

พ.ร.บ. ฉบับที่ ๑

- ประชุมจับคู่เดือน พ.ร. บ. ๑ ในนาม [สำนักงาน]
- กำหนดการประชุมสัมมนาเพื่อการพัฒนาและยกระดับ
กระบวนการส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานภาคประชาชน : กรณีการส่งเสริม
อำนาจประชาชนปฎิบัติสู่สภาพแห่งชาติ วันที่ 22-23 เมษายน 1547
ณ ห้อง ดุสิตา อาคารสุภาวชนเพลช สหพันธ์ราชภัฏสกลนคร
- สัมภาษณ์ผู้มาพบ : สัมภาษณ์ผู้มาพบ

สมัชชาสุขภาพ : สมัชชาสุขภาพะ

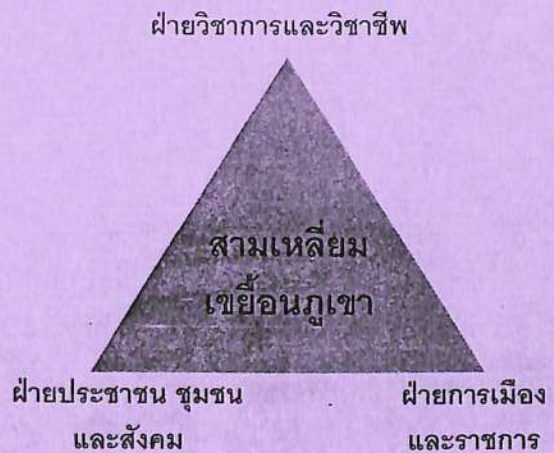
กระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของคนไทยทุกคน

สุขภาพ : สุขภาวะ

ณ วันนี้ “สุขภาพ” ไม่ได้มีความหมายแค่เรื่อง โรค การรักษาโรค มดหมอ หยูกยา เพียงเท่านั้น แต่ “สุขภาพ” หมายถึง “สุขภาวะที่เป็นองค์รวม ทั้งมิติทางกาย ใจ สังคม และจิตวิญญาณ” ซึ่งหมายถึง การอยู่ร่วมกันของคน ครอบครัว ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่าง “อยู่เย็น เป็นสุข”

สมัชชาสุขภาพ : สมัชชาสุขภาพะ

• คือ “กระบวนการ” หรือ “เวที” ที่ทุกฝ่ายจะได้เข้ามาร่วมกันสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพหรือสุขภาวะของเราทุกคน



• คือ “กระบวนการ” หรือ “เวทีนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม” ตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญฯ ปี 2540



“รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุน
การมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ
ทางการเมือง การวางแผนพัฒนา
เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
รวมทั้งการตรวจสอบการใช้
อำนาจรัฐทุกระดับ”

รัฐธรรมนูญฯ มาตรา 76

เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สก๓๕.)

กรณีศึกษาพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

ความเป็นมา

จากการที่รัฐบาลได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งคณะกรรมการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (คปรส.) จัดทำร่าง พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ ให้เป็นกฎหมายแม่บทด้านสุขภาพให้เสร็จสิ้นภายในเวลาไม่เกิน 3 ปี ต่อมาได้ขยายเวลาเป็นไม่เกิน 5 ปี (ไม่เกิน สิงหาคม 2548) โดยมีสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรส.) เป็นเลขานุการ ซึ่งในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมานี้ ได้มีกระบวนการยกร่าง พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ในทุกจังหวัด กว่า 3,000 เครือข่าย จนกระทั่งได้ร่าง พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. และ คปรส. ได้เห็นชอบในหลักการตั้งแต่ 24 กันยายน 2545 และนำเสนอให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามกระบวนการนิติบัญญัติ ตั้งแต่เดือน มกราคม 2546 จนกระทั่งขณะนี้ ร่าง พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ยังอยู่ในกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอเสนอคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 7 ที่มี รองนายกรัฐมนตรี (ดร.วิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน

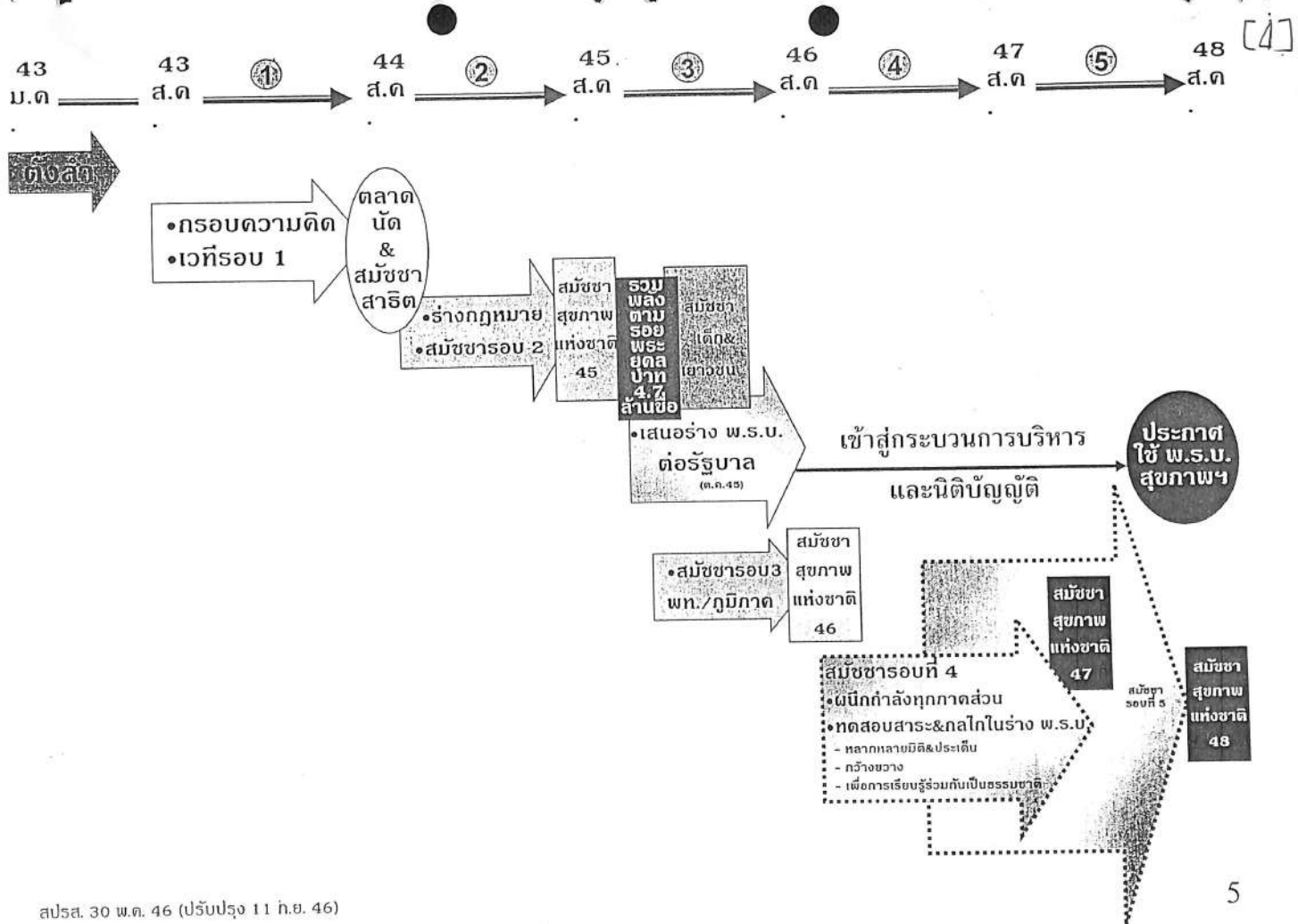
ซึ่งในเรื่องดังกล่าว คปรส. ได้มีการประชุมและเห็นชอบให้มีกิจกรรมในการผลักดันให้มีการพิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ซึ่ง สปรส. ได้ปรึกษาหารือเรื่องดังกล่าวกับผู้แทนประชาคมต่างๆ เมื่อวันที่ 15 พ.ย. 2546 แล้วเห็นว่าน่าจะมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน โดยในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546 ใช้วิธีการ Lobby ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณากฎหมาย และหากไม่มีความคืบหน้าควรที่จะมีดำเนินการกระบวนการภาคประชาชนที่มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย(เข้าชื่อ 50,000 ชื่อ) โดยให้ทำงานเชิงPositive ซึ่งดำเนินการแล้วไม่ได้ผล และเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2547 ได้มีการประชุมผู้แทนประชาคม และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมได้เห็นร่วมกันว่าควรมีการดำเนินการให้ภาคประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยใช้ชื่อว่า " เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน" โดยมีสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (LDI) เป็นสำนักงานเลขานุการ และสำหรับการดำเนินการในครั้งนี้ใช้กรณี พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ เป็นกรณีศึกษา การดำเนินการดังกล่าวเน้นกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน มีการทำงานทั้งเชิงคุณภาพและกลุ่มธรรมชาติ มิได้หวังผลเฉพาะให้ได้ พ.ร.บ. สุขภาพอย่างเดียว แต่จะถือโอกาสสังคายนากระบวนการเสนอกฎหมายโดยภาคประชาชนที่มีกระบวนการและขั้นตอนที่ค่อนข้างยุ่งยากและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการของภาคประชาชน

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. (เป้าหมายหลัก)หา 2 - 5 แสนรายชื่อ เพื่อเสนอพระราชบัญญัติสุขภาพในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี
2. (เป้าหมายรอง) หา 50,000 ชื่อเพื่อเสนอแก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อลดความยุ่งยากของกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน

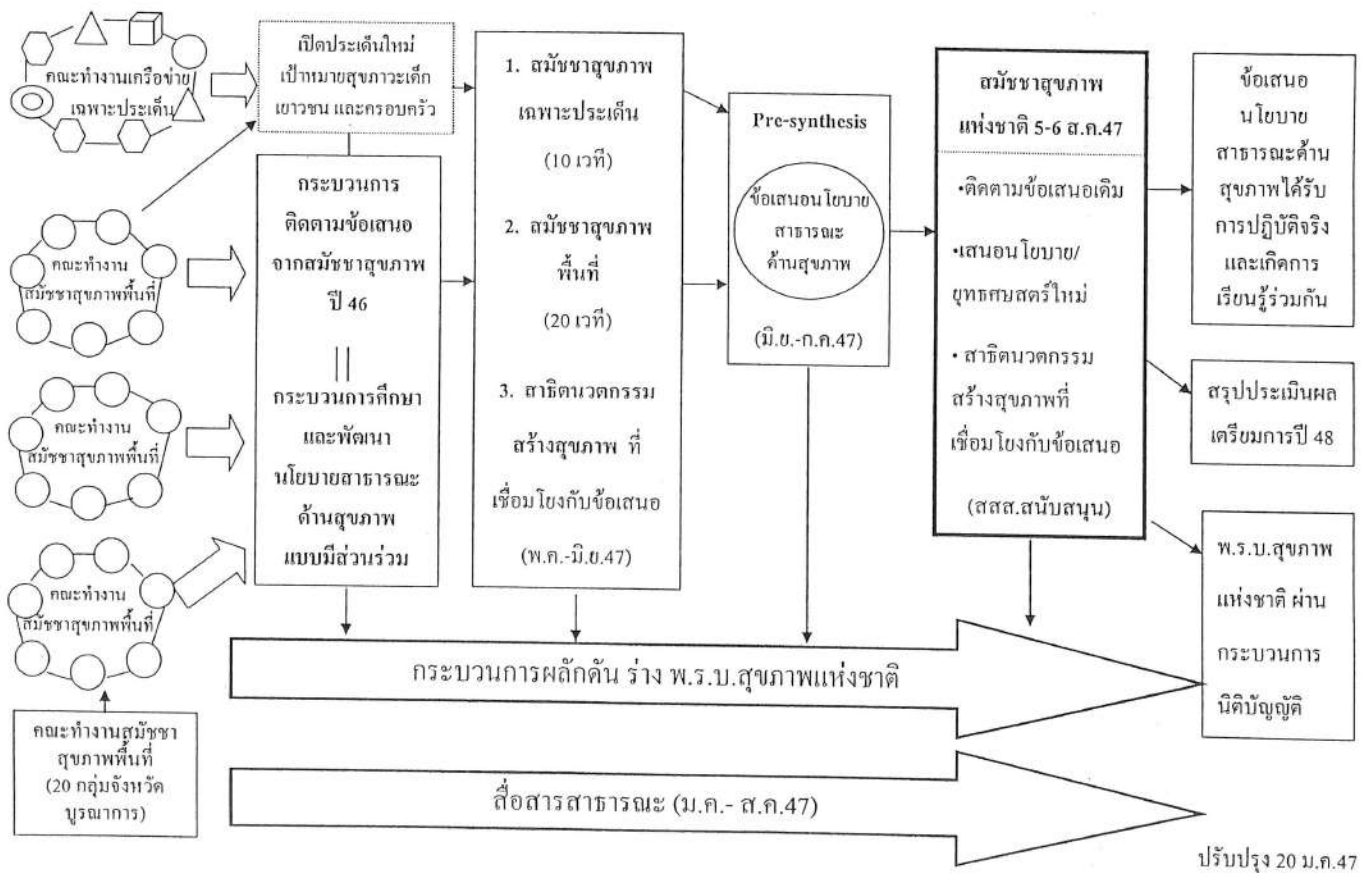
ภารกิจของเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สกช.)

๑. ริเริ่มจากตลาดนัดสุขภาพและสมัชชาชาติสู่สมัชชาสุขภาพ และสมัชชาสุขภาพ (พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๗) ด้วยกระบวนการนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมของคนไทยทุกคน
๒. ก่อเกิดแนวทางการจัดสมัชชาสุขภาพปี ๔๗ พร้อมกระบวนการผลักดันร่าง พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. สู่กระบวนการนิติบัญญัติ (รัฐสภา)
๓. ต้องใช้กระบวนการรวบรวมรายชื่อ 50,000 ชื่อ เพื่อยื่นเสนอกฎหมาย โดยภาคประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๐ และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๐ (ตั้งเป้าหมาย / วิเคราะห์ปัญหา / ประเมินเวลา / จัดกระบวนการ)
๔. จัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สกช.) และศูนย์ประสานงานเครือข่ายภายใต้มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
๕. จัดกลไกการทำงานด้วยเป้าหมายเพื่อกระบวนการเรียนรู้ภาคประชาชน กรณีศึกษาพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
๖. วิเคราะห์โครงสร้างของเครือข่าย (โดยเบื้องต้น)
๗. จัดทำตารางแสดงกิจกรรมและประมวลผลงาน (ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๗)
๘. จัดทำแผนงาน / งบประมาณ / และเป้าหมายงานภาคี (ในกรณีศึกษาจากการผลักดันพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ)
๙. ศึกษาขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดย ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
๑๐. ขยายภารกิจของ สกช.
๑๑. สกช. กับภารกิจศึกษาและเผยแพร่กฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (การเมืองภาคพลเมือง)
๑๒. การศึกษาถึงข้อบังคับของรัฐสภาที่มีผลต่อการเสนอกฎหมายตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๐
๑๓. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของภาคประชาชนกลุ่มต่างๆ กับการมีส่วนร่วมภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อการผลักดันนโยบาย และกฎหมายจากภาคประชาชน
๑๔. สรุปผลการประชุมเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สกช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๗ ณ ห้องประชุมสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
๑๕. สกช. ในภารกิจการขับเคลื่อน พ.ร.บ. สุขภาพ กับกลไกการจัดการสมัชชาสุขภาพ ปี ๒๕๔๗
๑๖. สกช. ในภารกิจประสานงานกับรัฐสภา



คณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพ
อ.ไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม
ประธาน

แนวทางการจัดสมัชชาสุขภาพปี 47



[illegible]

จำอาวไร 51,000 ชื่อคน

- คน**
 - คนใน
 - คนในครอบครัว
 - คนในชุมชน
 - คนในองค์กร
 - คนในสังคม
 - คนนอก
 - คนนอกครอบครัว
 - คนนอกชุมชน
 - คนนอกองค์กร
 - คนนอกสังคม
- สถานที่**
 - สถานที่ใน
 - สถานที่ในครอบครัว
 - สถานที่ในชุมชน
 - สถานที่ในองค์กร
 - สถานที่ในสังคม
 - สถานที่นอก
 - สถานที่นอกครอบครัว
 - สถานที่นอกชุมชน
 - สถานที่นอกองค์กร
 - สถานที่นอกสังคม
- เวลา**
 - เวลาใน
 - เวลาในครอบครัว
 - เวลาในชุมชน
 - เวลาในองค์กร
 - เวลาในสังคม
 - เวลานอก
 - เวลานอกครอบครัว
 - เวลานอกชุมชน
 - เวลานอกองค์กร
 - เวลานอกสังคม
- สิ่งของ**
 - สิ่งของใน
 - สิ่งของในครอบครัว
 - สิ่งของในชุมชน
 - สิ่งของในองค์กร
 - สิ่งของในสังคม
 - สิ่งของนอก
 - สิ่งของนอกครอบครัว
 - สิ่งของนอกชุมชน
 - สิ่งของนอกองค์กร
 - สิ่งของนอกสังคม
- กิจกรรม**
 - กิจกรรมใน
 - กิจกรรมในครอบครัว
 - กิจกรรมในชุมชน
 - กิจกรรมในองค์กร
 - กิจกรรมในสังคม
 - กิจกรรมนอก
 - กิจกรรมนอกครอบครัว
 - กิจกรรมนอกชุมชน
 - กิจกรรมนอกองค์กร
 - กิจกรรมนอกสังคม

(ร่าง)

แผนงานและงบประมาณ
สำนักประสานงานโครงการ
เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน

รวบรวมรายชื่อ 500,000 รายชื่อ ตาม พรบ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542

- กรณีศึกษา พรบ. สุขภาพแห่งชาติ
- กรณีศึกษาการปรับปรุงแก้ไข พรบ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542 (ตามมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

(ระยะเวลา 12 เดือน : 1 กุมภาพันธ์ 2547 – 31 มกราคม 2548)

คณะทำงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน

ภายใต้มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและสถาบันส่งเสริมการปฏิรูประบบยุติธรรม

มกราคม 2547

คสม. /ค.สิทธิมนุษยชน/ ค.สัตว์/ค.เกษตร/ค.เอตส์/ค.ชุมชนเมือง/ค.ชนเผ่า

พ.ประพจน์(ภูมิปัญญา)

แผนเครือข่าย

- ข ศรีสว่าง/พ.นิรันดร์/พ.พลเดช+สปรย+คปต.
- ภ กลาง - วิเชียร ม่วงศรี นิมิตร
- ภ.เนนีย - ไพศาล สุทธิพงษ์
- ภ.ใต้ - พิชัย ชัยพร ปรีชา
- ภ. อีสาน - สมพันธ์ ดวง ทสพล กาญจนนา
- ลาวี/วีระพงษ์/ระภาวิรินทร์/สุศักดิ์/ทพ.เมทนี

พลังแผ่นดิน
พลัฒ
ชุมชน
กอทูน
หมู่บ้าน

ชาย อบต.(โกวิท)
กปภพ.(เวาดี)
ข่ายสงว.(คณิน)

พ.ทักษิณ(๕ วิชาชีพ)

ค.สหภาพประชาชน

ตารางแสดงกิจกรรมและประมวลผลงานระยะการดำเนินงาน 1 ปี ตั้งแต่ 1 ก.พ. 2547 – 31 ม.ค. 2548

ม.ค. 2547	ประสานงานกรรมการเครือข่าย/จัดระบบสำนักงาน กษ.
ก.พ. 2547 2 ก.พ.	ประชุมเครือข่ายครั้งที่ 1 / จัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ / จัดทำระบบฐานข้อมูล ประชุมเครือข่ายครั้งที่ 2 / จัดส่งแจกจ่ายเอกสาร / อุปกรณ์สื่อเครือข่าย
มี.ค. 2547	เผยแพร่เอกสาร / ประสานงาน / เก็บรวบรวมรายชื่อ / จัดประชุม / ร่วมประชุมเวทีเครือข่าย
เม.ย. 2547 30 เม.ย.	ตรวจสอบติดตาม / ประสานงาน / ร่วมงานกับเครือข่าย / รวบรวมสรุปปัญหาอุปสรรคต่างๆ / แก้ไขปัญหา ตรวจสอบผลงานครั้งที่ 1 / รวบรวมได้ 200,000 รายชื่อ / ประเมินปรับปรุงระบบ
พ.ค. 2547	ยื่น พรบ. สุขภาพแห่งชาติต่อประธานรัฐสภา / สื่อสาธารณะ / ตั้งกรรมการตัวแทนภาคประชาชน
มิ.ย. 2547	ประชาสัมพันธ์ / เผยแพร่เอกสาร / ประสานเครือข่าย / เก็บรวบรวมรายชื่อ
ก.ค. 2547	ติดตามผลการพิจารณา พรบ. สุขภาพแห่งชาติ / ประสานเครือข่าย / เพิ่มศักยภาพการรวบรวมรายชื่อ
ส.ค. 2547	ร่วมเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ / รายงานความคืบหน้าการผลักดัน พรบ. ในรัฐสภา / ทวงถามรัฐบาลรวบรวมรายชื่อเพิ่มเติมอีก 200,000 รายชื่อ
ก.ย. 2547	ประชาสัมพันธ์ / ประสานงานเครือข่าย / เก็บรวบรวมรายชื่อ / จัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย ยื่น พรบ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน (พรบ.แก้ไขปรับปรุง พรบ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542) / ตั้งกรรมการตัวแทนจากภาคประชาชน
ต.ค. 2547	ประชาสัมพันธ์ / ประสานเครือข่าย / เก็บรวบรวมรายชื่อ / ติดตามความคืบหน้า พรบ. ในรัฐสภา
พ.ย. 2547	ประชาสัมพันธ์ / ประสานเครือข่าย / เก็บรวบรวมรายชื่อ / จัดทำฐานข้อมูล
ธ.ค. 2547	ประสานเครือข่าย / เก็บรายชื่อได้ 100,000 รายชื่อ / จัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย / สรุปผลงาน
ม.ค. 2548	ประชาสัมพันธ์ / สรุปผลการติดตามความคืบหน้า พรบ. ในรัฐสภา / รายงานความคืบหน้าต่อสังคม สรุปผลการรวบรวมรายชื่อ / สรุปผลการจัดฐานข้อมูล / รายงานผลต่อคณะกรรมการและเครือข่ายสิ้นสุดโครงการ / จัดตั้งเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชนเพื่อสลายงานต่อเนื่องต่อไป

เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สก ช.):

กรณีศึกษาพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อส่งเสริมกระบวนการศึกษาและพัฒนารูปแบบวิธีการในการใช้ประโยชน์จากรัฐธรรมนูญมาตรา 170
- 1.2 ผลักดันพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติเข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติ
- 1.3 เสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542
- 1.4 จัดทำข้อมูลพื้นฐานสนับสนุนภาคประชาชนในการเสนอกฎหมายฉบับอื่นๆตามบัญญัติในหมวด 3 หรือ หมวด 5 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

2. การบริหารงานและแนวทางการดำเนินงานของเครือข่าย

2.1 การบริหารเครือข่าย

- การกำหนดแผนปฏิบัติงาน การตัดสินใจเชิงหลักการแนวทางขับเคลื่อนเป็นไปโดยที่ประชุมเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน
- การบริหารโครงการ ดำเนินงานโดยคณะทำงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน ในมูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและสถาบันส่งเสริมการปฏิรูประบบยุติธรรม(สปรย.)

2.2 แนวทางการดำเนินงาน

- จัดทำและเสนอแผนปฏิบัติการเสนอที่ประชุมเครือข่ายฯพิจารณา
- จัดทำสิ่งสนับสนุนเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ในการใช้สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542 และทำความเข้าใจถึงประโยชน์ของพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
- จัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน (ฉบับแก้ไขปรับปรุง)
- จัดทำระบบจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการลงชื่อสนับสนุนการเสนอพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน (ฉบับแก้ไขปรับปรุง)ตามกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
- นำพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน (ฉบับแก้ไขปรับปรุง)เสนอต่อประธานรัฐสภา
- จัดระบบติดตามความก้าวหน้าของกระบวนการนิติบัญญัติในการพิจารณาพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน (ฉบับแก้ไขปรับปรุง)

- รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานสู่สาธารณะตามช่องทางที่เหมาะสม
- รวบรวมฐานข้อมูล และสรุปสังเคราะห์บทเรียนจากการดำเนินงานเพื่อเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชนสามารถพัฒนารูปแบบ วิธีการในการดำเนินงานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวม

2.3 รายชื่อผู้ประสานงานคณะทำงานเครือข่ายฯ

- คุณไพฑูรย์ สมแก้ว สปรย. 01 6168789
- คุณเรืองศักดิ์ หวังพรพิมลมาศ โทร/โทรสาร 02 2260227 jsri03@yahoo.com
- คุณปัญญา ไชโยธา 09 1054196 pnac_v@hotmail.com

3. ประมาณการจำนวนเป้าหมาย

3.1 รายชื่อสนับสนุนพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ 200,000 ชื่อ

3.2 รายชื่อสนับสนุนแก้ไขพระราชบัญญัติเสนอกฎหมาย 100,000 ชื่อ

4. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย
- เตรียมร่างเอกสารพร้อมพิมพ์ - ประชุม ลกกช.ครั้งที่ 1 - ประชุมลกกช.ครั้งที่ 2 ก่อนเคลื่อน	→	2	X.						
- พิมพ์เอกสาร/จัดสิ่งสนับสนุน - จัดการระบบจัดส่ง - จัดทำ/ส่งsoftwareเก็บ บันทึกข้อมูล - จัดการระบบส่งกลับ(เอกสาร+disc)									
- เครือข่ายรวบรวมรายชื่อ/บันทึก/ตรวจสอบ - เชิญออกรายชื่อครั้งแรก: เป้า 150,000 ชื่อ - ยื่นประธานรัฐสภา - เปิดตัว เริ่มสื่อสารสาธารณะ - ทวงถาม และรายงานความคืบหน้าต่อภาคประชาชน				X (100,000)	X (300,000)				
					≡				
								→	5-6 ส.ค.

5. งบประมาณการดำเนินงานของเครือข่าย

5.1 คิดเป็น unit cost ต่อจำนวนเป้าหมายรายชื่อ

11 บาท ต่อรายชื่อ

5.2 unit cost นี้ครอบคลุมกิจกรรม

- การหารายชื่อพร้อมเอกสารหลักฐานเพื่อเสนอ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ
- การหารายชื่อพร้อมเอกสารหลักฐานเพื่อเสนอปรับแก้ พ.ร.บ.เสนอชื่อแก้ไขกฎหมาย
- สร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเอกสารทั้ง 2 ฉบับ
- ตรวจสอบข้อมูลเอกสาร และkeyข้อมูล (แยกfileระหว่าง 2 พ.ร.บ.)
- การบริหารจัดการ

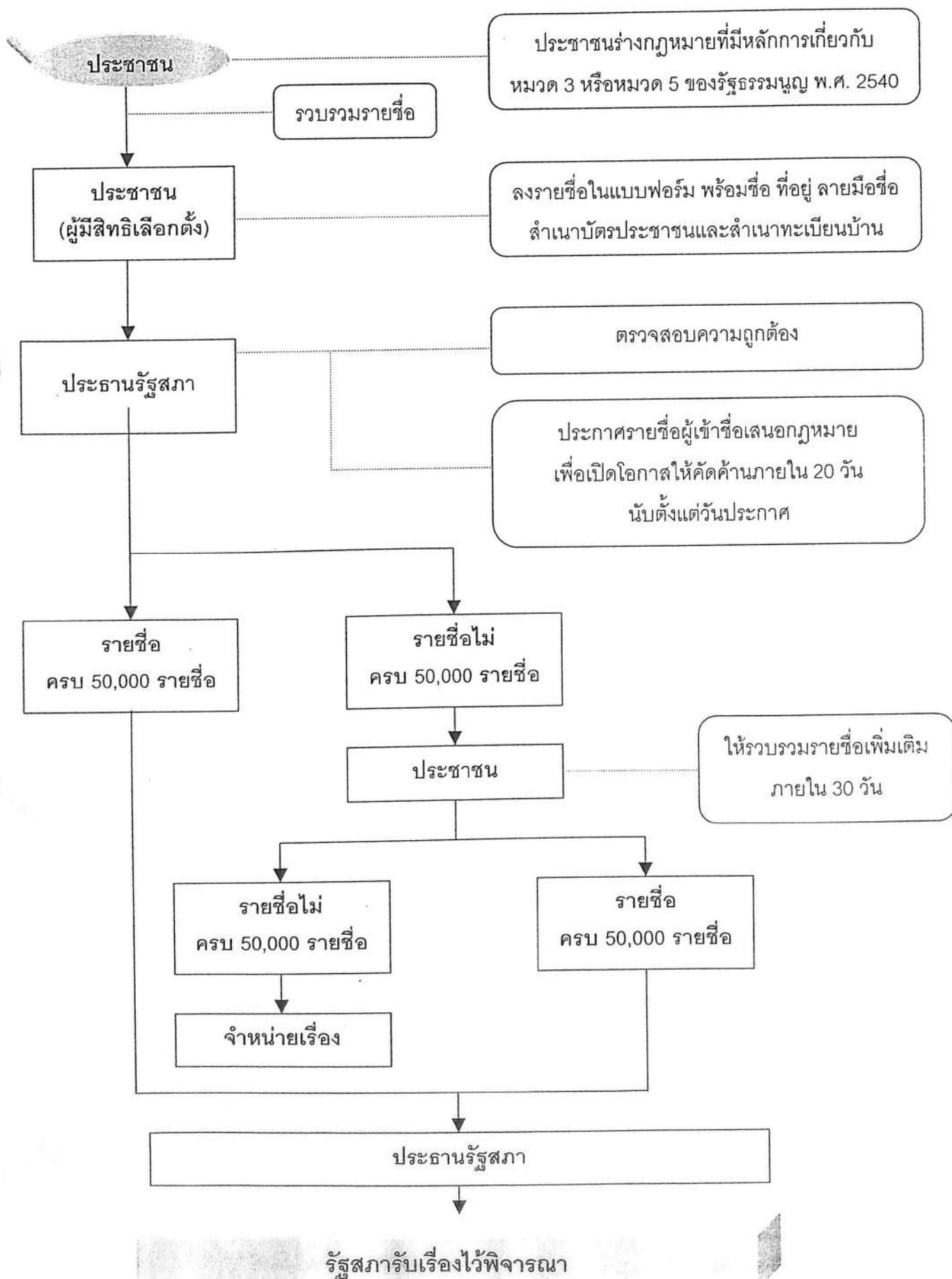
6. สิ่งสนับสนุน

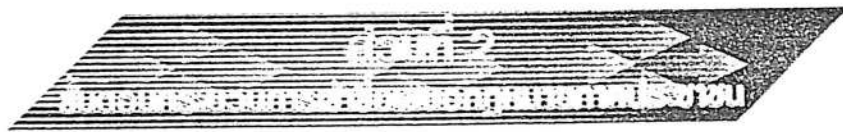
- | | | |
|---|---------|------|
| - คู่มือแกนทำงาน | 50,000 | เล่ม |
| - แบบลงชื่อ(ขก.1) | 400,000 | ฉบับ |
| - บัตรขอบคุณ | 200,000 | ใบ |
| - แผ่นบันทึกข้อมูลที่บ้านที่กFileจัดเก็บข้อมูลให้แล้ว | 50,000 | แผ่น |

เป้าหมายงานภาคีและงบประมาณ

ลำดับที่	ชื่อภาคี	ชื่อผู้รับผิดชอบ	เป้าหมาย พ.ร.บ. สุขภาพ			เป้าหมาย พ.ร.บ. แก่กฎหมาย			เป้าหมาย สุขภาพ + แก่กฎหมาย			รวม
			จำนวนชื่อ	Unit Cost 1:11		จำนวนชื่อ	Unit Cost 1:11		จำนวนชื่อ	Unit Cost 1:11		สุขภาพ
				80%	20%		80%	20%		80%	20%	กฎหมาย
1	หมอนอนามัย	คุณสุรศักดิ์ บุญเทียน	50,000	440,000	110,000	5,000	44,000	11,000	55,000	484,000	121,000	605,000
2	สมัชชาภาคกลาง ตอ ตต	คุณาศพล สมพงษ์	120,000	0	0		0	0	-	-	-	-
3	สมัชชาภาคเหนือ			1,056,000	264,000		0	0	120,000	1,056,000	264,000	1,320,000
4	สมัชชาภาคใต้			0	0		0	0	-	-	-	-
5	สมัชชาภาคอีสาน			0	0		0	0	-	-	-	-
6	เครือข่ายป่า จ.อุบลราชธานี	คุณนา		0	0	5,000	44,000	11,000	5,000	44,000	11,000	55,000
7	มูลนิธิคุ้มครองผู้บริโภค		20,000	0	0		0	0	-	-	-	-
8	มูลนิธิสุขภาพไทย			0	0		0	0	-	-	-	-
9	เครือข่ายแรงงานนอกระบบ			176,000	44,000		0	0	20,000	176,000	44,000	220,000
10	เครือข่ายเด็กและเยาวชน			0	0		0	0	-	-	-	-
11	เครือข่าย 5 วิชาชีพ			0	0		0	0	-	-	-	-
12	เครือข่ายภูมิปัญญา			0	0		0	0	-	-	-	-
13	เครือข่ายพลังชุมชนพลังแผ่นดิน	คุณมฤงค์ กนิษฐชาติ	10,000	88,000	22,000	30,000	264,000	66,000	40,000	352,000	88,000	440,000
14	เครือข่ายประชาชนด้านคอรัปชั่น	คุณวฤทธิ์ ชินสาย		0	0	30,000	264,000	66,000	30,000	264,000	66,000	330,000
15	เครือข่ายสุภาพพื้นบ้าน	คุณอำนาจ พลหล้า		0	0	30,000	264,000	66,000	30,000	264,000	66,000	330,000
รวม			200,000	1,760,000	440,000	100,000	880,000	220,000	300,000	2,640,000	660,000	3,300,000
รวมสุขภาพ + กฎหมาย			2,200,000			1,100,000				2,640,000	660,000	

ขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง





ขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542

1) รวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อายุ 18 ปีขึ้นไป และได้ไปทำหน้าที่เลือกตั้ง ส.ส. ครังล่าสุดในพื้นที่มาแล้ว) จำนวนไม่น้อยกว่า 5 หมื่นชื่อ โดยจะต้องมีเอกสารประกอบ ได้แก่

ก. สำเนาบัตรประชาชน (หรือบัตรอื่นที่ออกให้โดยราชการ มีรูปถ่ายติดแสดงตน)

ข. สำเนาทะเบียนบ้าน

2) ยื่นเรื่องพร้อมเอกสารต่างๆ ต่อประธานรัฐสภา โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

3) ประธานรัฐสภา จัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารทั้งหมด

4) เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้อง ประธานรัฐสภาจะดำเนินการให้ปิดประกาศรายชื่อของผู้เข้าชื่อไว้ที่ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล เมืองพัทยา ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านและเขตชุมชนหนาแน่น ในการปิดประกาศนี้ จะปิดเฉพาะในเขตท้องที่ของผู้ที่เข้าชื่อผู้นั้น ที่มีชื่ออยู่ตามทะเบียนบ้าน

5) หลังจากมีการปิดประกาศรายชื่อแล้ว หากผู้ใดก็ตามที่ไม่ได้มีความประสงค์ในการเข้าชื่อแต่พบว่ามีรายชื่อตัวเองปรากฏอยู่ให้ผู้นั้นยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภา หรือผู้ที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้งให้ทำหน้าที่แทน ภายใน 20 วัน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ปิดประกาศ

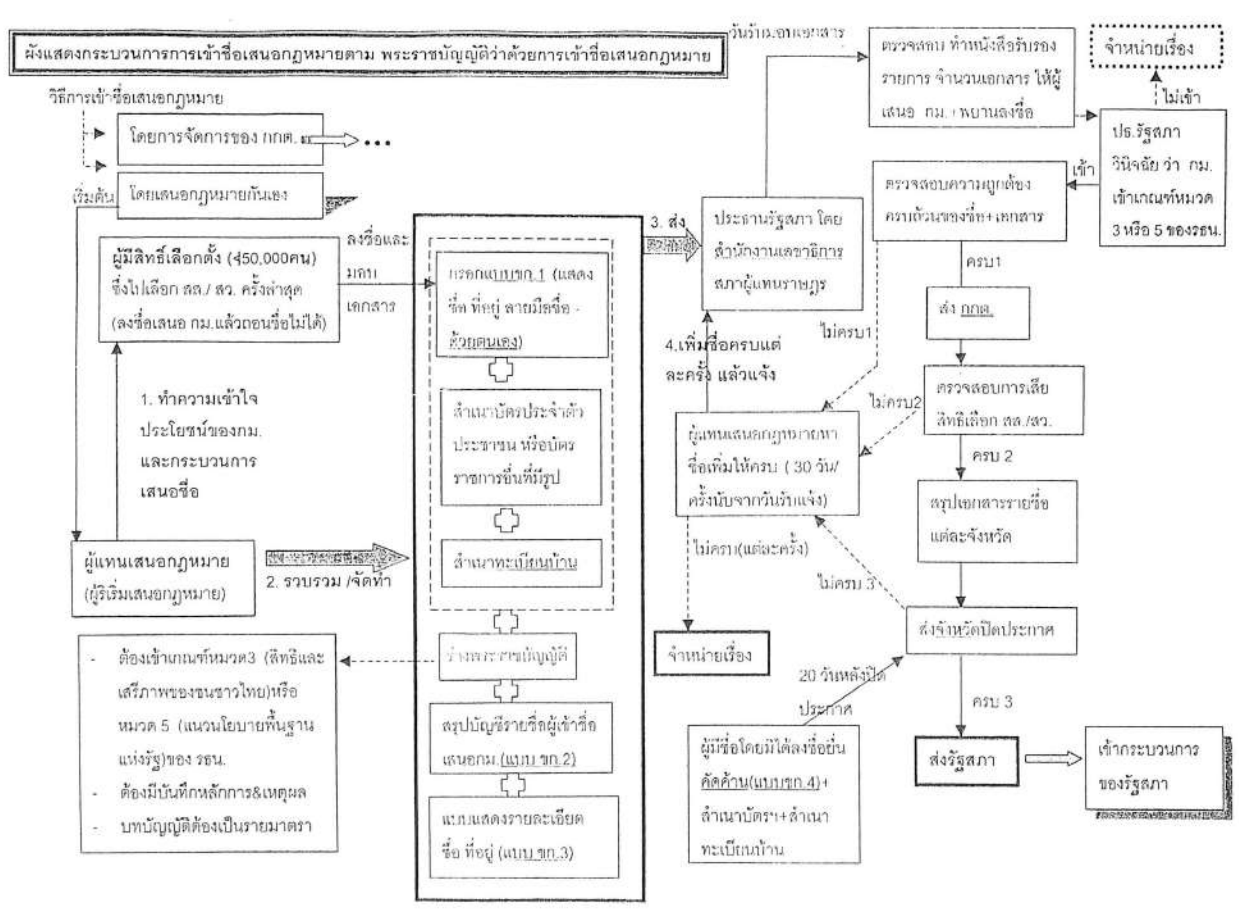
6) หลังจากเลยระยะเวลา 20 วันแล้ว ทุกคนที่มีรายชื่อไม่มีสิทธิคัดค้าน และถือว่าเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง

7) ประธานรัฐสภาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และจะนับรายชื่อครบ 5 หมื่นคน ประธานรัฐสภาดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างกฎหมายที่เสนอ และลงมติรับหรือไม่รับ

8) หากจำนวนรายชื่อไม่ครบ 5 หมื่นคน ประธานรัฐสภาจะต้องแจ้งให้ผู้ทำการแทนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายรับทราบ เพื่อดำเนินการจัดให้มีการเรียกเพิ่มเติมให้ครบภายในระยะเวลา 30 วัน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ประธานรัฐสภาแจ้งให้ทราบ หากเลยระยะเวลา 30 วันแล้วการเข้าชื่อเพิ่มเติมยังได้ไม่ครบจำนวนให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง

กระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542 สามารถสรุปแสดงขั้นตอนในรูปแบบภูมิ ดังนี้

[๗]



- ต้องเข้าเกณฑ์หมวด 3 (สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย) หรือ หมวด 5 (แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ) ของ รธน.
- ต้องมีบันทึกหลักการเหตุผล
- บทบัญญัติต้องเป็นรายมาตรา

ศูนย์ประสานงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการ
 เสนอกฎหมายภาคประชาชน (สกช.)
 ภายใต้มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

ภารกิจ

- ❖ รวบรวมเผยแพร่ฐานความรู้เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม
 ทางการเมืองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐
- ❖ เป็นศูนย์ประสานงานของทุกองค์กรเครือข่ายทุกชุมชนเพื่อร่วม
 สร้างสรรค์ผลักดันกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
 ประชาชน
- ❖ เป็นศูนย์ประสานงานเพื่อร่วมกันสรรค์สร้างกฎหมายการเสนอ
 กฎหมายการผลักดันกฎหมายโดยภาคประชาชนในระดับชาติ
 และระดับท้องถิ่น

ศูนย์ประสานงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน
 ๖๙๓ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ถนนบำรุงเมือง แขวงคลองมหานาค เขตป้อมปราบ
 ศัตตพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
 โทร. ๐-๒๖๒๑-๕๖๔๑ แฟกซ์ ๐-๒๖๒๑-๕๖๔๑

ฐานะของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑

๑.๑ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับอิทธิพลของรัฐธรรมนูญขณะที่ยังมองว่า “รัฐธรรมนูญในฐานะเป็นกฎหมายสูงสุดเป็นลายลักษณ์อักษรที่เป็นเครื่องมือในการกำหนดรูปแบบการปกครองและกลไก อันเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการจัดองค์กรบริหารของรัฐ” เพื่อมิให้รัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจจนกลายเป็นรัฐทรราชย์ในที่สุด รัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาประชาคม มาจากการยอมรับของคนในสังคมร่วมกันหากมีการละเมิดต้องมีการยอมรับของคนในสังคมร่วมกันหากมีการละเมิดต้องมีกระบวนการคุ้มครองให้ประชาชนสามารถฟ้องร้องคดีเพื่อเยียวยาความเสียหายได้ (กล้า ม.๔๓:๗๕) เพราะรัฐธรรมนูญให้อำนาจการออกกฎหมายทั้งปวง รัฐธรรมนูญจึงไม่ได้มีฐานะเพียงแค่เป็นกติกาสูงสุดทางสังคมแต่สัมพันธ์เชิงอำนาจของกลุ่มต่างๆ ในสังคม เป็นต้น กำเนิดของอำนาจรัฐทั้งปวง

๑.๒ หลักการที่ชอบธรรมของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐

หลักการที่ชอบธรรม ๓ ประการของรัฐธรรมนูญ

(๑) เป็นกลไกเพื่อแก้ไขปัญหาคำสั่งการปกครองของรัฐ

- โดยกำหนดโครงสร้างรูปแบบของรัฐสภาเป็นเวทีของเหตุผลและมีประสิทธิภาพ
- เป็นเครื่องมือสร้างกลไกทางการบริหารของรัฐบาลให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพ
- เป็นผู้ทำหน้าที่ประชาธิปไตย
- มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

(๒) เป็นกลไกจำกัดอำนาจรัฐไม่ให้มีเกินขอบเขต (ตรวจสอบอำนาจของรัฐ)

- เป็นกลไกควบคุมอำนาจรัฐและเยียวยาผลกระทบที่มีขอบ
- กำหนดดุลหลักประกันทางสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (เมืองคักรและกลไกกระบวนการที่จะควบคุมดูแลและให้มีการพิทักษ์สิทธินั้นๆ) ยังไม่สมบูรณ์

(๓) เป็นกลไกเพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปกครอง

- มีส่วนร่วมในการร่างหรือลงประชามติเห็นชอบกับรัฐธรรมนูญ
- มีส่วนร่วมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามแนวคิดทฤษฎีสัญญาประชาคมที่ว่า
- “ประชาชนสละสิทธิเสรีภาพของตนให้กับรัฐที่เท่ากับการที่ประชาชนมอบสิทธิของตนเพื่อปกครองตนเอง”
- การมีส่วนร่วมในการเสนอกฎหมาย
- มีส่วนร่วมในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- มีส่วนร่วมในการลงประชามติในเรื่องที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตตนเอง
- ยึดหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย (ไม่ใช่มาจากปวงชนชาวไทย)

๑.๓ ทวิลักษณ์ ของ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐

แนวคิดเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ มี ๒ ลักษณะ

- (๑) ต้องการแก้ปัญหาการเมืองของข้าราชการการเมือง ให้กลายเป็นการเมืองพลเมือง โดยให้ประชาชนมีสิทธิและส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น (บรรศักดิ์ 2541 : 50) โดยดำเนินถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ
- (๒) มองว่าสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเป็น “อิสระภาพที่มีเงื่อนไขที่ทุกคนยอมรับและปฏิบัติตาม” (ชัยอนันต์ 2516) โดยเสรีภาพของประชาชนนั้นเป็นเสรีภาพที่ต้องมีกรอบจำกัดเพื่อป้องกันสภาพโกลาหลหรือสภาพอนาธิปไตย (กล้า:2543:72)

๑.๔ ปัญหาที่ตามมาจากแนวคิด 2 ลักษณะเรื่องการเมืองมีส่วนร่วม

- (๑) การสร้างรัฐบาลที่เข้มแข็ง มีสิทธิภาพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนดังนี้
 - เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นภายใต้การควบคุมดูแลของกลไกรัฐ
 - การเมืองภาคประชาชนหรือภาคพลเมืองต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนส่งเสริมหรืออย่างน้อยที่สุดไม่ขัดแย้งกับการเมืองในระบบตัวแทน
 - เป็นการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมเพียงหรือเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเมืองของระบบที่เป็นอยู่และไม่ขัดแย้งกับการพัฒนาประสิทธิภาพของรัฐและผู้ปกครอง
- (๒) เกิดผลกระทบอย่างสูงต่อแนวคิดเรื่อง “การเมืองภาคประชาชน หรือ การเมืองพลเมือง” ที่คู่ขนานไปกับการเมืองแบบตัวแทนหรือการเมืองแบบเลือกตั้ง
 - ผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมต่อกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบาย
 - ในการปฏิบัติการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องมีการจัดตั้งควบคุมดูแลและกำกับโดยกลไกเชิงสถาบันของรัฐ
 - มีการกำหนดกระบวนการและกลไกการกำกับดูแลควบคุมการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ให้มากเกินไป
 - ปิดกั้นการมีส่วนร่วมโดยตรง หรือ แบบเป็นไปเอง
 - สนับสนุนการมีส่วนร่วมโดยผ่านกลไกเป็นทางการและกระบวนการปฏิรูปเชิงสถาบัน

๑.๕ การมีส่วนร่วมโดยตรงตามมาตราต่างๆ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

จากการศึกษาของบริษัทที่มคอชดตั้งฯ ที่ว่าจ้างโดยสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๕๓ : ๓-๔๐) ได้ระบุว่ามาตราที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยรวมทั้งการมีส่วนร่วมโดยผ่านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือการมีส่วนร่วมโดยผ่านกลไกผู้แทนราษฎรหรือระบบตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางตรงโดยประชาชนเข้าไปแสดงบทบาทโดยตรงโดยไม่ผ่านตัวแทนมีอยู่ ๖๕ มาตราในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ แบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภทได้แก่

๑) การมีส่วนร่วมในการปกป้องสิทธิเสรีภาพและรับประโยชน์จำนวน ๑๓ มาตรา โดยแยกออกเป็นด้านการศึกษา (ม.๔๒,๔๓,๘๑) ด้านสาธารณสุข (ม.๕๒,๕๔,๕๕,๕๗,๘๒) ด้านวัฒนธรรม (ม.๔๖,๒๘๙) และด้านทรัพยากร (ม.๕๙,๗๙,๒๙๐)

๒) การมีส่วนร่วมในกระบวนการการตัดสินใจทางการเมืองการปกครองจำนวน ๑๙ มาตรา โดยแยกออกเป็นด้านการรวมตัวของประชาชน (ม. ๔๔,๔๕,๖๕,๘๔,๘๕,๑๓๐) ด้านการได้ส่วนสาธารณะ (ม.๕๙,๖๐,๒๑๔) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (ม.๕๘,๘๘) และด้านการกระจายอำนาจ (ม.๗๘,๒๘๓-๒๘๘)

๓) การมีส่วนร่วมในทางการเมืองจำนวน ๑๒ มาตรา โดยแยกออกเป็นด้านพรรคการเมือง (ม. ๔๗,๘๙,๑๐๒,๑๐๗,๑๒๘) และด้านรัฐสภา (ม. ๖๘,๑๐๔,๑๒๓,๑๒๕,๑๓๕,๑๔๗,๑๘๙,๑๙๐,๑๙๙)

๔) การมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมจำนวน ๑๙ มาตรา โดยแยกออกเป็นด้านศาล (ม.๖๑,๖๒,๗๐,๑๓๗,๑๓๘-๑๔๗,๑๔๖) ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการตรวจเงินแผ่นดิน (ม.๗๖,๓๐๔,๓๑๑) และด้านการแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ม. ๒๙๑) เป็นต้น (แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบาย, ๒๕๕๓:๓-๔๐-๔๓)

๑.๖ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

โดยหลักการแล้วต้องการให้สิทธิแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบาย ๖ ประการ

๑. ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
๒. ร่วมคิด
๓. ร่วมปฏิบัติ
๔. ร่วมตัดสินใจในการดำเนินโครงการ
๕. ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ
๖. ร่วมได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการดังกล่าวของรัฐ

๗.๓ ข้อบังคับของรัฐบาลที่มีผลต่อการเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544

หมวด 6

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อ 122 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้เลขาธิการจัดทำรายงานผลการดำเนินการร่างพระราชบัญญัตินั้น เพื่อให้สภาทราบด้วย

ข้อ 123 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้นำความในหมวด 5 การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อที่ประชุมมาบังคับใช้โดยอนุโลมยกเว้นข้อ 105 วรรค 2 และข้อ 106 และให้เลขาธิการเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

ในการนี้ ประธานจะอนุญาตให้ตัวแทนผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติเข้าชี้แจงด้วยก็ได้

ข้อ 124 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ถ้าสภามีมติรับหลักการ ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในวาระที่สองในการตั้งกรรมการให้มีตัวแทนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยตามจำนวนที่ประธานเห็นสมควร

(* ในทางปฏิบัติจริงตัวแทนประชาชนผู้เสนอกฎหมายเข้าไปเป็นกรรมาธิการวิสามัญ ดังกล่าวได้ หากได้รับการเสนอชื่อโดยรัฐบาลเป็นพรรคการเมืองต่าง ๆ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิแต่มิใช่ในฐานะผู้เสนอกฎหมาย)

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544

หมวด 5

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

- (1) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 - (2) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นให้กำหนดโดยชัดแจ้ง

ข้อ 101 ให้ประธานสภาตรวจสอบหากมีข้อบกพร่องให้ประธานสภาแจ้งสมาชิกนั้น ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับ

ข้อ 102 ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินให้ประธานสภาแจ้งให้ผู้เสนอทราบ หากผู้เสนอไม่คัดค้าน ให้ถือว่าไม่มีกรณีเป็นที่สงสัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา 169 ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง

หากผู้เสนอแจ้งคัดค้านตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานกรรมการธิการสามัญทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ข้อ 103 ให้จัดประชุมวินิจฉัยตามข้อ 102 ภายในสิบห้าวัน

ข้อ 104 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ 105 วาระที่หนึ่ง รับหลักการ / ไม่รับหลักการ

ข้อ 108 พิจารณาโดย คณะกรรมการธิการ

การพิจารณาโดย กรรมการธิการเต็มสภา (สส. ทุกคนเป็นกรรมการธิการกระทำ โดย รัฐมนตรีร้องขอ หรือ สมาชิกร้องขอ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 20 คน และที่ประชุมอนุมัติ)

คณะกรรมการอาจเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือคัดค้าน หรือใช้มาตราเดิมได้ แต่ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ 110 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น คณะกรรมการที่สภาตั้งสมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันจากวันที่สภารับหลักการการแปรญัติต้องแปรเป็นรายมาตรา

ข้อ 111 เมื่อคณะกรรมการ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น

โดย แสดงร่างเดิม และการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา

- ข้อ 112 ในการพิจารณาในวาระที่สอง ถ้าสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใด และประธานสภาเห็นว่าทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินให้ประธานสภาส่งร่างการลงมติในวาระที่สามไว้ก่อนแล้วส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานคณะกรรมการสามัญทุกคณะ เป็นผู้วินิจฉัยภายในสิบห้าวัน และให้นำความในข้อ 102 และข้อ 103 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม
- ข้อ 115 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่ คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ให้ สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะ ถ้อยคำ หรือ ข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่มีการสงวนคำแปรญัตติ หรือที่มีการสงวนความเห็นไว้ (ทั้งนี้เว้นมติที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น)
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมให้พิจารณา เรียงตามลำดับมาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย
- ข้อ 116 เมื่อได้พิจารณาตามข้อ 115 จนจบร่างแล้วให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งและในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่
- ข้อ 117 เมื่อใดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาลงมติในวาระที่สามว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ โดยไม่มีการอภิปราย

กรณียุบสภา / จัดตั้งรัฐบาลใหม่

มาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือบรรดาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้ว มิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณีจะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภายังมิได้เห็นชอบต่อไปได้ ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรก หลังเลือกตั้งทั่วไปและรัฐสภามีมติเห็นชอบด้วย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีมิได้ร้องขอภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไปอันตกไป

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไปตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมรัฐสภา

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544

หมวด 7

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไป

ข้อ 125 เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้พิจารณาต่อไปในวาระนั้น และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

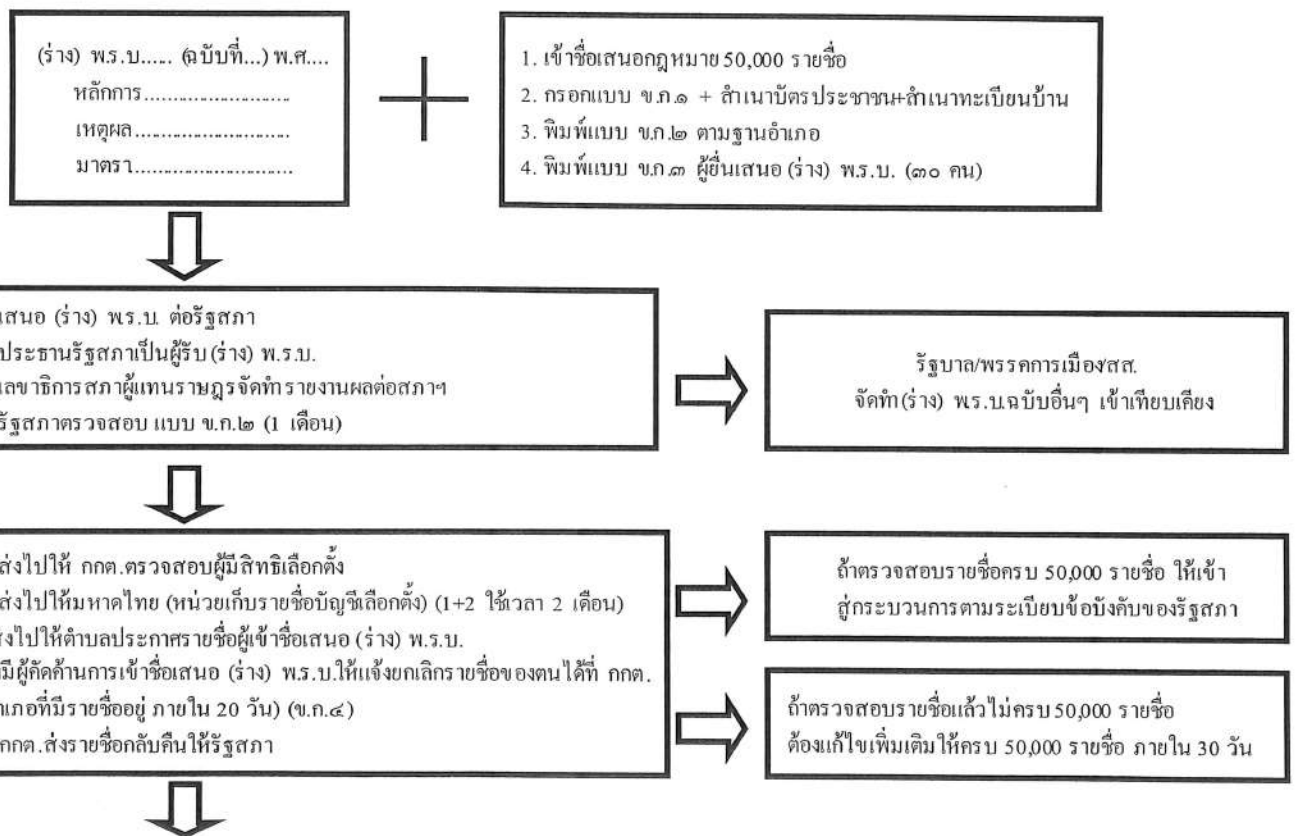
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งเข้าอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการการให้สัตยาบันคณะกรรมการการขึ้นใหม่

ข้อ 126 ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นอยู่ ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน ให้สภาตั้งกรรมการร่วมกับฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่และให้ประธานสภาแจ้งไปยังวุฒิสภาเพื่อทราบ

ข้อ 127 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ค้างการพิจารณาให้ดำเนินการขอการพิจารณาต่อไปตามที่กำหนดไว้ใน หมวด 5 การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

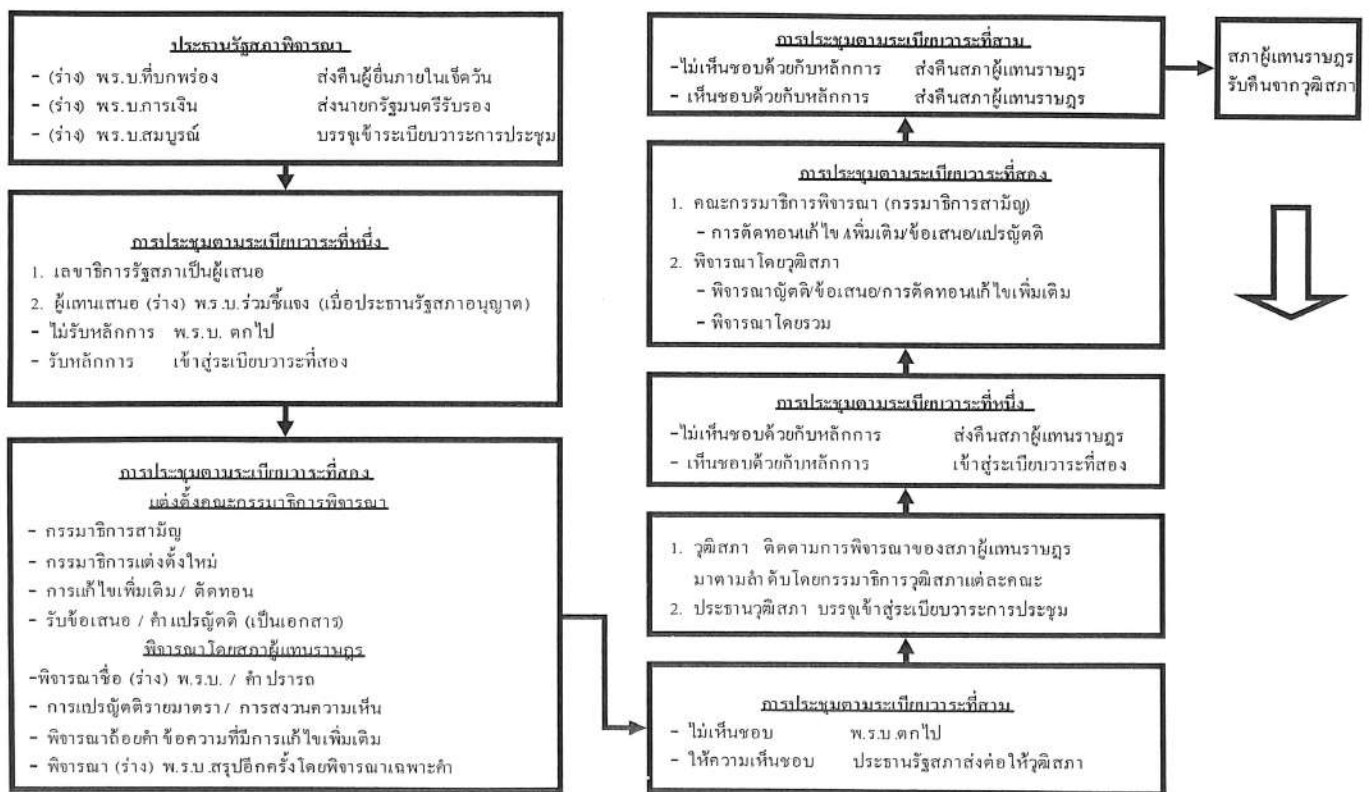
กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องรายชื่อเพื่อเสนอ (ร่าง) พ.ร.บ.

[26] 1

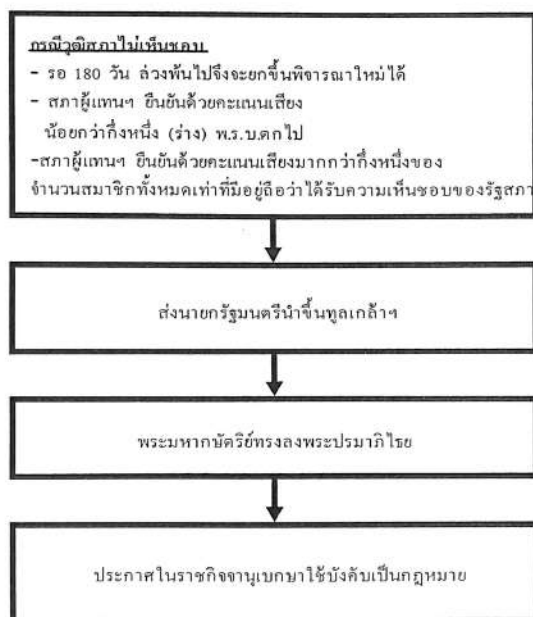


กระบวนการพิจารณา (ร่าง) พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ

[๒] 2

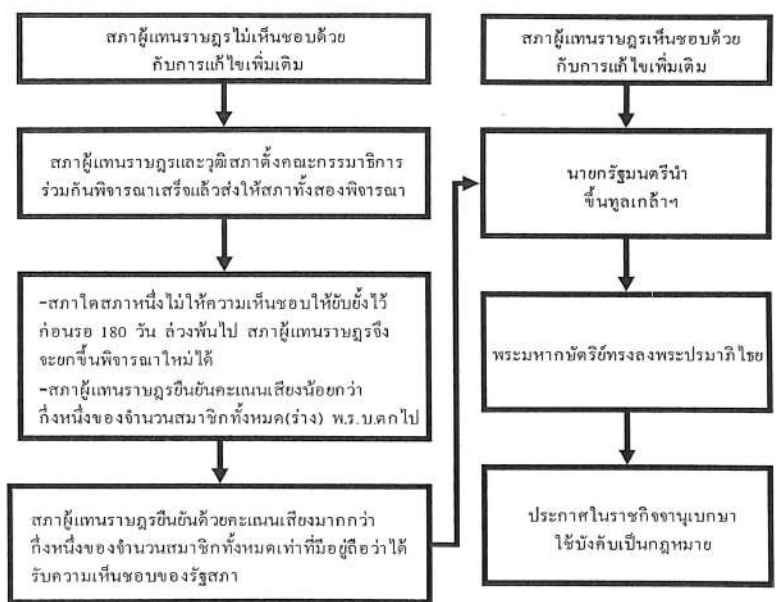


กรณีวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วย



กรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมในหลักการสำคัญ

[28] 3



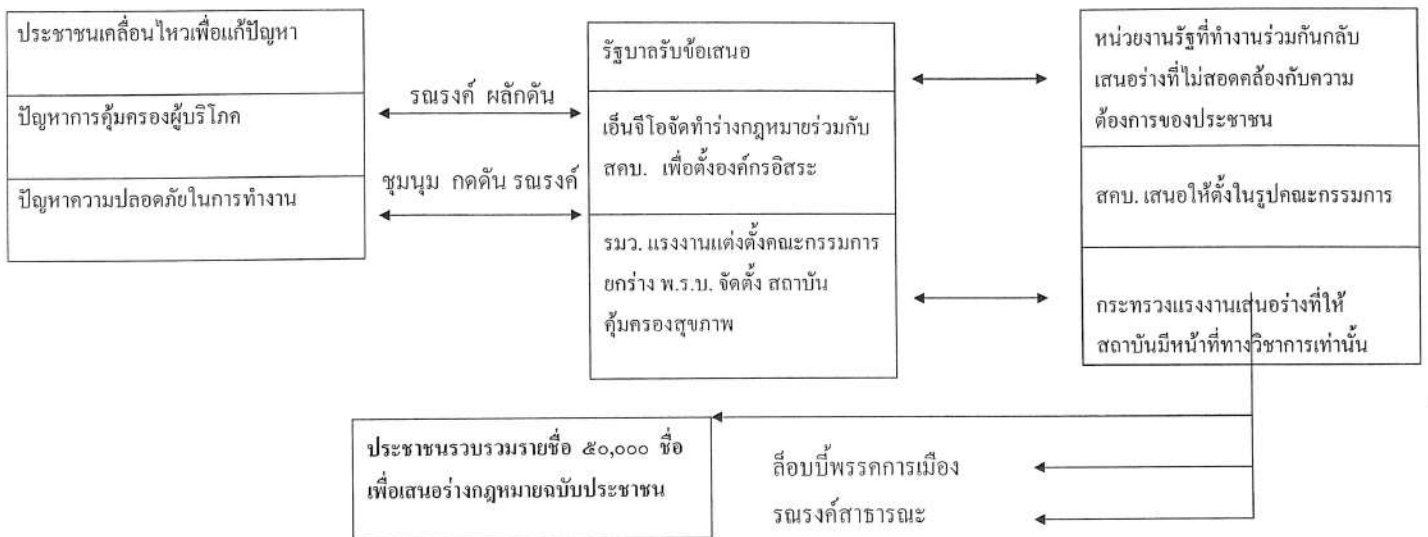
ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ กับการมีส่วนร่วมภายใต้รัฐธรรมนูญ

ผู้มีส่วนร่วม	ประเด็น	การใช้รัฐธรรมนูญ	วิธีการ / ยุทธศาสตร์	ความตึงเครียด
ประชาชนรากหญ้า	แก้ไขผลกระทบจากการพัฒนา (ท่อก๊าซ ที่ดิน โรงไฟฟ้า เขื่อนชุมชนแออัด โรงบำบัดน้ำเสีย สุราพื้นบ้าน)	- อ้างอิงสิทธิในการมีส่วนร่วม - ใช้ผ่านเอ็นจีโอ	ผลักดัน กดดัน ล็อบบี้ คือ แพ่ง	เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรความ อยู่รอดและเป็นการปรับเปลี่ยน ความสัมพันธ์กับรัฐ จึงมีความตึง เครียดสูง
เอ็นจีโอ	ผลักดันนโยบาย (ปฏิรูปสื่อ คุ้มครองผู้บริโภค สถาบันความปลอดภัยฯ พ.ร.บ. แร่	- ผลักดันนโยบายให้เป็นจริง ตามรัฐธรรมนูญ - ตรวจสอบภาครัฐ	- ร่วมมือกับรัฐ - รณรงค์สื่อสารวง กว้าง	ส่วนมากจะมีความตึงเครียด โดยเฉพาะกรณีประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับทรัพยากรและผลประโยชน์
ชนชั้นกลาง	ผลักดันนโยบาย (พ.ร.บ. คณะสงฆ์ พ.ร.บ. การศึกษา พ.ร.บ. สุขภาพ)	- อ้างสิทธิในการมีส่วนร่วม	- ร่วมมือกับรัฐ	ไม่มีความตึงเครียด โดยเฉพาะหาก เป็นงานเสี่ยงของรัฐบาล
นักธุรกิจ	ผลักดันนโยบาย	- ไม่ได้ใช้เนื่องจากมีช่องทาง ในการเข้าถึงผู้บริหาร ประเทศอยู่แล้ว	- ร่วมมือกับรัฐ	ไม่มี

ความคืบหน้าในการผลักดันนโยบาย / กฎหมายจากภาคประชาชน

กรณี	ปัญหา	ข้อเสนอจากประชาชน	ความคืบหน้า
ร่าง พ.ร.บ. จดแจ้งการผลิตและจำหน่ายเหล้าพื้นบ้าน	การผลิตเหล้าพื้นบ้านเป็นสิ่งผิดกฎหมาย	ให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการผลิตเหล้าพื้นบ้านเพื่อบริโภคในครัวเรือน เพื่อการค้าในระดับชุมชนท้องถิ่นและเพื่อการส่งออก มีการควบคุมคุณภาพโดยคณะกรรมการเหล้าพื้นบ้าน ซึ่งประชาชนมีส่วนร่วม	ประชาชนกำลังรวบรวมรายชื่อ ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ
ร่าง พ.ร.บ. ชุมชนแออัด	ชุมชนแออัดถูกไล่รื้อ	ให้รัฐประกาศเขตชุมชนแออัดเป็นเขตเวรคืนเพื่อทำการปรับปรุงให้ชาวบ้านได้กรรมสิทธิ์โดยมีคณะกรรมการที่มีผู้แทนจากชุมชนแออัดอยู่ด้วย	ประชาชนกำลังรวบรวมรายชื่อ ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ
ร่าง พ.ร.บ. องค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค	ผู้บริโภคไม่ได้รับการคุ้มครอง	ให้จัดตั้งองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และ มาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ตาม รรณ. มาตรา ๕๖	ประชาชนกำลังรวบรวมรายชื่อ ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ
ร่าง พ.ร.บ. ป่าชุมชน	นโยบายเอาคนออกจากป่าเขตอุทยานทับที่ไม่รับรองสิทธิของชุมชน	ให้ชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิในการดูแล จัดการ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าอย่างสมดุลและยั่งยืน	วุฒิสภาไม่ผ่านหลักการสำคัญ ขณะนี้อยู่ในการพิจารณาของกรรมาธิการร่วม
ร่างกฎหมายจัดตั้งสถาบันคุ้มครองสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ	แรงงานประสบปัญหาความปลอดภัยในการทำงานโดยไม่ได้รับการคุ้มครอง	สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันคุ้มครองสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ เป็นองค์การอิสระดำเนินการครบวงจรทั้งทางด้านการทดแทน การรักษาพยาบาลฟื้นฟูสมรรถภาพและการป้องกัน	กระทรวงแรงงานฯ ซึ่งร่วมร่าง พ.ร.บ. เสนอ ร่าง พ.ร.บ. ฉบับของกระทรวงฯ โดยสถาบันจะมีหน้าที่ในการบริการวิชาการเท่านั้น

เส้นทางการเคลื่อนไหวเพื่อร่าง พ.ร.บ. องค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภคและ พ.ร.บ. จัดตั้งสถาบันคุ้มครองฯ ที่ประสบปัญหาความไม่จริงใจของภาครัฐ



เส้นทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอร่าง พ.ร.บ. สุราพื้นบ้าน

ม.๑๗๐ การรวบรวมรายชื่อประชาชน ๕๐,๐๐๐ คน

มีการใช้กลไกตาม
รัฐธรรมนูญ

ศาลปกครอง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าหน้าที่กรมสรรพสามิตว่าขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่
ในประเด็น — ออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ละเลยต่อเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
เกินสมควร

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ขอให้สอบสวนการละเมิด
สิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่กรมสรรพสามิตว่าขัดรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญ (โดยสภาพนาความเป็นตัวแทน)
ขอให้ตีความว่า พ.ร.บ. สุรา ๒๕๕๓ ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่

พ.ร.บ. สุรา ๒๕๕๓

การดื่มเหล้าในชุมชนผิดกฎหมาย

ประชาชนถูกจับ + รัฐบาลให้มีการเปิดเสรีการผลิต
รธน. ๒๕๕๐

แต่กลับจับประชาชน
ที่ดื่มเหล้าเองเพราะ

กระทรวงที่เกี่ยวข้องออกกฎ
ระเบียบที่เอื้อแก่คนบางกลุ่ม

การรณรงค์บนฐาน
ของรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๖

[๑๒]

จัดสัมมนาร่วมกับสถาบันวิชาการต่างๆ การจัดมหกรรมเพื่อการรณรงค์
และตั้งคณะกรรมการเพื่อร่างกฎหมาย

ขยายพันธมิตร์และจัดตั้งเป็นเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย

เครือข่ายภูมิปัญญาอีสานจัดมหกรรมเหล้าพื้นบ้านฯ ครั้งที่

การเคลื่อนไหวยังคงกระจัดกระจายแต่เป็นประเด็นเดียวกัน คือ การเปิดเสรีสุราให้เป็นนโยบาย

เครือข่ายเกษตรทางเลือกได้จัดสารัตถกรรมวิธี
การผลิตเหล้าพื้นบ้านที่สนามหลวงเพื่อรณรงค์
ให้มีกฎหมายเหล้าพื้นบ้านเสรี

มีการจัดการสัมมนา
โดยเครือข่ายเกษตร

เริ่มแรก รณรงค์แบบกระจัดกระจาย
ในแต่ละท้องถิ่นและแยกเป็นแต่ละ

กรรม

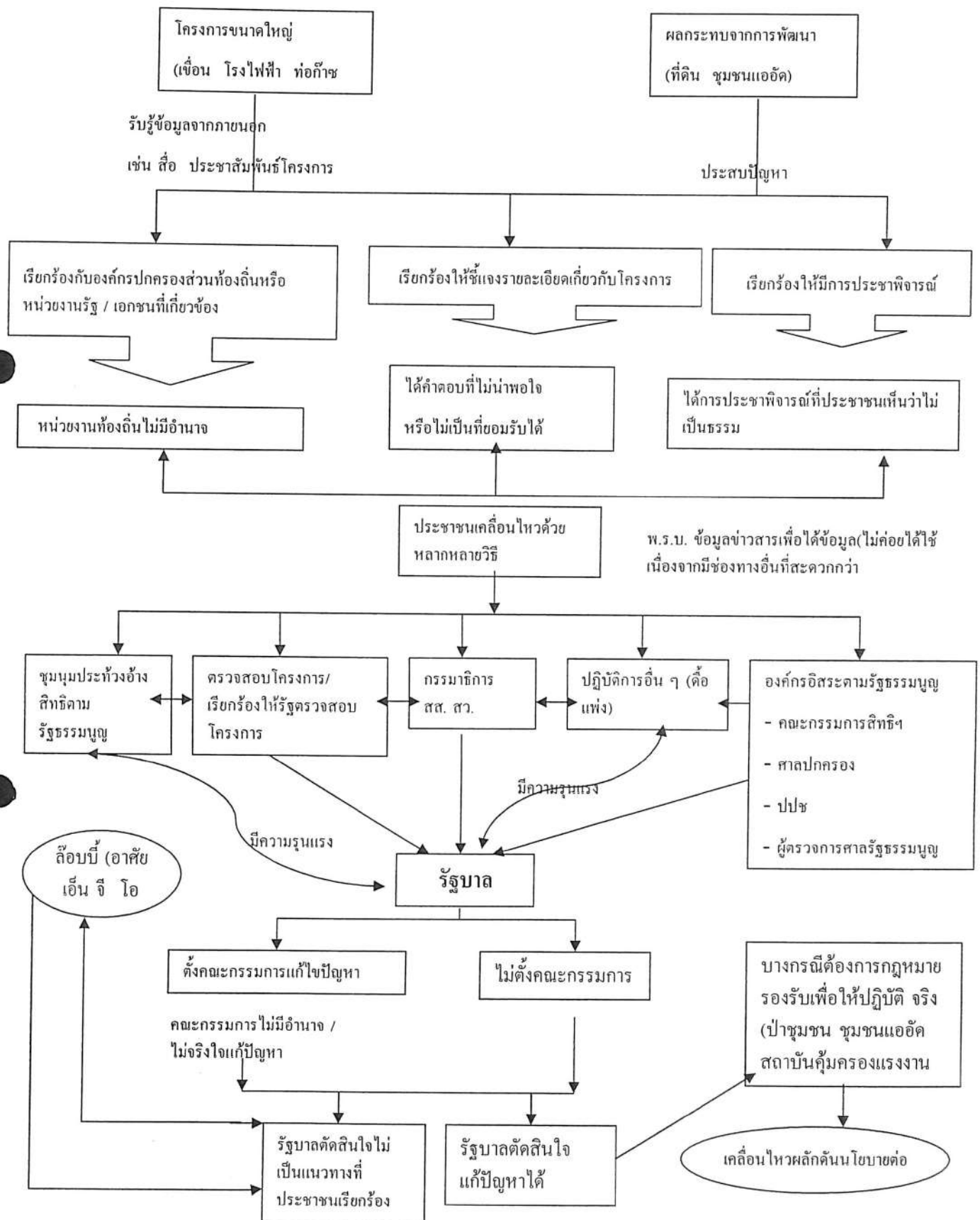
เครือข่าย

๒๕๕๑

๒๕๕๑



แผนภาพที่ ๕-๔ เส้นทางที่มีส่วนร่วมของประชาชนในประเด็นการแก้ปัญหาผลกระทบจากการพัฒนา



เส้นทางผลการคัดค้าน พ.ร.บ. ป่าชุมชน

ปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
↓ ๒๕๓๒
ความขัดแย้งระหว่างนายทุน
กับ
ชาวบ้านเรียกเรื่อง พ.ร.บ. ป่าชุมชน
↓ ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕
กรมป่าไม้ยกร่าง พ.ร.บ. ป่าชุมชน
(ฉบับ กรมป่าไม้)
↓
ชาวบ้านไม่พอใจ
↓ ๒๕๓๖

ชาวบ้านรวมตัวกันเสนอ
ร่างกฎหมาย ป่าชุมชน ฉบับประชาชน)
↓
แก้ไข ๗-๘ เมษายน
กนท. จัดสัมมนาเพื่อยกร่าง
กฎหมายป่าชุมชน ๓๐ เม.ย. ๒๕๓๕
↓
กรม, รับหลักการ
→
ร่าง พ.ร.บ. องค์การอนุรักษ์ท้องถิ่น

พ.ศ.

เปิดการเจรจา
ร่าง พ.ร.บ.

๓

ก.ย. ๒๕๔๐

นายโกสิน พลกุล รมค. ประธานนักนายกฯ
สั่งการให้แก้ไขร่างฯ จึงเกิดร่างฉบับโกสินขึ้น

๑๖ ก.ย. ๒๕๔๑

กรม, มีมติเห็นชอบ

รมช.เกษตรและชาวบ้านเข้าชี้แจงต่อสภา

(พ.ร.บ. ฉบับประชาชน)

← 26 พ.ย. 2544

๖ มี.ค. ๒๕๔๔
↓
จัดประชุมคณะกรรมการร่าง
↓ ๒๑-๒๓ มี.
คณะกรรมการการลงพื้น
↓ ก.พ. ๒๕๔๕
คณะกรรมการรับฟังข้อมูล
จากส่วนราชการและนักวิชาการ
↓
พิจารณากฎหมายเป็นราย
มาตราและการแก้ปัญหาดังกล่าว
↓ ๑๕ มี.ค. ๒๕๔๕
↓
วุฒิสภากลับมติเปลี่ยนแปลง
สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

๗ พ.ย. ๒๕๔๔
↑
สมัชชาป่าชุมชนภาคเหนือก็เช่นเดียว
↑ ๑๔ ส.ค. ๒๕๔๒
เครือข่ายป่าชุมชน ๔ ภาค ประกาศ
↑ ๕-๑๐ ส.ค. ๒๕๔๒
สมัชชาป่าชุมชนภาคเหนือประกาศ
↑ ๑๔ มี.ค. ๒๕๔๒
กรมป่าไม้จัดสัมมนา ระดมความเห็น
เสนอต่อกระทรวงเกษตรว่าไม่ให้ชุมชน
↑
กระทรวงเกษตรให้กรมป่าไม้
↑
นายกฯสั่งการให้กระทรวงเกษตรฯ
เสนอร่าง (ลดาว์ลีย์) เข้าสู่ กรม.
↑
นางลดาว์ลีย์ วงศ์ศรีวงศ์นำร่างฯ ไปแก้ไข
↑
ชาวบ้านทั่วประเทศรวมตัวคัดค้าน

สรุปผลการประชุมเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สกช.)

ครั้งที่ 2/2547

วันที่ 20 เมษายน 2547

ณ ห้องประชุมสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

วาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ประธาน(น.พ.พลเดช ปิ่นประทีป) ได้มอบหมายให้คุณไพฑูรย์ สมแก้ว บรรยายถึงขั้นตอนกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน ตั้งแต่การเตรียมการรวบรวมรายชื่อจนถึงการพิจารณาในรัฐสภา ซึ่งใช้เวลาตลอดกระบวนการมากกว่า 2 ปี โดยมีเอกสารประกอบการประชุม ที่ประชุมเห็นว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ภาคประชาชนที่เป็นประโยชน์มาก ทำให้เห็นความยากลำบากของกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน ซึ่งควรได้มีการบันทึกเผยแพร่ต่อเวทีสาธารณะด้วย

วาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

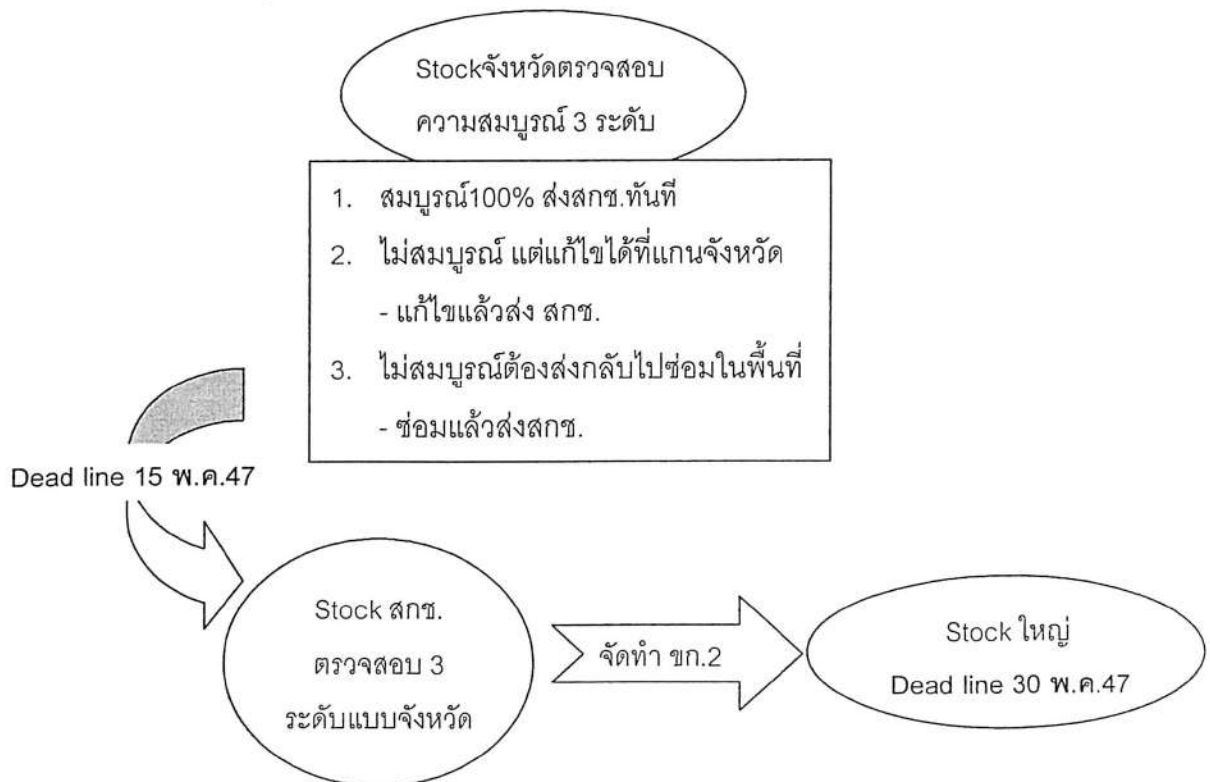
2.1 ประเมินความก้าวหน้าของงานรวบรวมรายชื่อ

ฝ่ายเลขาฯ สกช. ได้รายงานสถานการณ์การรวบรวมรายชื่อโดยสรุปว่า เนื่องจากติดการเลือกตั้งท้องถิ่น เทศกาลสงกรานต์ และแกนหลักในบางพื้นที่ตรวจหาพบความไม่สมบูรณ์ของเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถแจ้งยอดรายชื่อ และจัดส่งเอกสารได้ทันตามกำหนดเดิมในวันที่ 10 เมษายน ซึ่งขณะนี้ฝ่ายเลขาฯ ได้ประสานแกนหลักให้ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานแม้จะพบแนวโน้มที่ดีขึ้นในเอกสารชุดหลังๆ ที่ส่งเข้ามา ทั้งนี้ความผิดพลาดของเอกสารที่พบมากได้แก่ การกรอกข้อความไม่ครบถ้วน หรือคลาดเคลื่อนไป การรับรองสำเนาเอกสารไม่ครบ มีการกรอกแบบ ขก. โดยเขียนแทนกัน และลายมือชื่อรับรองสำเนาในเอกสารไม่เหมือนกัน

ที่ประชุมสรุปว่า แม้ทางรัฐสภาจะแจ้งว่าไม่เคร่งครัดในเรื่องรายละเอียดของเอกสาร เช่น การกรอกรายละเอียดขก. 1 โดยพี่เลี้ยง แต่เพื่อไม่ให้เกิดจุดอ่อนของกระบวนการเสนอกฎหมาย จึงขอให้

- แกนหลักของแต่ละเครือข่ายเคร่งครัดในการตรวจสอบความถูกต้องตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด
- เอกสารที่ผิดพลาดไม่ควรเกิน 10-15% โดยควรมีการส่งกลับไปแก้ไขเพื่อเป็นการเรียนรู้ของภาคประชาชน ทั้งนี้อาจแก้ไขจากรายเดิมที่เอกสารไม่ครบถ้วน หรือเก็บรายใหม่ทดแทน โดยเป็นการดำเนินงานภายใต้งบประมาณเดิมเนื่องจากเป็นการปรับปรุงคุณภาพของงานให้ถูกต้อง
- ควรให้ความสำคัญกับกลุ่ม active citizen ที่ร่วมกระบวนการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ มาแต่ต้นให้ร่วมลงชื่อด้วย เพราะสามารถเชื่อมั่นในทางคุณภาพได้ และเป็นการสานเครือข่ายเดิมด้วย
- ให้ฝ่ายเลขาฯ ประสานงานไปยังแกนเครือข่ายในจังหวัด (stock จังหวัด) ให้ตรวจสอบเอกสารที่เข้ามาใน 3 ระดับคือ ระดับสมบูรณ์ ระดับไม่สมบูรณ์แต่แก้ไขได้ที่แกน และระดับ

ต้องแก้ไขใหม่ แล้วทยอยส่งส่วนที่สมบูรณ์มาให้ สกข. เพื่อตรวจทานในลักษณะเดียวกัน แล้วจึงเข้าสู่ stockใหญ่ ดังภาพ



2.2 ประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

ขณะนี้มีความไม่มั่นคงทางการเมืองโดยเฉพาะกระแสการยุบสภา ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้เร็วขึ้น หากเกิดการยุบสภาในช่วงที่กำลังเสนอรายชื่อจากการรวบรวมอยู่ที่เลขาธิการรัฐสภา กระบวนการก็จะดำเนินต่อไปและรอเสนอในรัฐสภาใหม่ แต่หากยุบเมื่อกฎหมายเสนอเข้าในรัฐสภาแล้ว ร่างกฎหมายจะตกไปทันที จะต้องให้คณะรัฐมนตรีใหม่ร้องขอภายใน 60 วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกและรัฐสภาเห็นชอบ จึงจะดำเนินการกระบวนการต่อไปได้

ที่ประชุมเห็นว่า หากสามารถรวบรวมรายชื่อเสนอกฎหมายได้ คงมีการเสนอร่าง พ.ร.บ. จากรัฐบาลควบคู่ด้วย หากยุบสภาคาดว่าจะมีการร้องขอจากคณะรัฐมนตรีเหมือนที่เคยปฏิบัติกันมา ซึ่งอาจต้องจับตาและเตรียมกระบวนการทวงถามหากคณะรัฐมนตรีไม่ร้องขอ ดังนั้น แผนการดำเนินงานควรเป็นไปตามเดิมโดยพิจารณาประสานกับสมัชชาสุขภาพแห่งชาติวันที่ 8-9 กันยายน 2547 ซึ่งจับประเด็นหลัก พ.ร.บ. เป็นเรื่องหลักด้วย

2.3 กำหนดจังหวะก้าวการดำเนินงานต่อไป

งานที่ต้องดำเนินการ ได้แก่

- การจัดเตรียมเอกสาร ขก.1 พร้อม หลักฐานและขก.2 ที่ถูกต้องมีคุณภาพ เพื่อเตรียมยื่นในวันที่ยื่นเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ที่ประชุม เห็นว่าต้องยื่นเอกสารที่รวบรวมมาได้ทั้งหมดทั้งที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์เพื่อให้เห็นพลัง และเป็นการเรียนรู้กระบวนการทางกฎหมายของภาคประชาชน ด้วย แต่ต้องมีเอกสารชุดที่สมบูรณ์อย่างน้อย 100,000 ชื่อ เพราะยังต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยกกต. ซึ่งที่ผ่านมาจะตกไปอีกประมาณ 30%

- การจัดตั้งตัวแทนผู้เสนอกฎหมายประมาณ 30 คน(ตามกฎหมาย 1 คน) ซึ่งต้องส่งรายชื่อไปพร้อมในวันที่ยื่นเข้าชื่อเสนอกฎหมาย 3 ส่วน ซึ่งอาจซ้ำกันได้ คือ
 1. รายชื่อผู้ชี้แจง(ร่าง)พ.ร.บ.ในการประชุมสภาวาระที่หนึ่ง จำนวน 10 คน
 2. รายชื่อผู้จะเข้าร่วมเป็นกรรมาธิการพิจารณา(กรรมาธิการสามัญ) ในการพิจารณาของสภาผู้แทนฯในวาระที่สอง จำนวน 20 คน
 3. รายชื่อผู้จะเข้าร่วมเป็นกรรมาธิการพิจารณา(กรรมาธิการสามัญ) ในการพิจารณาของวุฒิสภาในวาระที่สอง จำนวน 20 คน

ที่ประชุม เสนอให้ฝ่ายเลขาฯรวบรวมเสนอชื่อให้เสร็จภายในวันที่ 30 เมษายน 2547 โดยเห็นว่าตัวแทนผู้เสนอกฎหมายควรมีศักยภาพในการ

- เป็นเสนานิกรของการดำเนินงาน และมีความเข้าใจในร่างพ.ร.บ.สุขภาพฯ
- สามารถกุมกำลังในพื้นที่ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ภาคและกทม.
- สามารถช่วยประสานงานภาครัฐและสภาได้ดี
- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อที่ที่ประชุมเสนอเบื้องต้นได้แก่

ผู้ทรงคุณวุฒิ	แกนพื้นที่	ผู้แทนตามประเด็น พ.ร.บ.
1. น.พ.วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์	1. เหนือ	1. คุ่มครองผู้บริโภค -
2. น.พ.ไพโรจน์ นิงสานนท์	(11)คุณอำนวย	(30) คุณสารี อ๋องสมหวัง
3. อ.ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์	(12)คุณธนิศ	2. นโยบายสาธารณะ /
4. อ.แสวง	(13)คุณไพศาล เจียมศิริจินดา	ป้องกันควบคุมปัจจัย
5. อ.ชาญเชาวน์	(14)คุณสุทธิพงษ์ วสุโสภาพล	คุกคาม/เกษตร-อาหาร -
6. คุณวราวุธ	2. อีสาน	(31) อ.อนุชาติ พวงสำลี
7. น.พ.อำพล จินดาวัฒนะ	(15) อ.ดวง อันทะไชย	(32) อ.สัญญา สุติพันธ์วิหาร
8. น.พ.สุวิทย์ วิบุลย์ผลประเสริฐ	(16) อ.ทศพล สมพงษ์	(33) คุณทัศนีย์ วีระกันต์
9. น.พ.พลเดช ปิ่นประทีป	(17) คุรบาสุทธินันท์	3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น -
10. ผญ.วิบูลย์ เข็มเฉลิม	(18) พ่อเล็ก	(34) พ่อประสาธ
	(19) คุณกาญจนา ทองทั่ว	(35)คุณวีระพงษ์ เกรียงสินยศ

อ.จ.รศ.

จ.ค.
ค.ค.

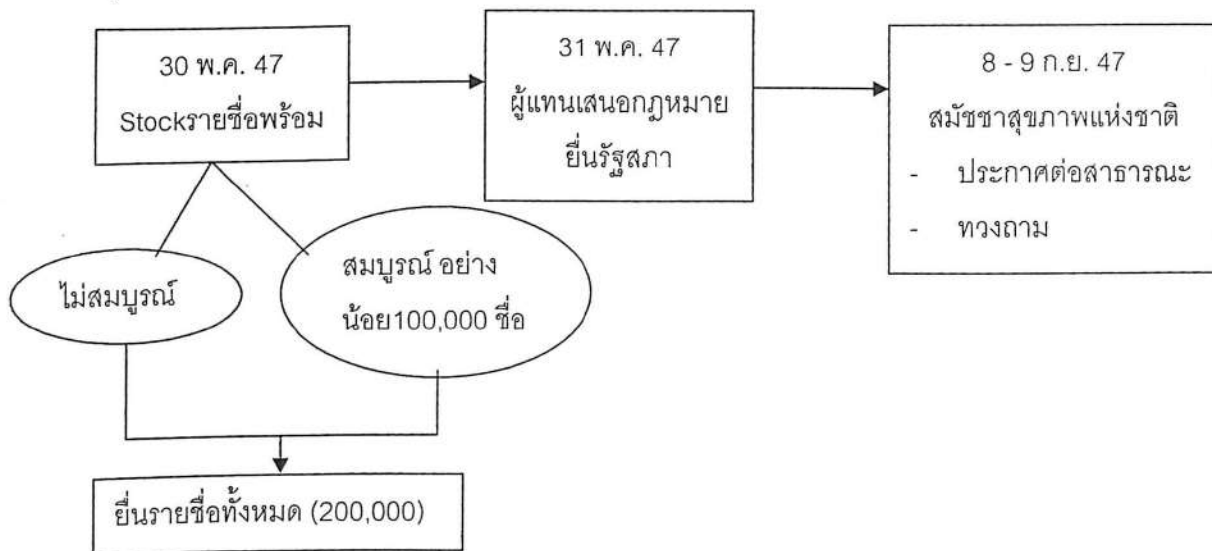
ผู้ทรงคุณวุฒิ	. แกนพื้นที่	ผู้แทนตามประเด็น พ.ร.บ
	3. กลาง/ตอ./ตด. - (20) คุณวิเชียร คุปตะวัธ (21) คุณรัตนา สมบูรณ์วิทย์ 4. ใต้ - (22) อ.พิชัย ศรีใส (23) น.พ.บัญชา พงษ์พานิช (24) อ.ชัยพร จันทรหอม (25) อ.ปรีชา จันทรภักดี (26) ผู้แทนมุสลิม(อาหมัด) 5. กทม. - (27) คุณพยนต์(เครือข่ายถักทอ) (28) คุณบารมี (29) คุณระภาวินทร์	4. สร้างเสริมสุขภาพ - (36) ครูสุรินทร์ 5. การบริการสาธารณสุข - (37) อ.สมพันธ์ เตชะอธิก 6. สิทธิมนุษย- (38) คุณเรืองระวี (39) คุณสมลักษณ์ ลิ้ม ประเด็นที่ไม่มีผู้แทนได้แก่ ความรู้ ข่าวสาร/บุคลากร สาธารณสุข/การเงิน การคลัง

- จัดเตรียมกระบวนการสื่อสารสาธารณะเพื่อเปิดตัว และสร้างกระแสสังคมในทุกช่องทาง โดยที่ประชุมเสนอให้มีทีมงานสื่อขึ้นมาโดยเฉพาะได้แก่ คุณภูษงค์ / คุณธนิศ(ช่วยสื่อภาคเหนือ) / อ.สุรัชย์(คุณวิเชียรจะหาบทมาให้) / คุณพลณี เสริมสินศิริ / คุณสุมาลี ประทุม นนท์
 - จัดเตรียมรายละเอียดขั้นตอนและกิจกรรม(event)ในกระบวนการเสนอกฎหมาย ระหว่าง เดือนพฤษภาคม - กันยายน 2547 ดังนี้
 1. กำหนดวันยื่นเสนอรายชื่อคือ 31 พฤษภาคม 2547 เนื่องจากเป็นวันปิดประชุมสภา สมัยแรกจะมีผู้แทนในสภาอยู่
 2. Eventสำคัญ มี 4 ช่วง คือ
 - Event 1 - 21 พ.ค.47 เวทีสาธารณะ เป็นการโหมโรงกระบวนการกฎหมายภาคประชาชน
 - Event 2 - ²⁷31 พ.ค. 47 วันยื่นเสนอร่าง พ.ร.บ.สุขภาพต่อรัฐสภา
 - Event 3 - ²²⁻²³24 มิ.ย. 47 เวทีถอดบทเรียนกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน
- น่าจะประสานการจัดงานร่วมกับกรมการที่เกี่ยวข้องทั้งในสภาผู้แทนฯ และ วุฒิสภา เช่นกรมการสาธารณสุข พัฒนาสังคม รวมถึงนักวิชาการที่สนใจ กระบวนการรัฐธรรมนูญ เช่น อ.เกษม ศิริสัมพันธ์ อ.นิธิ เอียวศรีวงศ์ อ.อุทัย ดุลยเกษม อ.สมบัติ อารังธัญวงศ์ เป็นต้น โดยจัดงานที่ไม่เน้นจำนวนคนมากนัก แต่

เน้นสาระการตอบทเรียนจากกรณีการเสนอกฎหมายภาคประชาชน และการสื่อสารสู่สาธารณะ(air war)

- Event 4 - 8-9 ก.ย. 47 สัมมนาสุขภาพแห่งชาติ การทวงถาม ผลักดันพ.ร.บ. มีกิจกรรมแวะเยี่ยมทวงถาม พ.ร.บ.จากนายกฯ และ สส.จังหวัด โดยให้สมาชิกจังหวัดแวะเข้ามาที่พระบรมรูปทรงม้า ไปสภากฯ ทำเนียบ ก่อนไปสัมมนาสุขภาพฯ (โดยมีความเป็นอิสระแก่กันไม่ต้องจัดขบวน ให้ทยอยกันมาเอง)

สรุปภาพรวมการรวบรวมข้อเสนอ พ.ร.บ.สุขภาพ

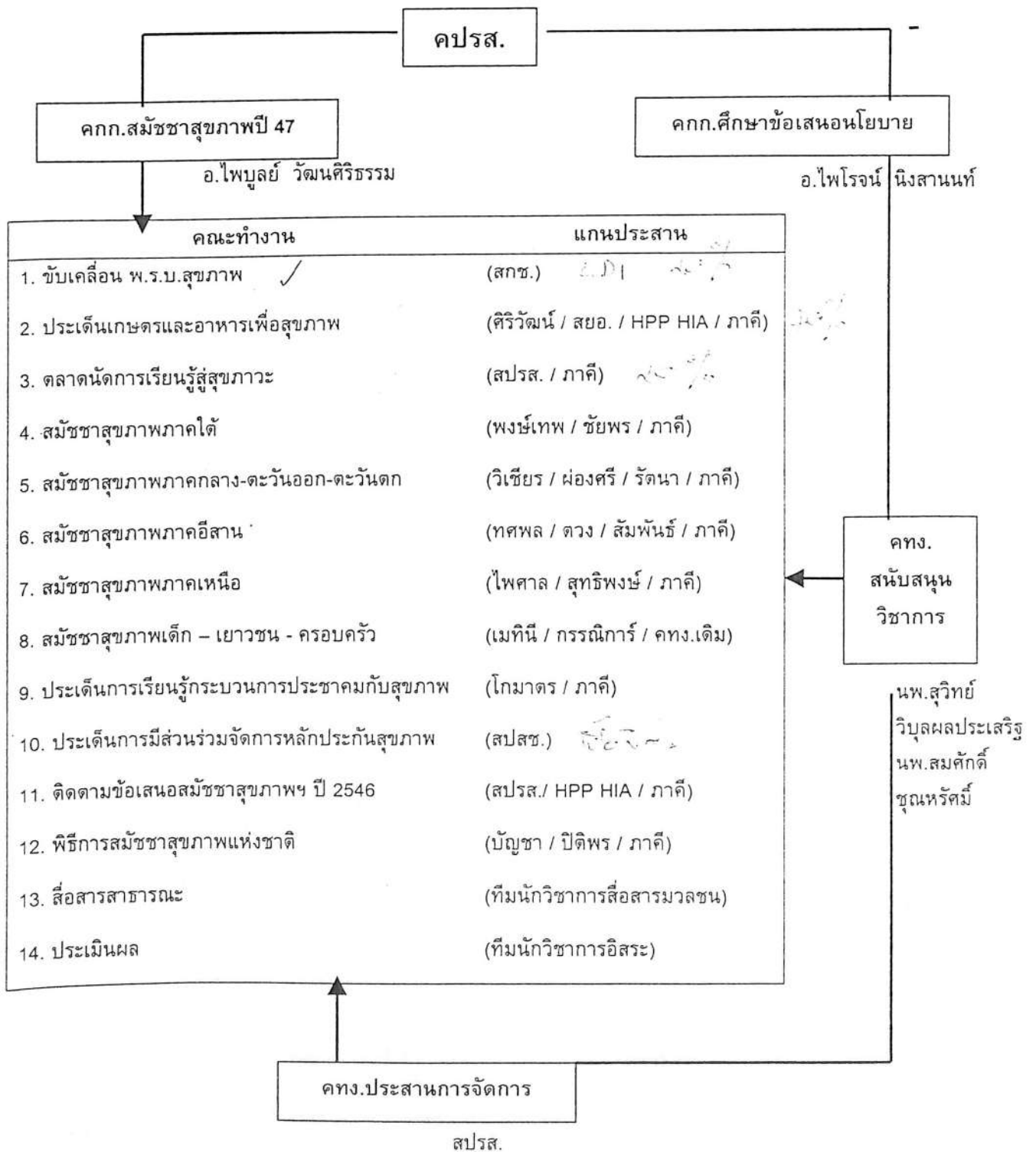


สรุปภาพรวมจังหวัดกาฬการงานเสนอ ผลักดันพ.ร.บ.สุขภาพ

กิจกรรม	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
- เลขฯเสนอชื่อ ตัวแทนผู้เสนอ กฎหมาย/แผนงาน/ งบฯการดำเนินงาน ระยะต่อไปให้ น.พ. พลเดช	30					
- dead lineเอกสาร จากจังหวัดถึง สกข.		15				
- ประชุมคณะผู้แทนผู้ เสนอ ก.ม. และ เครือข่ายสกข.		20				
- Event1- เวที สาธารณะ		21				
- ประสานงานรัฐสภา นัดวันเสนอกม.						
- Dead line ฝ่าย เลขฯเตรียมเอกสาร เสนอรายชื่อครบ		30				
- Event 2 - เสนอร่าง พ.ร.บ.สุขภาพฯ			31			
- ก าร ส ื่อ ส าร ประชาสัมพันธ์						
- Event 3 - เวทีสรุ บทเรียน/เรียนรู้ของ สกข.			24			
- Event4 - สมัชชา สุขภาพแห่งชาติ						8-9

- สื่อสารเครือข่ายให้รับรู้การเคลื่อนไหว
- เคลื่อนไหวทางคลื่น(สื่อ TV. วิทยุ นสพ.)

กลไกการจัดการสมัชชาสุขภาพปี 2547



ศูนย์ประสานงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน(สกช.)

สำเนา

ที่ สกช. 087/2547

07 เมษายน 2547

เรื่อง ขอบประสานงานเพื่อยื่นกฎหมายตามมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

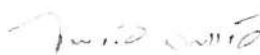
เรียน พลฯ ประธานรัฐสภา

เนื่องด้วยเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สกช.) ได้ดำเนินการ
รวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเพื่อยื่นร่าง พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ..... ของประชาชนจากทุกจังหวัด
ทั่วประเทศจำนวนประมาณสองแสนรายชื่อ และพร้อมจะยื่นร่าง พ.ร.บ. ตามประกาศรัฐสภา
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ลงวันที่ 23 เมษายน 2547 นั้น

ดังนั้นเครือข่าย สกช. จึงขอเรียนนัดหมายเพื่อการยื่นร่าง พ.ร.บ. พร้อมเอกสารต่าง ๆ
ตามประกาศดังกล่าวด้วย ผู้เป็นตัวแทนยื่นตาม ขก. 3 จำนวน 30 คน โดยกำหนดการยื่น
ณ ที่ทำการรัฐสภา ถ.อุทอง เขตดุสิต กรุงเทพฯ ในวันพฤหัสบดีที่ 27 พฤษภาคม เวลา 13.39 น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง



(นายไพฑูรย์ สมแก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน

เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน

ขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง (ร่าง) พ.ร.บ. ของ (รัฐสภา)

ขั้นตอนที่ ๑

(ร่าง) พ.ร.บ. (ฉบับที่...) พ.ศ....

หลักการ.....

เหตุผล.....

มาตรา.....

- เข้าชื่อเสนอกฎหมาย 50,000 รายชื่อ
- กรอกแบบ ข.ก.๑ + สำเนาบัตรประชาชน+สำเนาทะเบียนบ้าน
- พิมพ์แบบ ข.ก.๒ ตามฐานอำเภอ
- พิมพ์แบบ ข.ก.๓ ผู้ยื่นเสนอ (ร่าง) พ.ร.บ. (๓๐ คน)
- เสนอ (ร่าง) พ.ร.บ. ต่อรัฐสภา
- ประธานรัฐสภาเป็นผู้รับ (ร่าง) พ.ร.บ.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำรายงานผลต่อสภาฯ
- รัฐสภาตรวจสอบ แบบ ข.ก.๒ (1 เดือน)
- รัฐบาล/พรรคการเมือง/สส.
- จัดทำ(ร่าง) พ.ร.บ.ฉบับอื่นๆ เข้าเทียบเคียง

ขั้นตอนที่ ๑ กระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง (รัฐสภา)

1. (ร่าง) พ.ร.บ.
2. เข้าชื่อเสนอกฎหมาย 50,000 รายชื่อ
3. เสนอต่อประธานรัฐสภา
4. รัฐสภาตรวจสอบความถูกต้อง
5. กกต.ตรวจสอบผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
6. มหาคไทยตรวจสอบบัญชีเลือกตั้ง
7. ประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (ตำบล)

ขั้นตอนที่ ๒ ประธานรัฐสภาพิจารณา

1. การประชุมตามระเบียบวาระที่หนึ่ง
2. การประชุมตามระเบียบวาระที่สอง
3. การประชุมตามระเบียบวาระที่สาม

ขั้นตอนที่ ๓ วุฒิสภาพิจารณา

1. การประชุมตามระเบียบวาระที่หนึ่ง
2. การประชุมตามระเบียบวาระที่สอง
3. การประชุมตามระเบียบวาระที่สาม

สภาผู้แทนราษฎรรับคืนจากวุฒิสภา

นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ

พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับ
เป็นกฎหมาย

- ส่งไปให้ กกต.ตรวจสอบผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ใช้เวลา 2 เดือน)
- ส่งไปให้มหาดไทย (หน่วยเก็บรายชื่อบัญชีเลือกตั้ง) (ใช้เวลา 2 เดือน)
- ส่งไปให้ตำบลประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอ (ร่าง) พ.ร.บ. (ถ้ามีผู้คัดค้านการเข้าชื่อเสนอ (ร่าง) พ.ร.บ. ให้แจ้งยกเลิกรายชื่อของตนได้ที่ กกต. อำเภอที่มีรายชื่ออยู่ ภายใน 20 วัน) (ข.ก.๔)
- กกต. ส่งรายชื่อกลับคืนให้รัฐสภา
- ถ้าตรวจสอบรายชื่อครบ 50,000 รายชื่อ ให้เข้าสู่กระบวนการตามระเบียบข้อบังคับของรัฐสภา
- ถ้าตรวจสอบรายชื่อแล้วไม่ครบ 50,000 รายชื่อ ต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้ครบ 50,000 รายชื่อ ภายใน 30 วัน

ขั้นตอนที่ ๒ ประธานรัฐสภาพิจารณา

- (ร่าง) พ.ร.บ. ที่บกพร่อง ส่งคืนผู้ยื่นภายในเจ็ดวัน
- (ร่าง) พ.ร.บ. การเงิน ส่งนายกรัฐมนตรีรับรอง
- (ร่าง) พ.ร.บ. สมบูรณ์ บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

การประชุมตามระเบียบวาระที่หนึ่ง

1. เลขานุการรัฐสภาเป็นผู้เสนอ
2. ผู้แทนเสนอ (ร่าง) พ.ร.บ. ร่วมชี้แจง (เมื่อประธานรัฐสภาอนุญาต)
 - ไม่รับหลักการ พ.ร.บ. ตกไป
 - รับหลักการ เข้าสู่ระเบียบวาระที่สอง

การประชุมตามระเบียบวาระที่สอง

1. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา

- กรรมการสามัญ
- กรรมการแต่งตั้งใหม่
- การแก้ไขเพิ่มเติม / ตัดทอน
- รับข้อเสนอ / คำแปรญัตติ (เป็นเอกสาร)

2. พิจารณาโดยสภาผู้แทนราษฎร

- พิจารณาชื่อ (ร่าง) พ.ร.บ. / คำปรารภ
- การแปรญัตติรายมาตรา / การสงวนความเห็น
- พิจารณาถ้อยคำข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม
- พิจารณา (ร่าง) พ.ร.บ. สรุปลีกครั้งโดยพิจารณาเฉพาะคำ

การประชุมตามระเบียบวาระที่สาม

- ไม่เห็นชอบ พ.ร.บ. ตกไป
- ให้ความเห็นชอบ ประธานรัฐสภาส่งต่อให้วุฒิสภา

ขั้นตอนที่ ๓ วุฒิสภาพิจารณา

1. วุฒิสภา ติดตามการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
มาตามลำดับโดยกรรมาธิการวุฒิสภาแต่ละคณะ
2. ประธานวุฒิสภา บรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม
การประชุมตามระเบียบวาระที่หนึ่ง

- ไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการ ส่งคืนสภาผู้แทนราษฎร
- เห็นชอบด้วยกับหลักการ เข้าสู่ระเบียบวาระที่สอง

การประชุมตามระเบียบวาระที่สอง

1. คณะกรรมาธิการพิจารณา (กรรมาธิการสามัญ)
 - การตัดทอน/แก้ไข/เพิ่มเติม/ข้อเสนอ/แปรญัตติ
2. พิจารณาโดยวุฒิสภา
 - พิจารณาญัตติ/ข้อเสนอ/การตัดทอน/แก้ไขเพิ่มเติม
 - พิจารณาโดยรวม

การประชุมตามระเบียบวาระที่สาม

- ไม่เห็นชอบด้วยกับหลักการ ส่งคืนสภาผู้แทนราษฎร
- เห็นชอบด้วยกับหลักการ ส่งคืนสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎรรับคืนจากวุฒิสภา

นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ

พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับ
เป็นกฎหมาย

กรณีวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วย

- รอ 180 วัน ถ่วงผันไปจึงจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ สมาชิกผู้แทนฯ ยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (ร่าง) พ.ร.บ.ตกไป
- สมาชิกผู้แทนฯ ยืนยันด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ถือว่าได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา
- นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมาย

กรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมในหลักการสำคัญ

- สมาชิกผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม
- สมาชิกผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตั้งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วส่งให้สภาทั้งสอง พิจารณา
- สภาใดสภาหนึ่งไม่ให้ความเห็นชอบให้ยับยั้งไว้ก่อนรอ 180 วัน ถ่วงผันไป สมาชิกผู้แทนราษฎรจึงจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้
- สมาชิกผู้แทนราษฎรยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด(ร่าง) พ.ร.บ.ตกไป
- สมาชิกผู้แทนราษฎรยืนยันด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ถือว่าได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา
- นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมาย

เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา
เพื่อการเรียนรู้และถอดบทเรียนกระบวนการเสนอกฎหมายโดยประชาชน
วันศุกร์ที่ 23 เมษายน 2547

ณ ห้องดุสิตา อาคารภูพานเพลช สถาบันราชภัฏสกลนคร
๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

- เอกสารหมายเลข 1 กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเทศไทย
- เอกสารหมายเลข 2 แนวความคิดพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน
- เอกสารหมายเลข 3 สภาพปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในปัจจุบัน
- เอกสารหมายเลข 4 เส้นทางมีส่วนร่วมของประชาชนในการผลักดันนโยบาย
- เอกสารหมายเลข 5 ขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- เอกสารหมายเลข 6 การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
- เอกสารหมายเลข 7 บันทึกหลักการและเหตุผล

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

กำหนดการประชุมสัมมนาเพื่อการเรียนรู้และถอดบทเรียนกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน :

กรณีการเสนอร่างพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

วันที่ 22 — 23 เมษายน 2547

ณ ห้องดุสิตา อาคารภูพานเพลช สถาบันราชภัฏสกลนคร

วันพฤหัสบดีที่ 22 เมษายน 2547

<u>เวลา</u>	<u>กิจกรรม</u>
12.00 — 13.00 น.	ลงทะเบียนเข้าที่พัก
13.00 — 13.45 น.	รายงานความก้าวหน้าการจัดกิจกรรมสมัชชาสุขภาพจังหวัด ดำเนินรายการ โดย ผศ.ทศพล สมพงษ์
13.45 — 15.30 น.	การเตรียมการจัดสมัชชาสุขภาพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินรายการ โดย อาจารย์สมพันธ์ เตชะอธิก
15.30 — 16.00 น.	ความคืบหน้าการหารายชื่อผู้สนับสนุนร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ
16.00 — 17.00 น.	แผนการทำงานในระยะต่อไป ดำเนินรายการ โดย ผู้แทนเครือข่ายสุขภาพ
18.00 — 21.00 น.	รับประทานอาหารและกิจกรรมสนทนาการ

วันศุกร์ที่ 23 เมษายน 2547

<u>เวลา</u>	<u>กิจกรรม</u>
08.00 — 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 — 09.15 น.	กล่าวเปิดการประชุมสัมมนา โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา สุวรรณไครย์ อธิการบดีสถาบันราชภัฏสกลนคร
09.15 — 10.00 น.	การบรรยายพิเศษ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอกฎหมาย : เจตนารมณ์ของการเมืองแบบมีส่วนร่วม” โดย ดร.ถวิลวดี บุรีกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า
10.00 — 12.00 น.	การอภิปราย เรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้สิทธิของประชาชนตาม มาตรา 170 แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540” โดย 1. คุณไพฑูรย์ สมแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานเครือข่ายส่งเสริม กระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สทช.) 2. คุณเหล่าไท นิลนวล ผู้ประสานงานโครงการเกษตรภูมินิเวศน์เพื่อสุขภาพ 3. อ.สมพันธ์ เตชะอธิก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น 4. ผศ.ทศพล สมพงษ์ รองคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร

- 12.00 — 13.00 น. พัก — รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 — 14.30 น. แบ่งกลุ่มย่อย 4 กลุ่มย่อย ระดมความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไข พ.ร.บ.ว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
- 14.30 — 15.30 น. นำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย
- 15.30 — 16.00 น. สรุปประเด็นและผลการประชุม โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา ธรรมวินทร
อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร
- 16.00 น. กล่าวปิดการประชุม โดย
อาจารย์ประสิทธิ์ คะเลรัมย์
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร

*****~*****

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

02-3573180 3175

02-3573183 12442101/6

[52]

๑. หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

๒. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

๒.๑ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเอง

๒.๒ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ได้กำหนดหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สรุปได้ดังนี้

๑.๑ วิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ ๒ วิธี คือ

๑.๑.๑ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเองโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่น คนร้องขอต่อประธานรัฐสภา

๑.๑.๒ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดย การจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑.๒ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และจะต้องไม่เป็นผู้เสียสิทธิตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดร่วมลงชื่อเสนอกฎหมายโดยถูกต้องแล้ว จะถอนชื่อภายหลังมิได้

๑.๓ รูปแบบของกฎหมายที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา

ตามความในมาตรา ๕ วรรคสองและวรรคสามของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ว่าร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา ต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอกฎหมาย อันประกอบด้วย

๑.๓.๑ บันทึกลักษณะและเหตุผล

๑.๓.๒ ตัวร่างพระราชบัญญัติ จะต้องแบ่งบทบัญญัติเป็นมาตรา ตลอดจนกำหนดหลักการและวิธีการในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่ชัดเจนและเพื่อประโยชน์ในการพิจารณากฎหมายของรัฐสภา

ผู้แทนการเสนอกฎหมายอาจจัดทำบันทึกสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของหลักการใน แต่ละบทบัญญัติของกฎหมายที่เสนอให้พอเข้าใจเหตุผลที่จำเป็นในแต่ละมาตราได้

ทั้งนี้ ร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวจะต้องมีหลักการตามหมวด ๑ สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย และ/หรือ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

๑.๔ บทกำหนดโทษ

ตามความในมาตรา ๑๕ บัญญัติไว้ว่า "ผู้ใดกระทำการใด โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

๒. วิธีการและขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

๒.๑ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเองโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนร้องขอต่อประธานรัฐสภา

๒.๑.๑ การริเริ่มเสนอกฎหมาย ให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายดำเนินการดังนี้

๑) จัดทำร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้ รัฐสภาพิจารณาโดยจะต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอกฎหมาย

(ดังรายละเอียดในข้อ ๑.๓)

๖๖

๒) จัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยผู้ประสงค์ที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมายต้องกรอกข้อความตามแบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๑)

๓) รวบรวมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคน

๔) รวบรวมสำเนาทะเบียนบ้านของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคน ผู้แทนการเสนอกฎหมายจะต้องรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนนำส่งให้ประธานรัฐสภาพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานข้างต้นให้ครบถ้วน

๕) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยแยกบัญชี รายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายออกเป็นจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามแบบแสดงบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๒) และกรอกข้อความตามแบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อผู้แทนการเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๓) ให้ครบถ้วน (ดูคำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย)

๖) ให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ในตาม ๑) - ๕) แล้วนำขึ้นที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในวันและเวลาราชการ

๒.๑.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อประธานรัฐสภา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศรัฐสภาเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑) การรับมอบเอกสาร

ในวันที่มีการรับมอบเอกสารจากผู้แทนการเสนอกฎหมาย เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจะทำการตรวจสอบจำนวนเอกสารของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายว่ามีจำนวนกี่รายการ อะไรบ้าง โดยจะหาหนังสือยืนยันจำนวนรายการของเอกสารที่รับมอบให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายลงลายมือชื่อกำกับ และลงลายมือชื่อพยานเพื่อรับรองความถูกต้องของจำนวนเอกสาร

๒) การพิจารณาวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมามีหลักเกณฑ์ตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ ตามความในมาตรา ๕ วรรคสองของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญฯ โดยให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้วินิจฉัย

กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ไม่มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ประธานรัฐสภาจะสั่งจำหน่ายเรื่อง

กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญฯ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการในขั้นตอนต่อไปคือการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร

๓) การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะทำการตรวจสอบในเบื้องต้นว่าเอกสารที่ผู้แทนการเสนอกฎหมายส่งมานั้นมีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำเนาบัตรประจำตัวและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายถูกต้องและมีจำนวนครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่

หากปรากฏว่ามีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและเอกสารหลักฐานไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งให้ผู้แทนการเสนอทราบเพื่อให้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบห้าหมื่นคนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลา ๓๐ วันแล้ว ผู้แทนการเสนอกฎหมายยังไม่ส่งรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบจำนวนห้าหมื่นคน ประธานรัฐสภาจะสั่งจำหน่ายเรื่องดังกล่าวและแจ้งการจำหน่ายเรื่องให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายทราบ

เมื่อได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารในเบื้องต้นแล้ว ปรากฏว่ามีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและเอกสารหลักฐานครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบว่าผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายดังกล่าวเป็นผู้ที่เสียสิทธิตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

หากตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ใช้สิทธิถูกต้องจำนวนไม่ถึงห้าหมื่นคน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายทราบเพื่อให้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบห้าหมื่นคนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หากตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ใช้สิทธิถูกต้องจำนวนห้าหมื่นคนขึ้นไป สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะจัดทำสรุปผลการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยแยกเป็นบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายแต่ละจังหวัดเพื่อจัดส่งไปยังจังหวัดที่มีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายอยู่ในทะเบียนบ้านเพื่อนำไปปิดประกาศต่อไป

๔) การปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและการคัดค้าน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร ในพื้นที่ที่มีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยจะจัดส่งประกาศรัฐสภาเรื่องบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและการคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย, คำตั้งรัฐสภาเรื่องแต่งตั้งผู้รับคำร้องคัดค้านรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายของจังหวัดนั้น ๆ เพื่อนำไปปิดประกาศในสถานที่ต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด ได้แก่

- ศาลากลางจังหวัด
- ที่ว่าการอำเภอ
- สำนักงานเทศบาล
- ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล
- ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
- เขตชุมชนหนาแน่น

การคัดค้านให้ผู้ที่มีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยที่ตนมิได้ร่วมลงชื่อด้วยยื่นร้อง คัดค้านต่อผู้ที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้งให้เป็นผู้รับคำร้องคัดค้านเพื่อให้ทำการชี้แจงข้อเท็จจริงของตนออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าไม่มีผู้คัดค้าน โดยยื่นคำร้องคัดค้านตามแบบคำร้องคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๔) พร้อมทั้งแนบสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้และสำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมทั้งลงลายมือชื่อในคำร้องคัดค้านดังกล่าวด้วย

กรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องคัดค้านการเข้าชื่อเสนอกฎหมายอันเป็นเหตุให้จำนวนรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายมีไม่ครบห้าหมื่นคน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายทราบเพื่อให้ยื่นรายชื่อเพิ่มเติมภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

กรณีที่ไม่มีมีการคัดค้านหรือมีการคัดค้านแต่จำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายมีจำนวนห้าหมื่นคนขึ้นไป ประธานรัฐสภาจะดำเนินการนำร่างพระราชบัญญัติที่เสนอกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาต่อไป

๕) การนำกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา

ในส่วนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเสนอเข้ามานั้นจะดำเนินการตามกระบวนการตราพระราชบัญญัติเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาเป็น ๓ วาระ ซึ่งวิธีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเสนอ จะดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๖

เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านการเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ก็จะส่งให้วุฒิสภาพิจารณาเป็น ๓ วาระเช่นกัน เมื่อร่างพระราชบัญญัติผ่านความเห็นชอบของทั้งสองสภาแล้ว นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ พระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย จากนั้นจะนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

๒.๒ กรณีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

๒.๒.๑ การริเริ่มเสนอกฎหมาย

ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนหนึ่งร้อยคนขึ้นไปที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายดำเนินการดังนี้

- ๑) จัดทำร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาโดยจะต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอกฎหมายตามรายละเอียดในข้อ ๑.๓
- ๒) สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
- ๓) จัดทำบัญชีรายชื่อของผู้ขอให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายซึ่งแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและตัวแทนผู้ยื่น

คำขอ (แบบ ข.ช.๒)

๔) รวบรวมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวที่หมดอายุ หรือบัตรหรือ หลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ของผู้ขอให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคน

๕) รวบรวมสำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคน

๖) นำเอกสารตาม ๑) - ๕) พร้อมทั้งกรอกข้อความตามแบบคำขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ช.๑)

๗) ส่งให้ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดก็ได้

๒.๒.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนร้องขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยอาศัยอำนาจ

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและหลักเกณฑ์การขอใช้สิทธิเข้าชื่อนอกเขตและการตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๔๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร

๒) หากเห็นว่าเอกสารทั้งหมดมีความถูกต้องจะแจ้งให้ตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบและส่งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ยื่นคำขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไปให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่มีรายชื่อผู้ยื่นคำขอดังกล่าวอยู่ในทะเบียนบ้านเพื่อปิดประกาศในสถานที่ต่าง ๆ ดังนี้

- ศาลากลางจังหวัด
- ที่ว่าการอำเภอ
- สำนักงานเทศบาล
- ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล
- ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
- เขตชุมชนหนาแน่น

๓) ให้ผู้มีชื่ออยู่ในรายชื่อที่ปิดประกาศแต่มีได้ร่วมลงชื่อด้วยยื่นหนังสือคัดค้านต่อ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้น ๆ ตามแบบ ข.ช.๔ ภายใน ๒๐ วันนับแต่วันปิดประกาศ เมื่อมีผู้คัดค้านว่ามีได้ร่วมลงชื่อด้วย ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่มีการคัดค้านจะทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๔) หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้คัดค้านมิได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายจริงก็จะดำเนินการชี้แจงให้ผู้ยื่นคำขอชื่อนั้นออกจากบัญชีรายชื่อ

๕) ถ้าข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะส่งเจ้าหน้าที่หนังสือคัดค้านนั้น และแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ

เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้าน ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะรายงานผลการคัดค้านต่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๖) ถ้าปรากฏว่าผู้ขอให้มีการจัดการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งร้อยคน เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งจะแจ้งให้ตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบ และเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้มีคำสั่งจำหน่ายเรื่อง

๗) ถ้าปรากฏว่าผู้ขอให้มีการจัดการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีจำนวนหนึ่งร้อยคนขึ้นไป คณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประกาศกำหนดเวลาเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ช.๑) ซึ่งจะต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕๐ วัน โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดส่งประกาศดังกล่าวพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

๘) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะกำหนดสถานที่ลงชื่อสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามแบบ ข.ช.๘ โดยจะทำการปิดประกาศกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามแบบ ข.ช.๑ และประกาศกำหนดสถานที่ลงชื่อตามแบบ ข.ช.๘ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๙) ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายแสดงตนต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

๑๐) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะทำการตรวจสอบหลักฐานตาม ๙) กับทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๑๑) หากปรากฏว่าผู้ยื่นเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะให้ผู้นั้นกรอกข้อความและลงลายมือชื่อในแบบคำขอเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ช.๕)

๑๒) หากปรากฏว่าผู้ยื่น ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะแจ้งให้ผู้นั้นทราบทันที

กรณีที่มีการขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามถิ่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดตามทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่นอกเขตจังหวัดและประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยมาแสดงตนต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ตนมีถิ่นที่อยู่พร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงชื่อตามแบบ ข.ช.๑๐ โดย จะต้องดำเนินการก่อนวันสุดท้ายของระยะเวลาเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน

จากนั้นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายมีถิ่นที่อยู่จะแจ้งไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าชื่ออ้างว่ามีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดเพื่อตรวจสอบว่า ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจริงหรือไม่

เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายมีถิ่นที่อยู่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบแล้ว หากผลการตรวจสอบถูกต้องก็จะบันทึกผลการตรวจสอบในช่องหมายเหตุตามแบบ ข.ช.๑๐ ว่า "ถูกต้อง" และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในช่อง "หมายเหตุ"

หากผลการตรวจสอบไม่ถูกต้องก็จะขีดฆ่าชื่อผู้เข้าชื่อและบันทึกผลการตรวจสอบในช่องหมายเหตุตามแบบ ข.ช.๑๐ ว่า "ไม่ถูกต้อง" และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในช่อง "หมายเหตุ"

๑๓) เมื่อครบกำหนดระยะเวลาเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะรวบรวมเอกสารเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๒๐ วัน

๑๔) ในกรณีที่มิได้ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบห้าหมื่นคน ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะรายงานให้ประธานรัฐสภาทราบเพื่อให้ประธาน

รัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่องและเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้งจะแจ้งให้ตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

๑๕) ในกรณีที่มีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายครบห้าหมื่นคน ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องจัดส่งไปยังประธานรัฐสภาเพื่อดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป และเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้งจะแจ้งผลการดำเนินงานให้ตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

ในส่วนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเสนอเข้ามาโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น จะดำเนินการตามกระบวนการตราพระราชบัญญัติเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาเป็น ๓ วาระ ซึ่งวิธีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสิทธิเลือกตั้งเสนอ จะดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๖

เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านการเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ก็จะส่งให้วุฒิสภาพิจารณาเป็น ๓ วาระเช่นกัน เมื่อร่างพระราชบัญญัติผ่านความเห็นชอบของทั้งสองสภาแล้ว นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ พระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย จากนั้นจะนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยการจัดการของ กกต. คลิกที่นี่ หรือติดต่อ localelect@ect.go.th

[หน้าหลัก](#)[ที่มา](#)[ผลการดำเนินงาน](#)[คำแนะนำ](#)[กฎหมายที่เกี่ยวข้อง](#)[สาระน่ารู้](#)[home](#)

ที่มาของการเข้าสู่เสนอกฎหมาย

(59)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เป็นรัฐธรรมนูญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในระบบการเมืองมากที่สุดเท่าที่เคย มีมาในประวัติศาสตร์การเมืองของไทย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงระบบการเมืองจากระบบการเมืองที่ฝ่ายการเมืองมีบทบาทแต่เพียงฝ่ายเดียวไปสู่ การให้พลเมืองมีส่วนร่วมและมีบทบาทในทางการเมืองควบคู่ไปกับนักการเมืองด้วย ดังจะเห็นได้จากการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ไว้ในรัฐธรรมนูญเพื่อ เสริมสร้างบทบาทของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยให้สมบูรณ์มากขึ้น ตลอดจนขยายการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองการปกครอง ระดับชาติให้มีความชัดเจน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

กล่าวคือ นอกจากประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาโดยตรงแล้ว ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งยังสามารถเข้าไปมี ส่วนร่วมในการเสนอกฎหมาย การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการทำประชามติในเรื่องสำคัญ ๆ ได้อีกด้วย

ในส่วนของการเสนอกฎหมายนั้น รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้เพิ่มบทบัญญัติในส่วนของผู้มีสิทธิเสนอกฎหมายโดยเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการริเริ่มให้มีการตรากฎหมาย (right to initiate bills) โดยกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่น คนเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างกฎหมายได้ แต่จำกัดเฉพาะกฎหมายที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิเสรีภาพของชนชาว ไทย และ หมวด ๕ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๗๐

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมายัง หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อรวมทั้งการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

หน้าหลัก

หลักเกณฑ์และวิธีการ

ผลการดำเนินงาน

คำแนะนำ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สารบัญ

home

▶ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเอง

ผลกมจกหนังสือ

[58]

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ พ.ศ.

ผู้แทนการเสนอกฎหมาย	วันที่ยื่น	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
พ.ญ. อรพรรณ เมธาคิลกุล กับคณะ	๑๐ พ.ค. ๔๒	ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง เนื่องจากผู้เข้าชื่อเสนอ กฎหมายมีจำนวนไม่ถึงห้าหมื่นคนตามที่กฎหมายกำหนด	มีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ทั้งหมด ๔๓,๒๒๘ คน

๒. ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.

ผู้แทนการเสนอกฎหมาย	วันที่ยื่น	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม กับคณะ	๕ มิ.ย. ๔๒	ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง เนื่องจากผู้เข้าชื่อเสนอ กฎหมาย มีจำนวนไม่ถึง ห้าหมื่นคนตามที่กฎหมาย กำหนด	มีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ทั้งหมด ๒๕,๓๖๖ คน

๓. ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.

ผู้แทนการเสนอกฎหมาย	วันที่ยื่น	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
นายจรัส ขาสัก กับคณะ	๒๘ ก.พ. ๔๒	- เมื่อตรวจสอบตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดแล้ว ปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ใช้สิทธิถูกต้อง ประธานรัฐสภาจึงเสนอร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวให้รัฐสภาพิจารณา - ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการ ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๔๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. โดยมี ตัวแทนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายร่วมเป็นกรรมการ ด้วย แต่การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ พ.ย. ๒๕๔๓ มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร - รัฐบาลชุดใหม่ซึ่งมี พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็น นายกรัฐมนตรี ได้ร้องขอตามมาตรา ๑๖๘ ของ รัฐธรรมนูญ ให้รัฐสภาดำเนินการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ต่อไป และที่ประชุมรัฐสภาให้ความเห็นชอบ - เมื่อวันที่ ๓๐ พ.ค. ๔๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. จำนวน ๓๕ คน โดยมีตัวแทน ของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายจำนวน ๘ คน ร่วมเป็นกรรมการด้วย	- มีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ที่ใช้สิทธิถูกต้องจำนวนทั้งสิ้น ๕๒,๖๕๘ คน - ขณะนี้ร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ได้ผ่าน ความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร แล้วและอยู่ระหว่างการพิจารณาของวุฒิสภา

๔. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านแห่งชาติ พ.ศ.

ผู้แทนการเสนอกฎหมาย	วันที่ยื่น	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
นายณรงค์เลิศ สุรพล กับคณะ	๘ ส.ค. ๔๒	- เนื่องจากมีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ใช้สิทธิ ถูกต้องไม่ถึงห้าหมื่นคนตามที่กฎหมายกำหนด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงแจ้งให้ผู้แทน	มีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ใช้ สิทธิถูกต้องจำนวนทั้งสิ้น ๓๖,๗๔๘ คน

[๓๑]

การเสนอกฎหมายยื่นรายชื่อเพิ่มเติม
- ต่อมาผู้แทนการเสนอกฎหมายได้มีหนังสือกราบเรียน
ประธานรัฐสภาเพื่อขอถอนเรื่อง และประธานรัฐสภา
อนุญาตให้ถอนเรื่องได้

๔. ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.

ผู้แทนการเสนอกฎหมาย	วันที่ยื่น	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
นางระกาวิรินทร์ ลิขนะวานิชพันธุ์ กับคณะ	๒๖ มี.ค. ๔๔	เมื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานและความถูกต้องในการใช้ สิทธิแล้ว ปรากฏว่ามีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ใช้ สิทธิถูกต้องครบตามที่กฎหมายกำหนด สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อ เสนอกฎหมายไปปิดประกาศในพื้นที่ที่มีรายชื่อผู้เข้าชื่อ เสนอกฎหมายอยู่ในทะเบียนบ้าน เพื่อให้ผู้ที่มีรายชื่อ เป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายแต่มิได้ร่วมลงชื่อด้วยการ ร้องคัดค้านเพื่อให้ขีดฆ่าชื่อของคนออกบัญชีรายชื่อ ดังกล่าว โดยมีกำหนดการรับคำร้องคัดค้านระหว่างวันที่ ๒๕ พ.ย. - ๑๕ ธ.ค. ๔๔ เป็นเวลา ๒๐ วัน	- มีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ ใช้สิทธิถูกต้องจำนวน ๕๒,๘๓๗ คน - ในระหว่างการดำเนินการจัดส่ง บัญชีรายชื่อเพื่อนำไปปิดประกาศ กรม. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ เดียวกันนี้ให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ เหตุผลว่าต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล จึงไม่สามารถชะลอเรื่องไว้จนกว่า กระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ของประชาชนเสร็จสิ้นได้ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมสภาผู้แทน ราษฎรได้มีมติแต่งตั้งตัวแทน ของกลุ่มผู้แทนการเสนอกฎหมาย จำนวน ๒ คน ร่วมเป็น กรรมการในคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.ด้วย

back

[60]

▶ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยการจัดการของ กกต.

๑. ร่างพระราชบัญญัติสภาการเกษตรแห่งชาติ พ.ศ.

ผู้แทน การเสนอกฎหมาย	วันที่ยื่นเรื่อง ต่อประธาน กกต.	ระยะเวลาการเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
นายพรม ดิชาวัน กับคณะ จำนวน ๑๓๕ คน	๒๔ ธ.ค. ๔๒	๒๐ มี.ค. - ๒๑ มี.ย. ๔๓ รวม ๕๖ วัน	- มีประชาชนร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายครบ ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด ประธาน กกต.จึงส่งเรื่องให้ประธานรัฐสภา ดำเนินการเสนอร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวให้ รัฐสภาพิจารณา - ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับบรรจุเข้า ระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขณะนี้อยู่ ระหว่างรอการพิจารณาของสภาผู้แทน ราษฎร	มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อ เสนอกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น ๖๔,๓๖๘ คน

๒. ร่างพระราชบัญญัติธนาคารหมู่บ้าน พ.ศ.

ผู้แทน การเสนอกฎหมาย	วันที่ยื่นเรื่อง ต่อประธาน กกต.	ระยะเวลาการเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
นายเงิน ไชยสีวามงคล กับคณะ จำนวน ๑๕๓ คน	๕ ต.ค. ๔๓	๑ มี.ค. - ๘ มี.ย. ๔๓ รวม ๑๐๐ วัน	- มีประชาชนร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบ ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด ประธาน กกต. จึงได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภา เพื่อดำเนินการส่งจำหน่ายเรื่อง	มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อ เสนอกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น ๕,๘๓๑ คน

ที่มา : <http://www.ect.go.th/newthai/magazine/october/column/coleducation.html>

back

คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

[1]

๑. สำหรับประชาชนทั่วไป

๑.๑ ควรไปใช้สิทธิทุกครั้งในการเลือกตั้งทุกระดับ เพราะนอกจากจะเป็นการใช้สิทธิในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตยและเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของคนไทยตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดแล้ว ยังเป็นการรักษาสิทธิทางการเมืองที่พึงมี ๘ ประการ มิฉะนั้นจะกลายเป็นผู้เสียสิทธิดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งรวมถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย

๑.๒ ก่อนที่จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายใด ๆ ควรพิจารณาศึกษาร่างกฎหมายนั้น ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ เมื่อเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวมีสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริงแล้ว จึงค่อยลงลายมือชื่อลงในแบบแสดง รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๑) และควรกรอกข้อมูลตามที่ระบุไว้ใน แบบฟอร์มดังกล่าวให้ครบถ้วน ชัดเจน

๑.๓ จัดเตรียมเอกสารประกอบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ครบถ้วน ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาบัตรอื่นที่มีรูปถ่ายแสดงคนที่ทางราชการออกให้ โดยเอกสารดังกล่าวควรเป็นเอกสารที่มีความชัดเจนและเป็นปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและถูกต้องในการตรวจสอบ

๑.๔ สำหรับผู้ที่มิได้ร่วมลงชื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เมื่อมีการปิดประกาศบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายในพื้นที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านอยู่ ควรไปตรวจสอบบัญชีรายชื่อดังกล่าว หากพบว่ามีชื่อของตนเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายรวมอยู่ ควรทำการร้องคัดค้านให้ชัดเจนชื่อของตนออกจากบัญชีรายชื่อนั้นภายใน ๒๐ วันนับแต่วันปิดประกาศ

๒. สำหรับผู้แทนการเสนอกฎหมาย

๒.๑ ก่อนที่จะทำการรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ควรศึกษาขั้นตอนและวิธีการเกี่ยวกับการเข้า ชื่อเสนอกฎหมายจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด หากมีข้อสงสัย ควรติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (กรณีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเอง) หรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กรณีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

๒.๒ ในระหว่างที่ทำการรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ผู้แทนการเสนอกฎหมายควรตรวจสอบเอกสารของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยละเอียด ในกรณีที่เอกสารดังกล่าวไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน ผู้แทนการเสนอกฎหมายควรแก้ไขให้ถูกต้องและชัดเจนก่อนที่จะส่งมอบให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและถูกต้องในการตรวจสอบเอกสาร

๒.๓ เมื่อรวบรวมรายชื่อครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดแล้ว ต้องจัดแบ่งหมวดหมู่เอกสารของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในประกาศรัฐสภาเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ในกรณีนี้สำนักงานประธาน สภาผู้แทนราษฎรร่วมกับศูนย์คอมพิวเตอร์ ได้จัดทำโปรแกรมการบันทึกข้อมูลของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งคู่มือการใช้งานโปรแกรมห่วงการดังกล่าวเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้แทนการเสนอกฎหมายและเพื่อความรวดเร็วในการตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ โดยผู้แทนการเสนอกฎหมายสามารถติดต่อขอรับโปรแกรมห่วงการดังกล่าวได้ที่สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ เรื่อง..... การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

[๒]

โดย...รศ.ดร.โคทม อารียา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อกันเสนอร่างกฎหมายในระดับท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเขตท้องถิ่นได้ โดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๗ ซึ่งมีเนื้อความดังนี้

"มาตรา ๒๘๗ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นเสนอมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อรวมทั้งการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ"

ต่อมาได้มีการจัดทำ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นเพื่อวางหลักเกณฑ์และวิธีการของการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ประเภทของข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประชาชนเสนอได้

ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ทุกประเภท โดยกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ให้ความหมายของคำว่าข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้ว่า หมายความว่า กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น อันได้แก่ ข้อบัญญัติจังหวัดซึ่งตราขึ้นโดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบัญญัติซึ่งตราขึ้นโดยสภาเทศบาล ข้อบังคับตำบลซึ่งตราขึ้นโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครซึ่งตราขึ้นโดยสภากรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติเมืองพัทยาซึ่งตราขึ้นโดยสภาเมืองพัทยา

๒. กระบวนการใช้สิทธิและการเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ สามารถเข้าชื่อกันยื่นคำร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่น โดยคำร้องดังกล่าวต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายที่สามารถแสดงตนได้

ข. ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งต้องมีข้อกำหนดที่ชัดเจนเพียงพอได้ว่ามีความประสงค์จะตราข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ในการนี้ อาจมีสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละข้อกำหนดของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เสนอให้เพียงพอที่จะเข้าใจเหตุผลที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อกำหนดด้วยก็ได้

ค. รายชื่อของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอและการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่น

ง. คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อตาม (ค) ว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและเป็นผู้ร่วมลงชื่อด้วยตนเอง

ผู้ที่ร่วมเข้าชื่อในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว จะถอนการเข้าชื่อในภายหลังไม่ได้

๓. การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประชาชนเสนอ

เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับคำร้องและเอกสารตามที่กล่าวมาแล้ว ประธานสภาท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารดังกล่าว หากเห็นว่าครบถ้วน ประธานสภาท้องถิ่นจะต้องจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อของผู้เข้าชื่อไว้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเชิญชุมชนหนาแน่นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้ผู้มีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อโดยไม่ได้รับร่วมเข้าชื่อด้วยจริง มายื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานสภาท้องถิ่นหรือบุคคลที่ประธานสภาท้องถิ่นแต่งตั้ง เพื่อให้ชี้คณาข้อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อดังกล่าวภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันที่ปิดประกาศรายชื่อ

หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วไม่มีการคัดค้าน ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อที่ไม่มีการคัดค้านนั้นเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง ซึ่งถ้ามีจำนวนครบตามที่กฎหมายกำหนด คือ ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ประธานสภาท้องถิ่นจะต้องดำเนินการให้มีการพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบ ประธานสภาท้องถิ่นจะต้องแจ้งให้ผู้แทนของผู้เข้าชื่อทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อให้ครบภายใน ๓๐ วัน ถ้าพ้นกำหนดดังกล่าวไม่มีการเสนอการเข้าชื่อจนครบตามจำนวนที่กฎหมาย

กำหนด ประธานสภาท้องถิ่นจะต้องส่งจำหน่ายเรื่อง

[63]

๔. กระบวนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นไม่ได้ให้สิทธิประชาชนในท้องถิ่นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้โดยตรงเหมือนกับการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น กล่าวคือ กระบวนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ ยังคงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาท้องถิ่นเช่นเดิม ซึ่งกระบวนการขั้นตอนในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังคงเป็นไปในลักษณะเดียวกับการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นในสภาท้องถิ่นซึ่งเสนอโดยสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนข้อบังคับการประชุมของสภาท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ ก็มีบทบัญญัติที่มีหลักการและสาระสำคัญซึ่งน่าจะเอื้อประโยชน์ต่อการให้สิทธิเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นตามที่สภาฯ ลงมติรับหลักการแล้วในวาระที่หนึ่ง หรือพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่สภาส่งให้คณะกรรมการพิจารณา ก่อนรับหลักการ และเมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วจะส่งให้ประธานสภาท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่เป็นเจ้าของร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือผู้ที่เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ในฐานะกรรมการของคณะกรรมการวิสามัญซึ่งสภาท้องถิ่นแต่งตั้งขึ้น และเมื่อพิจารณาถึงข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นบางประเภท เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการมีสิทธิแถลงประกอบรายงาน หรือข้อสังเกตของคนตลอดจนแก้ไขข้อสงสัยใด ๆ ในที่ประชุมสภาได้แล้ว หากบทบัญญัติของกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับสิทธิในการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวแล้ว ประชาชนในท้องถิ่นก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นได้อีกก้าวหนึ่ง นอกเหนือจากการใช้สิทธิเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น

๕. บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑ แห่งกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือชักชวนการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ โดยมีทั้งโทษจำและโทษปรับ

ที่มา : เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ประชาชนกับการใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่น"
จัดโดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ร่วมกับ สถาบันนโยบายศึกษา (IPPS) สนับสนุนโดย มูลนิธิคอนราด อาเดนาวร์
วันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ โรงแรมสยามซิตี้ ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร

หน้าหลัก

ที่มา

หลักเกณฑ์และวิธีการ

ผลการดำเนินงาน

คำแนะนำ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

home

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒
- ประกาศรัฐสภาเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

► download แบบฟอร์มเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก. ๑ - ๔)

- ระเบียบคณะกรรมการ การเลือกตั้งว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และหลักเกณฑ์การขอใช้สิทธิเข้าชื่อนอกเขตและการตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๔๒

 หน้าหลัก	ที่มา	หลักเกณฑ์และวิธีการ	ผลการดำเนินงาน	คำแนะนำ	สาระน่ารู้	home
---	-----------------------	-------------------------------------	--------------------------------	-------------------------	----------------------------	----------------------

กฎหมายการเมือง การบริหารและกฎหมายปกครองอื่น ๆ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542

หน้า 1 / 5

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2542

เป็นปีที่ 54 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย พ.ศ. 2542"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

"ศาลากลางจังหวัด" หมายความว่า รวมถึง ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร

"ที่ว่าการอำเภอ" หมายความว่า รวมถึง สำนักงานเขตและที่ว่าการอำเภอ

"สำนักงานเทศบาล" หมายความว่า รวมถึง ศาลาว่าการเมืองพัทยา

มาตรา 4 ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หน้า 2 / 5

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 5 บุคคลผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณา กฎหมายตามมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อยู่ในวันที่เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

กฎหมายที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาดังจัดทำในรูปแบบร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องมีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องมีบันทึกหลักการ และ เหตุผลประกอบในการเสนอกฎหมาย รวมทั้งต้องมีบทบัญญัติแบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะ เข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรา กฎหมายในเรื่องใด และมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นอย่างไร

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณากฎหมายของรัฐสภา การเสนอกฎหมายอาจจัดทำ บันทึกสรุปสาระสำคัญและคำชี้แจงความมุ่งหมายของการกำหนดหลักการในแต่ละบทบัญญัติของ กฎหมายที่เสนอให้เพียงพอที่จะเข้าใจเหตุผลที่กำหนดไว้ในแต่ละมาตราก็ได้

มาตรา 6 วิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้อาจกระทำโดย ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเอง หรือ อาจร้องขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายก็ได้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยถูกต้องตามพระราช บัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์ และจะถอนการเข้าชื่อในภายหลังอีกมิได้

หมวด 2

การเข้าชื่อโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

[66]

มาตรา 7 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเอง ครบจำนวนห้าหมื่นคน ให้ยื่นเรื่องเสนอต่อประธานรัฐสภาโดยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้

- (1) ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา
- (2) แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย และผู้แทนการเสนอกฎหมายตามที่ประธานรัฐสภากำหนด พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัว

หน้า 3 / 5

ประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ ที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงคนได้ และสำเนาทะเบียนบ้านของทุกคน

มาตรา 8 เมื่อประธานรัฐสภาได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ประธาน รัฐสภาจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามมาตรา 7 ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้ประธาน รัฐสภาจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามประกาศในวรรคหนึ่ง โดยมีได้ ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้ชกฆ่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ภายในสิบวันนับแต่วันปิดประกาศตามวรรคหนึ่ง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อ เสนอกฎหมายที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้องและมีจำนวนครบห้าหมื่นคนให้ประธาน รัฐสภาดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป แต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบห้าหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายตามมาตรา 7 (2) ทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มี การเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบห้าหมื่นคนภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก ประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบห้าหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง

หมวด 3

การเข้าชื่อโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา 9 ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปประสงค์ จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ยื่นคำขอต่อ ประธานกรรมการการเลือกตั้งพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา

มาตรา 10 เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำขอตามมาตรา 9 ให้ดำเนินการจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งในแต่ละจังหวัด เพื่อดำเนินการประกาศ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดทราบว่ามีการเสนอกฎหมายในเรื่องใด และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

หน้า 4 / 5

ที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายไปลงชื่อตามระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด ทั้งนี้ การกำหนดระยะเวลาเข้าชื่อต้องไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ

มาตรา 11 ในระหว่างระยะเวลาที่กำหนดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้มีสิทธิ เลือกตั้งมีสิทธิร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายในสถานที่ที่กำหนดไว้ในจังหวัดที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง

ในการใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปแสดงตนต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง พร้อมทั้งแสดง บัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดตามที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้แสดงตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยถูกต้อง ให้จัดให้ผู้นั้นกรอก ชื่อความและลงชื่อในแบบพิมพ์การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ในกรณีจำเป็นเพื่อให้การจัดการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของคณะกรรมการการ เลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติในการ จัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยก็ได้

มาตรา 12 ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอตามมาตรา 9 ร้องขอ คณะกรรมการการเลือกตั้ง อาจกำหนดสถานที่ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอ กฎหมายในถิ่นที่บุคคลนั้นมีที่อยู่นอกเหนือจากการกำหนดสถานที่ในแต่ละจังหวัด ได้ ในกรณี เช่นว่านี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การขอใช้สิทธิเข้าชื่อนอกเขต จังหวัดที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งและหลักเกณฑ์การตรวจสอบการเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นได้ ตามสมควร

[67]

มาตรา 13 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งรวบรวมแบบพิมพ์ที่มีการเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย ส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งหมด

มาตรา 14 ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายไปยังประธานรัฐสภา ถ้าประธานรัฐสภาเห็นว่าถูกต้องและมีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายครบห้าหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

หน้า 5 / 5

ในกรณีที่การเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีจำนวน ไม่ครบห้าหมื่นคน ให้ประธาน กรรมการการเลือกตั้งรายงานให้ประธานรัฐสภาทราบ เพื่อให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง

หมวด 4

บทกำหนดโทษ

มาตรา 15 ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือขัดขวางการดำเนินการเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อ ประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดในหมวด 3 และหมวด 5 ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้ โดยตรง นอกเหนือจากสิทธิในการเสนอกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรี และเนื่องจากมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้หลักเกณฑ์และ วิธีการเข้าชื่อรวมทั้งการตรวจสอบให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราช บัญญัตินี้

[รก.2542/20ก/30 - 25:03:42]

หน้าที่ | 1 |

[๖๘]

พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำ
และยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุการไม่ไป
ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีเหตุอันสมควรให้ถือว่า
ผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตาม
มาตรา ๖๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้นั้นเสียสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น
และสมาชิกสภาท้องถิ่น

(๒) สิทธิร้องคัดค้านการเลือกกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครอง
ท้องที่

(๓) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น

และสมาชิกสภาท้องถิ่น

[๖๑]

(๔) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

(๕) สิทธิเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมาย ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ

กฎหมาย

(๖) สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

(๗) สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้วุฒิสภามีมติถอดถอนบุคคล ตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๘) สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมาย ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

การเสียสิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดเวลาตั้งแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และถ้าบุคคลใดไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในการไปเลือกตั้ง สมควรกำหนดมาตรการบังคับให้เกิดผลแก่การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะไม่ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ โดยการตัดสิทธิบางประการที่จะพึงมีสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๑๔ ก ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งอื่น ๆ คลิ๊กที่นี่

ประกาศรัฐสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ประธานรัฐสภา จึงออกประกาศรัฐสภาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

"การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย" หมายความว่า การเข้าชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเองตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

"ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย" หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้เป็นผู้ต้องห้ามเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามบทบัญญัติของกฎหมาย

"ผู้แทนการเสนอกฎหมาย" หมายความว่า ผู้แทนการเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย

ข้อ ๒ ผู้ที่ประสงค์จะรวบรวมรายชื่อเพื่อเสนอกฎหมายกันเอง ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้นั้นเป็นผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายและเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยจัดให้ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามแบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๑) ท้ายประกาศนี้ พร้อมทั้งรวบรวมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคน

ข้อ ๓ ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ต้องกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อตามแบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๑) ท้ายประกาศนี้ พร้อมทั้งแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และสำเนาทะเบียนบ้านของตน โดยยื่นต่อผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย

ข้อ ๔ ให้ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยแยกบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายออกเป็นจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามแบบแสดงบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๒) ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๕ เมื่อมีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายรวมกันไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน ให้ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายเป็นผู้แทนการเสนอกฎหมาย โดยยื่นเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามแบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อผู้แทนการเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๓) ท้ายประกาศนี้ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในวัน เวลาราชการ พร้อมเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา พร้อมทั้งบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
- (๒) บัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายจัดทำขึ้นตามข้อ ๔
- (๓) รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๑) ท้ายประกาศนี้ พร้อมทั้งแนบสำเนาบัตร

ประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคน

ข้อ ๖ การประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อขอให้จังหวัดต่าง ๆ ประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

ข้อ ๗ ผู้ใดมีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยที่ตนมิได้เป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านตามแบบคำร้องคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (แบบ ข.ก.๔) ท้ายประกาศนี้ โดยยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือนุคคนที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อ

ให้ชี้แจงรายชื่อของคนที่ออกจากรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ปิดประกาศ

[๗]

รายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ผู้ยื่นคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่งต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ยื่นคำร้องคัดค้านด้วย

ข้อ ๘ ให้บุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้งตามข้อ ๗ รวบรวมคำร้องคัดค้านเสนอต่อประธานรัฐสภา ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันครบกำหนดเวลาคัดค้าน

ข้อ ๙ กรณีที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายรวมกันไม่ถึงห้าหมื่นคน หรือมีผู้คัดค้านการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจนทำให้มีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายรวมกันไม่ถึงห้าหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายทราบ

ข้อ ๑๐ ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งตามข้อ ๙ ผู้แทนการเสนอกฎหมายอาจดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบจำนวนห้าหมื่นคน ถ้ารวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ครบห้าหมื่นคนภายในเวลาที่กำหนด ให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายเสนอรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมต่อประธานรัฐสภา ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๑ การดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติม การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติม การประกาศบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติม และการคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้มีได้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้นำข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควบคุมการตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย และปฏิบัติการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา

ประธานรัฐสภา

แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เขียนที่.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.

๑.	ชื่อตัวและชื่อสกุล	
๒.	เลขประจำตัวประชาชน	
๓.	ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน	เลขที่.....ต.รอก/ซอย.....หมู่..... ถนน.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
๔.	อาชีพ	
๕.	ขอเข้าชื่อเสนอกฎหมาย	ร่าง พ.ร.บ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่ปรากฏข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(.....)

หมายเหตุ

ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารมาพร้อมกับแบบ ข.ก.๑ ดังนี้

๑. ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
☐ บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ
☐ บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้
๒. ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน

แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้แทนการเสนอกฎหมาย

เขียนที่.....

.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.

๑.	ชื่อตัวและชื่อสกุล	
๒.	เลขประจำตัวประชาชน	
๓.	ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน	เลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่..... ถนน.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
๔.	อาชีพ	
๕.	ผู้แทนการเสนอกฎหมาย	ร่าง พ.ร.บ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่ปรากฏข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้แทนการเสนอกฎหมาย

(.....)

หมายเหตุ

ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารมาพร้อมกับแบบ ข.ก.๓ ดังนี้

๑. ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
☐ บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ
☐ บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้
☐ สำเนาทะเบียนบ้าน

แบบคำร้องคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เขียนที่.....

.....

วันที่เดือน.....พ.ศ.

๑.	ชื่อตัวและชื่อสกุล	
๒.	เลขประจำตัวประชาชน	
๓.	ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน	เลขที่.....ตรอก/ซอย.....หมู่..... ถนน.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
๔.	มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อ เสนอกฎหมาย	ลำดับที่.....

ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าข้าพเจ้ามิได้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้คัดค้าน

(.....)

หมายเหตุ

ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารมาพร้อมกับแบบ ข.ก.๔ ดังนี้

๑. ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
☐ บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ
☐ บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้
๒. ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และหลักเกณฑ์การขอใช้สิทธิเข้าชื่อนอกเขตและการตรวจสอบ

พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและหลักเกณฑ์การขอใช้สิทธิเข้าชื่อนอกเขตและการตรวจสอบ พ.ศ. ๒๕๔๒"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

"จังหวัด" หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร

"ศาลากลางจังหวัด" หมายความว่าศาลากลางกรุงเทพมหานคร

"ที่ว่าการอำเภอ" หมายความว่ารวมถึง สำนักงานเขตและที่ว่าการกิ่งอำเภอ

"สำนักงานเทศบาล" หมายความว่ารวมถึง ศาลาว่าการเมืองพัทยา

หมวด ๑

การยื่นคำขอ

ข้อ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปประสงค์จะขอให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ยื่นคำขอ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๕ ต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือจะยื่น ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดก็ได้

ในกรณียื่นคำขอ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดส่งคำขอพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๕ ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อ ๕ ในการยื่นคำขอตามข้อ ๔ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำคำขอตามแบบ ข.ช. ๑ พร้อมทั้งแนบเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา ซึ่งต้องมีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องมีบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบในการเสนอกฎหมาย รวมทั้งต้องมีบทบัญญัติแบ่งเป็น มาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นอย่างไร

(๒) สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการ เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๓) บัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายในฐานะของผู้ขอให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย และตัวแทนผู้ยื่นคำขอ (ข.ช. ๒)

(๔) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ของทุกคน

(๕) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกคน

ข้อ ๖ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำขอตามข้อ ๔ แล้ว ห้ามมิให้ถอน การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามข้อ ๕ หากเห็นว่าถูกต้องให้แจ้งให้ตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบและส่งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ยื่นคำขอตามข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อปิดประกาศตามแบบ ข.ช. ๓ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่ บ้าน และ เขตชุมชนหนาแน่น เฉพาะในเขตท้องที่ที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามข้อ ๔ มีชื่อในทะเบียนบ้าน เพื่อให้ผู้มีชื่ออยู่ในรายชื่อที่ประกาศแต่มิได้เป็นผู้ ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยมีสิทธิยื่นหนังสือคัดค้านต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามแบบ ข.ช. ๔ ภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศ

หากมีผู้คัดค้านว่ามีได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงภายในห้าวันนับแต่วันได้รับหนังสือคัดค้านการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ด้วยการรวบรวมพยานบุคคลตั้งแต่สองคนเป็นอย่างน้อย หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้คัดค้านมิได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายจริง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชี้คำชื่อนั้นออกจากบัญชีรายชื่อตาม แบบ ข.ช. ๒

แต่ถ้าข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสั่งจำหน่ายหนังสือคัดค้านในแบบ ข.ช. ๔ และแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบภายในสามวันนับแต่วันพ้นระยะเวลาตามวรรคสอง

ข้อ ๗ เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านตามข้อ ๖ แล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดเฉพาะจังหวัดที่มีการประกาศรายชื่อเพื่อแจ้งการคัดค้านรายชื่อ รายงานผลการคัดค้านต่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวตามแบบ ข.ช. ๕

ข้อ ๘ เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานตามข้อ ๗ ถ้าปรากฏ ว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แจ้งความประสงค์ตามข้อ ๔ มีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อย คนขึ้นไปให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อรับคำขอไว้พิจารณา แต่ถ้าปรากฏว่ามีจำนวนไม่ถึงหนึ่งร้อยคนให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบโดยเร็ว ตามแบบ ข.ช. ๖ และเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อมีคำสั่งจำหน่ายเรื่องเสีย ในกรณีนี้ตัวแทนผู้ยื่นคำขออาจขอรับเอกสารที่แนบมาพร้อมกับคำขอคืนได้

หมวด ๒

การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อ ๙ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาเห็นว่าการเข้าชื่อเสนอกฎหมายถูกต้อง ให้ประกาศกำหนดเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามแบบ ข.ช. ๑ ซึ่ง ต้องมีระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งประกาศ ดังกล่าวพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ข้อ ๑๐ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้รับเอกสารตามข้อ ๙ แล้ว ให้กำหนดสถานที่ลงชื่อสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อ เสนอกฎหมายตามแบบ ข.ช. ๘ และให้ปิดประกาศกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (ข.ช. ๑) และประกาศกำหนดสถานที่ลงชื่อ (ข.ช. ๘) ณ ศาลากลาง จังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายแสดงตนพร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรวจสอบหลักฐานกับทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หากปรากฏชื่อว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ผู้นั้นกรอกข้อความ และลงชื่อในแบบคำขอเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามแบบ ข.ช. ๙ หากไม่ปรากฏชื่อว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้แจ้งผู้นั้นทราบทันที

หมวด ๓

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามมติที่อยู่

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอตามข้อ ๔ ร้องขอตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วย การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นที่บุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดตามทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่นอกเขตจังหวัดและประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาแสดงตนพร้อมหลักฐานตามข้อ ๑๑ ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ตนมีถิ่นที่อยู่และลงชื่อตามแบบ ข.ช. ๑๐ แต่ทั้งนี้ต้องก่อนวันสุดท้ายของระยะเวลาเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไม่น้อยกว่าสิบวัน

ข้อ ๑๓ ภายในห้าวันนับแต่วันพ้นกำหนดตามข้อ ๑๒ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามข้อ ๑๒ แจ้งไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดที่ผู้เข้าชื่ออ้างว่ามีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัด เพื่อตรวจสอบว่ามีชื่อนั้นอยู่ในทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจริงหรือไม่

ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ได้รับคำร้องขอให้ตรวจสอบตามวรรคหนึ่งดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผลการตรวจสอบภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามข้อ ๑๒ ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบตามข้อ ๑๓ วรรคสองแล้ว หากผลการตรวจสอบถูกต้องให้บันทึก ผลการตรวจสอบในช่องหมายเหตุตามแบบ ข.ช. ๑๐ ว่า "ถูกต้อง" และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในช่อง "หมายเหตุ" หากผลการตรวจสอบไม่ถูกต้องให้ขีดฆ่าชื่อผู้เข้าชื่อและ บันทึกผลการตรวจสอบในช่องหมายเหตุตามแบบ ข.ช. ๑๐ ว่า "ไม่ถูกต้อง" และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในช่อง "หมายเหตุ"

หมวด ๔

การเสนอกฎหมายต่อรัฐสภา

ข้อ ๑๕ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดรวบรวมเอกสารเสนอต่อคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๑๖ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับเอกสารตามข้อ ๑๕ หากปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายครบห้าหมื่นคน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง รวบรวมเอกสารดังต่อไปนี้จัดส่งไปยังประธานรัฐสภาโดยเร็ว

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- (๒) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามแบบ ข.ช. ๕
- (๓) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามถิ่นที่อยู่ ตามแบบ ข.ช. ๑๐

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบตามแบบ ข.ช. ๑๑ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบห้าหมื่นคน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรายงานให้ประธานรัฐสภาทราบ เพื่อให้ประธานรัฐสภาสั่ง จำหน่ายเรื่อง และให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ตัวแทนผู้ยื่นคำขอทราบตามแบบ ข.ช. ๑๒ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย

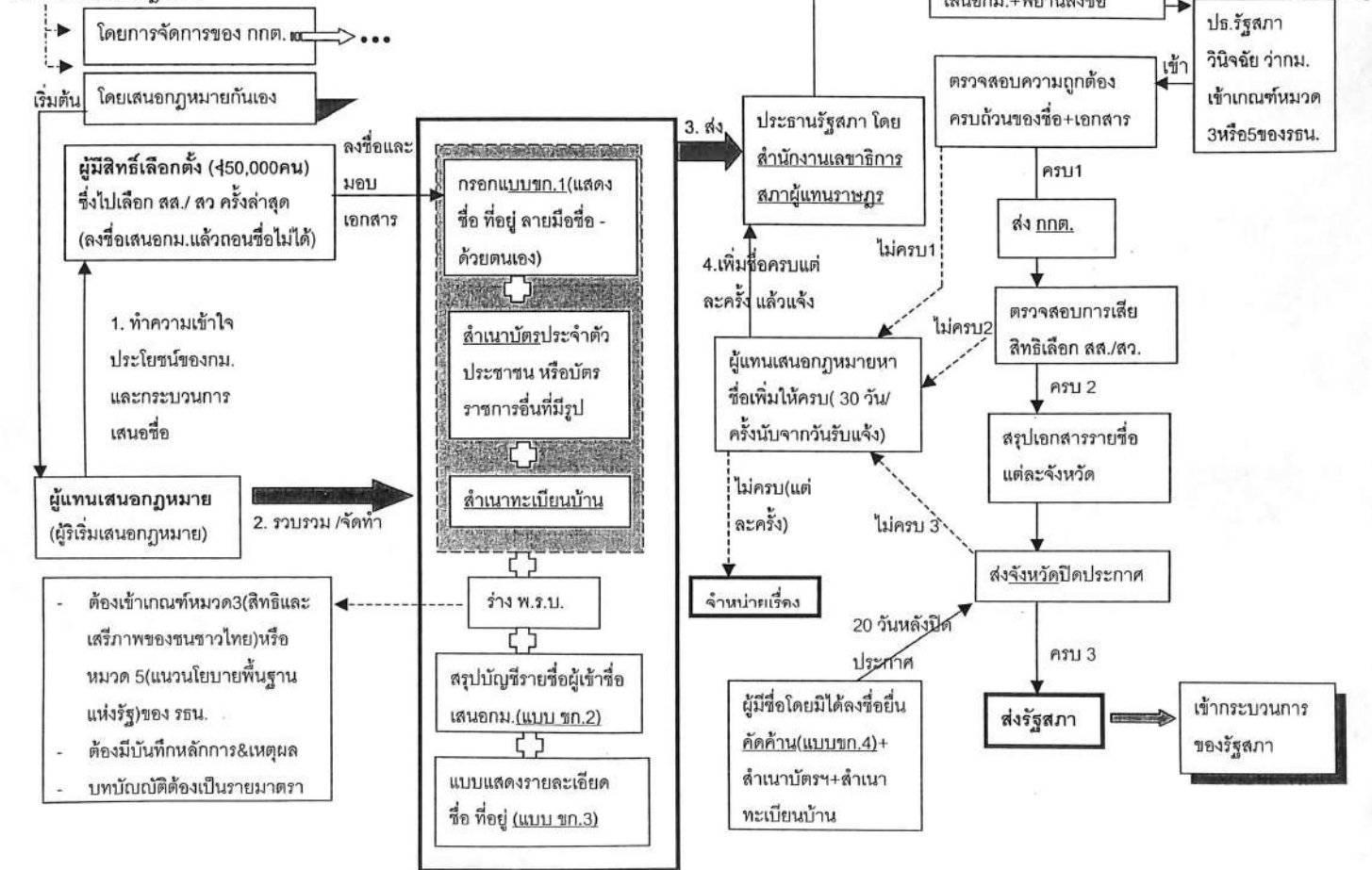
ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

นายธีรศักดิ์ กรรณสูต

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

การเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพ.ร.บ.ว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542

วิธีการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย



กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเทศไทย

๒. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (participatory democracy) หมายถึงการที่อำนาจการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชนเพื่อทุกคนได้มีโอกาส ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมจัดเป็นการกระจายอำนาจและการมีประชาธิปไตยอย่างกว้างขวางของกระบวนการทางการเมือง ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ¹

เมื่อกล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจกล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจอย่างยิ่ง เนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชนมักจะกระทบต่อคนส่วนใหญ่และประชาชนมักจะเห็นผลของการมีส่วนร่วมได้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในอดีตที่ผ่านมาประชาชนมักจะมีความเข้าใจกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างคลาดเคลื่อน เพราะคิดว่าเพียงแค่ไปลงคะแนนเลือกตั้งก็ถือว่าเสร็จสิ้นกระบวนการมีส่วนร่วมแล้ว แต่โดยหลักการที่ถูกต้องแล้วหาเป็นเช่นนั้นไม่ เนื่องจากกระบวนการมีส่วนร่วมทางของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยควรจะเริ่มตั้งแต่

1. ร่วมรับรู้ กล่าวคือ ประชาชนควรจะได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง
2. ร่วมริเริ่ม โดยรัฐควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น และริเริ่มโครงการ
3. ร่วมคิด หรือ ร่วมตัดสินใจเมื่อรัฐมีนโยบายอย่างใดอย่างหนึ่ง หากกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ก็ควรจะมีการปรึกษาหารือกับประชาชนก่อนการตัดสินใจ
4. ร่วมทำ คือ การดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยประชาชนมีโอกาสเข้ามาร่วมในการดำเนินการ
5. ร่วมตรวจสอบ คือกระบวนการที่ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยอาศัยช่องทางตามกฎหมาย

แนวทางที่กล่าวทั้งหมดมานี้ เป็นเพียงกรอบกว้างๆ ที่ใช้กำหนดแนวทาง และ ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ควรจะต้องเกิดขึ้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้ยังสามารถจำแนกออกได้เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

¹ สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า. ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2544.

2.2 ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าประชาชนมีความตื่นตัวในการมีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อม สังคมวัฒนธรรม ซึ่งในการสัมมนาของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมจัดขึ้นเพื่อระดมความเห็นของประชาชนทั้ง 4 ครั้ง สามารถสรุปลักษณะการมีส่วนร่วมที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยนั้นเป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบและลักษณะหลากหลาย ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและวิธีการกระทำได้หลายอย่างต่างกัน ดังนี้

รูปแบบที่หนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง (Direct Participation) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอ้อม (Indirect Participation)

รูปแบบที่สอง คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบปกติ (Normal Political Participation) ซึ่งมักจะกระทำโดยกลุ่มอิทธิพล เพื่อผลักดันหรือควบคุมทิศทางที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางนโยบาย

รูปแบบที่สาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบก้าวร้าว (Aggressive Political Participation) เช่น เดินขบวน จลาจล

รูปแบบที่สี่ คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยอิสระสมัครใจ (Voluntary Participation) คือ การมีส่วนร่วมโดยตั้งใจ เพื่อผลต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะ

รูปแบบที่ห้า คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบถูกปลุกกระดม (Mobilization)

รูปแบบที่หก คือ การมีส่วนร่วมแบบเต็ม (Full Participation) คือ กระบวนการที่บุคคลสามารถมีอำนาจเป็นผู้ตัดสินใจและสามารถกำหนดผลลัพธ์ได้ และกระบวนการมีส่วนร่วมบางส่วน (Partial Participation) ซึ่งบุคคลมีอำนาจตัดสินใจเพียงบางส่วน

ตัวอย่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบกฎหมายไทยปัจจุบัน ได้แก่

- (1) การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และในการเลือกตั้งทุกครั้ง ขอให้ประชาชนได้เข้าไปเป็นคณะกรรมการเลือกตั้งทุกระดับ และให้มีองค์กรภาคประชาชนตรวจสอบการเลือกตั้ง
- (2) การทำประชามติ
- (3) การทำประชาพิจารณ์
- (4) การกำหนดนโยบายของรัฐ
- (5) การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายต่างๆ และเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม (โดยเฉพาะต่อคนจนและคนชายขอบ)

(6) ปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย ที่ขัดแย้งรัฐธรรมนูญ กฎหมายสรรพสามิต กฎหมายขนส่ง กฎหมายที่ดิน

(7) ประเมินผลนโยบายของรัฐบาล

(8) การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐในทุกระดับ

2.2 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ ได้แก่

(1) มีส่วนร่วมในเรื่องเศรษฐกิจชุมชน เช่น สามารถบริหารงบประมาณให้ชุมชนได้เอง จัดตั้งธนาคารชุมชน การบริหารจัดการทรัพยากรชุมชน สัมปทานเหมืองแร่

(2) การมีส่วนร่วมนโยบายเศรษฐกิจ เช่น ในการเปิดการค้าเสรี รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

(3) จัดทำภาษีที่ดินแบบก้าวหน้า

(4) มีส่วนร่วมในการออกกฎหมายในการนำเข้าพืชและสัตว์ GMO ให้ยกเลิกการนำเข้าสารเคมีเกษตรทุกชนิด

2.3 การมีส่วนร่วมทางสังคม ได้แก่

(1) เรื่องปัญหาความยากจนของประชาชน

(2) เรื่องสิทธิและประโยชน์ของผู้ด้อยโอกาส

(3) ด้านการศึกษาของชาติทุกระดับ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษาทุกขั้นตอน เช่น กฎเกณฑ์ กติกา สร้างกระบวนการในการเรียนรู้ การจำกัดสิทธิในการมีส่วนร่วม สิทธิต่างๆของประชาชนโดยวุฒิการศึกษา เพศ การจัดทำแผนการศึกษา เกี่ยวกับตำราเรียน เกี่ยวกับศาสนาพุทธและวัฒนธรรม ประชาชนควรมีโอกาสประเมินบุคลากรทางการศึกษา

(4) ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

(5) การมีส่วนร่วมการใช้สื่อ และบริโภคสื่อ

(6) การจัดการการท่องเที่ยวและกีฬา

(7) ด้านบริการทางสาธารณสุข

(8) การคุ้มครองผู้บริโภค

2.4 การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

(1) ส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

(2) ส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดการสะสมพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

(3) การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ "น้ำ ดิน ป่า" การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

(4) ประชาชนควรเข้ามาดตรวจสอบผลิตผล โดยรัฐสนับสนุนเครื่องมืออย่างจริงจัง

(5) ส่วนร่วมแก้ปัญหาเรื่องการใช้สารเคมี กำหนดให้มีหลักสูตรเกษตรไร้สารพิษ สนับสนุนให้เกษตรกรไร้สารพิษและเกษตรกรพอเพียง

3 วิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในหัวข้อที่ผ่านมา ได้อธิบายถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่างๆ มาแล้ว ในลำดับต่อไป ก็จะขอกกล่าวถึงวิธีการที่ประชาชนจะสามารถเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถสรุปวิธีการที่ประชาชนใช้เป็นช่องทางในการมีส่วนร่วมได้ดังต่อไปนี้

3.1 การมีส่วนร่วมโดยวิธีให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็น

วิธีการมีส่วนร่วมในลักษณะการให้ข้อเท็จจริงนี้อาจทำได้หลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์รายบุคคล การสนทนากลุ่มย่อย การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ การสำรวจความคิดเห็น สายด่วน สายตรง การจัดเวทีชาวบ้าน และการปรึกษาหารืออย่างเป็นทางการ (ประชาพิจารณ์) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

3.2 การมีส่วนร่วมโดยวิธีปรึกษาหารือ

ได้แก่ การจัดเวทีสาธารณะ การพบปะแบบไม่เป็นทางการ คณะทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล การประชุมเชิงปฏิบัติการ และคณะที่ปรึกษา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอนุมัติโครงการและออกใบอนุญาต การทำประชาพิจารณ์

3.3 การมีส่วนร่วมโดยวิธีร่วมรับรู้ข้อมูล

เช่น การทำประชาพิจารณ์ การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อการผังเมืองรวม และได้รับรู้ถึงการดำเนินการวางผังเมืองรวม และประชาชนมีสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ

3.4 การมีส่วนร่วมโดยวิธีประชาชนเป็นผู้ริเริ่ม
เช่น การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

3.5 การมีส่วนร่วมโดยวิธีเข้าร่วมดำเนินการ
เช่น การจัดการดูแลสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ
วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น จัดการศึกษาอบรมและการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความ
ต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อ
มาตรา 43 และมาตรา 81 รวมถึงการลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่างๆ -

3.6 การมีส่วนร่วมโดยวิธีเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ
เช่น เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

3.7 การมีส่วนร่วมโดยวิธีรวมตัวกันเป็นกลุ่ม
เช่น รวมตัวกันจัดตั้งพรรคการเมือง หรือกลุ่ม องค์กรเอกชนต่างๆ

3.8 การมีส่วนร่วมโดยวิธีออกเสียงลงคะแนน
เช่น การลงประชามติ และการเลือกตั้ง

3.9 การมีส่วนร่วมโดยวิธียื่นคำร้องเรียน
เช่น สิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควร
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 61 การยื่นคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ศาลปกครอง ผู้ตรวจการ
แผ่นดินของรัฐสภา ฯลฯ

3.10 การมีส่วนร่วมโดยวิธีตรวจสอบ
เช่น สิทธิที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือ
องค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคลให้รับผิดชอบ รัฐธรรมนูญ มาตรา 62 และการเสนอถอดถอนผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารท้องถิ่น

แนวความคิดพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ดังที่ทราบกันดีว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติและรับรองไว้ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่หลายด้านด้วยกัน เช่น

1. หลักการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน มีบัญญัติไว้ในหมวดที่ 3 เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เช่น ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่ง, มาตรา 47 วรรคหนึ่ง, มาตรา 58, มาตรา 59, มาตรา 60

2. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง, มาตรา 79 มาตรา 290

3. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ตามมาตรา 76, มาตรา 89 วรรคหนึ่ง

4. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญผ่านการออกเสียงลงคะแนน ตามมาตรา 214 วรรคหนึ่ง, มาตรา 214 วรรค 7 และ

5. บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองโดยตรงหรือการตรวจสอบการเมือง ตามมาตรา 170, มาตรา 304 วรรคหนึ่ง, หรือที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 286 และ 287

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะได้มีการบัญญัติหลักการรับรองสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆไว้ในรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาข้างต้น แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้ว การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนยังประสบปัญหาอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในทางกฎหมาย ซึ่งมีอยู่ด้วยกันสามประการ กล่าวคือ

ปัญหาประการที่หนึ่ง เนื่องมาจากบทบัญญัติกฎหมายและกฎหมายลำดับรองหลายฉบับยังมีโครงสร้างที่ไม่สอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เนื่องจากกฎหมายเหล่านั้นยังคงให้อำนาจเด็ดขาดแก่หน่วยงานของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวในการบังคับใช้กฎหมาย อาทิเช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายป่าไม้ กฎหมายประมง ฯลฯ ซึ่งแทบจะไม่มีบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้สิทธิแก่ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร และในการอนุมัติให้มีการดำเนินโครงการต่างๆ ของรัฐ

ส่วนปัญหาประการที่สองคือ แม้รัฐธรรมนูญจะได้ระบุประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายวิธีการ แต่ทว่าช่องทางที่ประชาชนจะได้ใช้นั้นยังคงกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ

และปัญหาทางกฎหมายประการสุดท้าย คือ ในปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนจำนวนมากยังมิได้มีการประกาศใช้ อาทิเช่น กฎหมายว่าด้วยการประชาพิจารณ์ เป็นต้น

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ
สังคมที่ดี พ.ศ. 2542

สาระสำคัญ

ระเบียบฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดนโยบายและวางระเบียบปฏิบัติราชการเพื่อให้
การจัดระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักกฎหมายและ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยกำหนดว่าหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
นั้นควรจัดและส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ
ได้แก่

- (1) หลักนิติธรรม
- (2) หลักคุณธรรม
- (3) หลักความโปร่งใส และ

(4) หลักความมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งควรจะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม
รับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าด้วยวิธีการแจ้งความ
เห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ
สังคมที่ดี พ.ศ. 2542

- (5) หลักความรับผิดชอบ

- (6) หลักความคุ้มค่า

สาระสำคัญ

ระเบียบฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดนโยบายและวางระเบียบปฏิบัติราชการเพื่อให้
การจัดระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักกฎหมายและ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยกำหนดว่าหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
นั้นควรจัดและส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ
ได้แก่

- (1) หลักนิติธรรม
- (2) หลักคุณธรรม
- (3) หลักความโปร่งใส และ

(4) หลักความมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งควรจะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม
รับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าด้วยวิธีการแจ้งความ
เห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

2. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ
สังคมที่ดี พ.ศ. 2542

- (5) หลักความรับผิดชอบ

สาระสำคัญ

ระเบียบฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดนโยบายและวางระเบียบปฏิบัติราชการเพื่อให้
การจัดระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักกฎหมายและ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยกำหนดว่าหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
นั้นควรจัดและส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ
ได้แก่

- (1) หลักนิติธรรม
- (2) หลักคุณธรรม
- (3) หลักความโปร่งใส และ

(4) หลักความมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งควรจะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

สภาพปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในปัจจุบัน

“ ดังที่เราทราบกันดีว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในปัจจุบันคือกระบวนการซึ่งประชาชน หรือผู้มีส่วนได้เสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึง ควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และการรับรู้ เรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ความสำเร็จของกระบวนการมีส่วนร่วมคือ ความสามารถในการจัดการให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือการตัดสินใจ ซึ่งการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางนำมาซึ่งข้อตกลงร่วมกันและการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น อีกทั้ง ต้องมีเทคนิคในการทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดผลสูงสุดคือ ข้อคิดเห็นหรือความห่วงกังวลของประชาชน ต้องได้รับการพิจารณาอย่างจริงจังในการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ

อย่างไรก็ดี แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จะได้รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายด้าน แต่ทว่าในสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏ พบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนยังประสบปัญหาอีกมากมาย ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่จะกล่าวถึงในบทนี้

1 สภาพปัญหาทางสังคมวัฒนธรรม

1.1 ปัญหาที่เกิดจากฝ่ายประชาชน

1.1.1 ปัญหาของ “การขาดความรู้” ✓

การที่ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิเสรีภาพ และกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเพียงพอ ทำให้ประชาชนไม่ทราบว่าจะแสดงบทบาทอะไรและอย่างไรในการมีส่วนร่วม ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจะมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิเช่น

✓ (1) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งอาจจะมาจากความไม่สนใจหรือฝ่ายรัฐยังไม่ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ *ขาดองค์ความรู้ ไม่ทราบบทบาทของตนเองในกระบวนการมีส่วนร่วม*

(2) ขาดกลไกสำคัญในการเรียนรู้ระหว่างประชาชนกับประชาชน, ข้าราชการกับประชาชน, รัฐกับประชาชน

(3) ขาดการรวมตัวกันของประชาชนอย่างมีระบบ แม้จะมีการใช้เครือข่าย/องค์กรภาคประชาชนแต่ก็ยังทำได้ไม่เต็มที่

Handwritten signature: *James M. Smith*

2. 287 → ၁၈၈၆ ခုနှစ်တွင် ဗမာပြည်တွင် နေထိုင်သူများ၏ အရေအတွက်ကို စာရင်းတင်ပြခဲ့သည်။

24. 287 → อนุกรมสมการเชิงเส้นอันดับสองที่มีสัมประสิทธิ์เป็นค่าคงที่
 วิธีแก้: หาค่า λ_1, λ_2 ที่เป็นรากของสมการ $\lambda^2 - p\lambda + q = 0$ → อนุกรมสมการ → มาสร้างสมการอนุกรมใหม่
 จาก λ_1, λ_2

→ monokulturen sind. Ich bin jetzt fertig

[illegible]

→ $\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}^+ + \text{OH}^-$ (acidic solution)

• "מחשבות הלב הן חכמה" → מלכות הלב

ה'תשנ"ח, ה'תשנ"ח, ה'תשנ"ח

- $\frac{1}{2} \times 170 \times 10^{-3} \times 10^{-3}$
 - $\frac{1}{2} \times 170 \times 10^{-3} \times 10^{-3}$

" ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်
 - မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်မြို့တွင်
 * မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်မြို့တွင်

O. munda da "mildam, dan"

- modern nurses

Language made

1100m/1000m/1000m

1. insects

2.

20/05/2020

1. დასაწყისი, საშუალო 2 მე-
ბოლო, დასასრული.

2. α and β are the roots of the equation $x^2 - 3x + 2 = 0$ $\rightarrow$ $\alpha = 1, \beta = 2$

3. e-mail: rakong.com.

4. 3) மருந்து போது

5. eliminating gaps →

การคำนวณหาปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่

- no blow / massage limit

- muraşqan / mərəslər / vətəndaş.

โรงเรียนวัดหนอง...

1.1.2 ปัญหาของความเกรงกลัวอิทธิพล

ประชาชนไม่ทราบว่าเมื่อตนเองได้เข้าไปมีส่วนร่วมหรือแสดงบทบาทในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วจะมีผลกระทบอย่างไรต่อตนเองหรือต่อครอบครัว ทำให้ประชาชนไม่กล้าแสดงบทบาท เนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลและไม่หวังพึ่งเจ้าหน้าที่เพราะประสบกับความหย่อนยานในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ

1.1.3 ประชาชนขาดความกระตือรือร้นหรือขาดความสนใจในการมีส่วนร่วม

ปัญหาดังกล่าวนี้นี้มีสาเหตุมาจาก

- (1) ค่านิยมที่ยอมรับอำนาจ ประชาชนยึดติดกับการถูกสั่งให้ทำมากกว่าจะทำเอง
- (2) ระบบการเรียนรู้ไม่ได้รับการปลูกฝัง (กระบวนการเรียนรู้/กล่อมเกลாதองสังคม)
- (3) ประชาชนเข้าใจว่าการออกกฎหมายเป็นเรื่องของ สส. เพราะมอบอำนาจไปแล้ว
- (4) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมก้าวเข้าสู่สังคมยุคใหม่(บริโภคนิยม)ทำให้ทุกคนต้องเอาตัวรอด จึงไม่มีเวลาให้กับส่วนรวม
- (5) ประชาชนยังไม่พึ่งพาตนเอง ไม่วิพากษ์ตนเอง และองค์กรภาคประชาชนก็ยังไม่เข้มแข็ง
- (6) ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจในการมีส่วนร่วมและยังไม่ตระหนักถึงสิทธิของตน ปัจจุบันมีเพียงประชาชนบางกลุ่มเท่านั้นที่มีลักษณะกระตือรือร้นในการเข้าร่วม

1.2 ปัญหาจากฝ่ายรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐ

1.2.1 ปัญหาจากตัวเจ้าหน้าที่รัฐ

- (1) เจ้าหน้าที่ของรัฐมักจะมีอคติ และมองการมีส่วนร่วมของประชาชนในแง่ลบ เวลาประชาชนมีส่วนร่วมมักมองว่าประชาชนก่อวุ่น หรือต้องการให้เกิดปัญหา
- (2) เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง นอกจากไม่ให้ความร่วมมือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนแล้ว ในบางกรณีถึงขั้นขัดขวางการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือถึงขั้นทำร้ายประชาชน
- (3) เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและขั้นตอนของกฎหมาย หรือไม่ทำตามกฎหมาย บิดเบือนในกระบวนการ
- (4) หน่วยงานรัฐขาดความจริงใจ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพียงเพื่อให้ครบองค์ประกอบเท่านั้น
- (5) หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามกฎหมายอย่างแท้จริง

1) חומי / חמור / חמור

- ✓ 1. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה לְיָבִיבָה לְיָבִיבָה לְיָבִיבָה
2. לִיבְיָאנָה - אֲבִיבָה, אֲבִיבָה
3. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה - אֲבִיבָה אֲבִיבָה

לִיבְיָאנָה

4. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

- לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה → לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה - מִשְׁכָּה
- לִיבְיָאנָה → לִיבְיָאנָה
- לִיבְיָאנָה, לִיבְיָאנָה
- לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

5. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

- לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה
- לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

6. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

7. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

8. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

9. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה / לִיבְיָאנָה / לִיבְיָאנָה

10. לִיבְיָאנָה

* לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

* לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

11. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

12. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

13. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

14. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

15. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

16. לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה - לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה - לִיבְיָאנָה אֲבִיבָה

1.2.2 ปัญหาจากระบบ

- (1) ระบบการรายงานของราชการขาดการตรวจสอบ จึงเป็นอุปสรรคต่อการแสดงความเห็นของประชาชน
- (2) ส่วนราชการขาดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อประชาชนเนื่องจาก ไม่ทราบว่าจะต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชน หรือเกรงจะเสียผลประโยชน์ต่อตนเอง
- (3) รัฐบาลไม่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆอย่างเพียงพอ
- (4) ในการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาโครงการใหญ่ๆของภาครัฐมักจะกำหนดให้บุคคลส่วนของภาคประชาชนที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการน้อยเกินไป
- (5) ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่โปร่งใส และประชาชนเข้าไปตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ยาก

1.2.3 ปัญหาจากฝ่ายการเมือง

- (1) รัฐบาลยังไม่มีนโยบายที่แน่นอนและขาดความจริงใจที่จะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 76
- (2) ผู้มีอำนาจขาดจิตสำนึกและขาดการเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม
- (3) "นักการเมือง"ไม่ได้ผลักดันให้รัฐบาลดำเนินการตามรัฐธรรมนูญมาตรา 76
- (4) รัฐบาลไม่ดำเนินการให้มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจนในระดับท้องถิ่น
- (5) ผู้แทนราษฎรไม่ได้ทำตามหน้าที่เพื่อประชาชน แต่ทำหน้าที่ตามที่พรรคการเมืองหรือหัวหน้าพรรคต้องการ
- (6) งบประมาณที่ภาครัฐให้แก่องค์กรภาคประชาชน มีน้อยมากหรือไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรืองบประมาณซ้ำซ้อน

2 สภาพปัญหาในทางกฎหมาย

2.1 ปัญหาความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัญหาความไม่ชัดเจนดังกล่าวนี้ อาจกล่าวได้ว่ามิได้เป็นปัญหาในทางกฎหมายโดยตรง เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเป็นสิ่งที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญคำว่า "การมีส่วนร่วมของประชาชน" ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ยังมีความไม่ชัดเจนว่าประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในเรื่องใด หรือโดยวิธีการใดได้บ้าง

นอกจากนี้แล้ว รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้หลายทาง และอนข้างจะมีขอบเขตกว้างดังที่ปรากฏใน มาตรา 76 แต่ยังขาดกฎหมายกลางที่มาเป็นกรอบใหญ่ในการกำหนดทิศทางการมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญให้มีความชัดเจนในทางปฏิบัติ

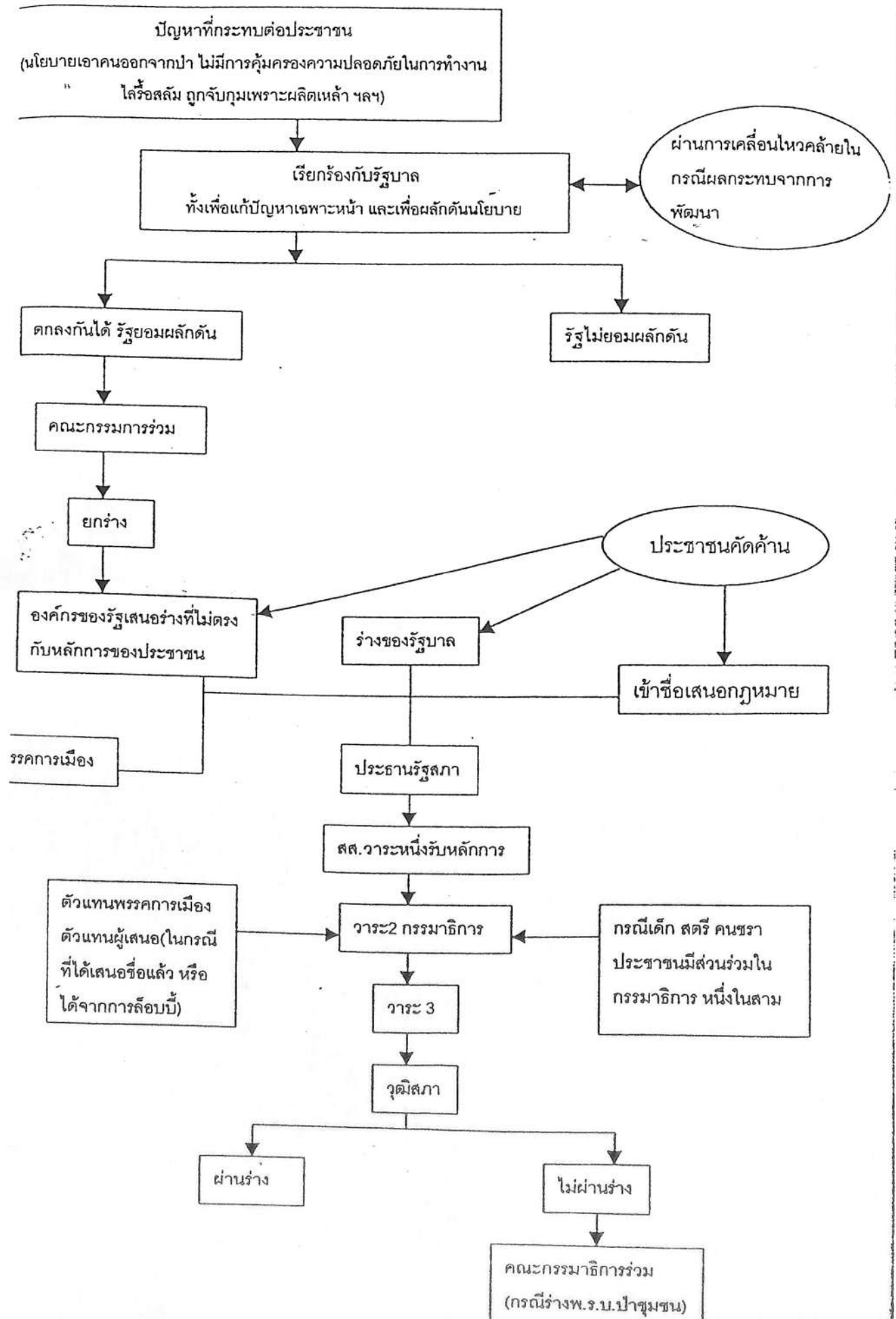
2.2 กฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมมีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม ตัวอย่างของกรณีนี้ เช่น การกำหนดให้ประชาชนต้องรวบรวมรายชื่อจำนวน 50,000 รายชื่อ เพื่อร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ซึ่งการบัญญัติกฎหมายเช่นนี้เรียกว่า เป็นการเปิดโอกาสประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมตรวจสอบ เพราะกระบวนการรวบรวมรายชื่อนั้นต้องอาศัยค่าใช้จ่ายจำนวนมากและค่อนข้างยุ่งยาก

2.3 กฎหมายบางฉบับไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ตัวอย่างของปัญหานี้ เช่น กรณีประชาชนผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย(Stakeholder)ไม่มีส่วนร่วมโดยแท้จริงในการร่างกฎหมาย กฎหมายกำหนดให้มีส่วนร่วมแต่ไม่มีบทบาทและอำนาจที่แท้จริง เช่น อ.ส.ม. เครื่องมือการมีส่วนร่วมบางตัว ยังไม่ใช่มาจากประชาชนอย่างแท้จริง เช่น ร่างพระราชบัญญัติความคิดเห็นประชาชน มาตรา 79 หรือกรณีที่กฎหมายกำหนดสัดส่วนประชาชนที่เป็นคณะกรรมการพิจารณาโครงการน้อยเกินไป

2.4 กฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมหลายฉบับยังไม่ได้ประกาศใช้ ตัวอย่างเช่น กฎหมายว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน กฎหมายป่าชุมชน

2.5 กฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนยังกระจัดกระจาย เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติและรับรองไว้ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่หลายประการด้วยกัน และยังมีกฎหมายอีกหลายฉบับที่รับรองกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ แต่ในทางปฏิบัติประชาชนยังประสบปัญหาในการดำเนินการ เนื่องจากยังขาดกฎเกณฑ์กลางที่มากำหนดรูปแบบและวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชน

เส้นทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการผลักดันนโยบาย



ความคืบหน้าในการผลักดันนโยบาย/กฎหมายจากภาคประชาชน

กรณี	ปัญหา	ข้อเสนอจากประชาชน	ความคืบหน้า
ร่างพ.ร.บ. จัดแจ้งการ ผลิตและจำหน่ายเหล้า พื้นบ้าน	การผลิตเหล้าพื้นบ้านเป็น สิ่งผิดกฎหมาย	ให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการ ผลิตเหล้าพื้นบ้านเพื่อบริโภคใน ครัวเรือน เพื่อการค้าในระดับชุม ชนท้องถิ่นและเพื่อการส่งออก มี การควบคุมคุณภาพโดยคณะ กรรมการเหล้าพื้นบ้าน ซึ่ง ประชาชนมีส่วนร่วม	ประชาชนกำลังรวบรวม รายชื่อ 50,000 ชื่อ
ร่างพ.ร.บ. ชุมชนแออัด	ชุมชนแออัดถูกไล่รื้อ	ให้รัฐประกาศเขตชุมชนแออัด เป็นเขตเวนคืนเพื่อทำการปรับ ปรุงให้ชาวบ้านได้กรรมสิทธิ์ โดยมีคณะกรรมการที่มีผู้แทน จากชุมชนแออัดอยู่ด้วย	ประชาชนกำลังรวบรวม รายชื่อ 50,000 ชื่อ
ร่างพ.ร.บ. องค์การอิสระ เพื่อผู้บริโภค	ผู้บริโภคไม่ได้รับการคุ้ม ครอง	ให้จัดตั้งองค์การอิสระซึ่งประกอบ ด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ ให้ความเห็นในการตรา กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และ มาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้ บริโภค ตาม รธน. มาตรา 57	ประชาชนกำลังรวบรวม รายชื่อ 50,000 ชื่อ
ร่างพ.ร.บ. ป่าชุมชน	นโยบายเอาคนออกจากป่า เขตอุทยานทับที่ ไม่รับรอง สิทธิของชุมชน	ให้ชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิในการดู แล จัดการ และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรป่าอย่างสมดุลและ ยั่งยืน	วุฒิสภาไม่ผ่านหลักการ สำคัญ ขณะนี้อยู่ในการ พิจารณาของกรรมาธิ การร่วม
ร่างกฎหมายจัดตั้ง สถาบันคุ้มครองสุข ภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมใน สถานประกอบการ	แรงงานประสบปัญหา ความปลอดภัยในการ ทำงาน โดยไม่ได้รับการคุ้ม ครอง	สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันคุ้ม ครองสุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในสถาน ประกอบการ เป็นองค์การอิสระ ดำเนินการครบวงจรทั้งทางด้าน การทดแทน การรักษาพยาบาล ฟื้นฟูสมรรถภาพและการป้องกัน	กระทรวงแรงงานฯ ซึ่ง ร่วมร่างพ.ร.บ. เสนอ ร่างพ.ร.บ. ฉบับของ กระทรวงฯ โดยสถาบันฯ จะมีหน้าที่ในการบริการ วิชาการเท่านั้น

เส้นทางหลักคดีพ.ร.บ.ป่าชุมชน



องค์กรอนุรักษ์นักคิด

พ.อ.

เปิดกรรมาธิการร่างพ.
ร.บ.ฯ

3 ก.ย. 2540

น.ส.โคกหิน พทก. วร.ประ.ดำ.ส.ส.ก.น.น.น.น.
ตั้งกรรมาธิการร่างพ.ร.บ.ป่าชุมชน

119

ส.อ.

6 ก.ย. 2544

จัดประชุมคณะกรรมการกรรมาธิการ

21-23 มี.

คณะกรรมการกรรมาธิการ

ก.พ. 2545

คณะกรรมการรับฟังข้อมูล
จากส่วนราชการและนักวิชาการ

พิจารณาจากกฎหมายเป็นราย
มาตราและการแปรญัตติของวุฒิสภา

15 มี.ค. 2545

วุฒิสภาลงมติ
เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของ
ร่างกฎหมาย

26 พ.ย. 2544

(ฉบับประชาชน)

7 พ.ย. 2544

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาคเหนือที่เชียงใหม่

14 ก.ค. 2542
เครือข่ายป่าชุมชน 4 ภาค
ประกาศ

9-10 ส.ค. 2542

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาคเหนือ
ประกาศหลักคดี พ.ร.บ.ป่าชุมชน

14 ก.ค. 2542

กรมป่าไม้จัดตั้งมณฑลระดมความเห็น
เสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าไม่ให้ชุมชน
ตั้ง

ม.ค. 2542

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กรมป่าไม้

นายกฯสั่งการให้กระทรวงเกษตรฯ
เสนอร่าง (ส.ส.ว.ล.) เข้าที่ประชุม

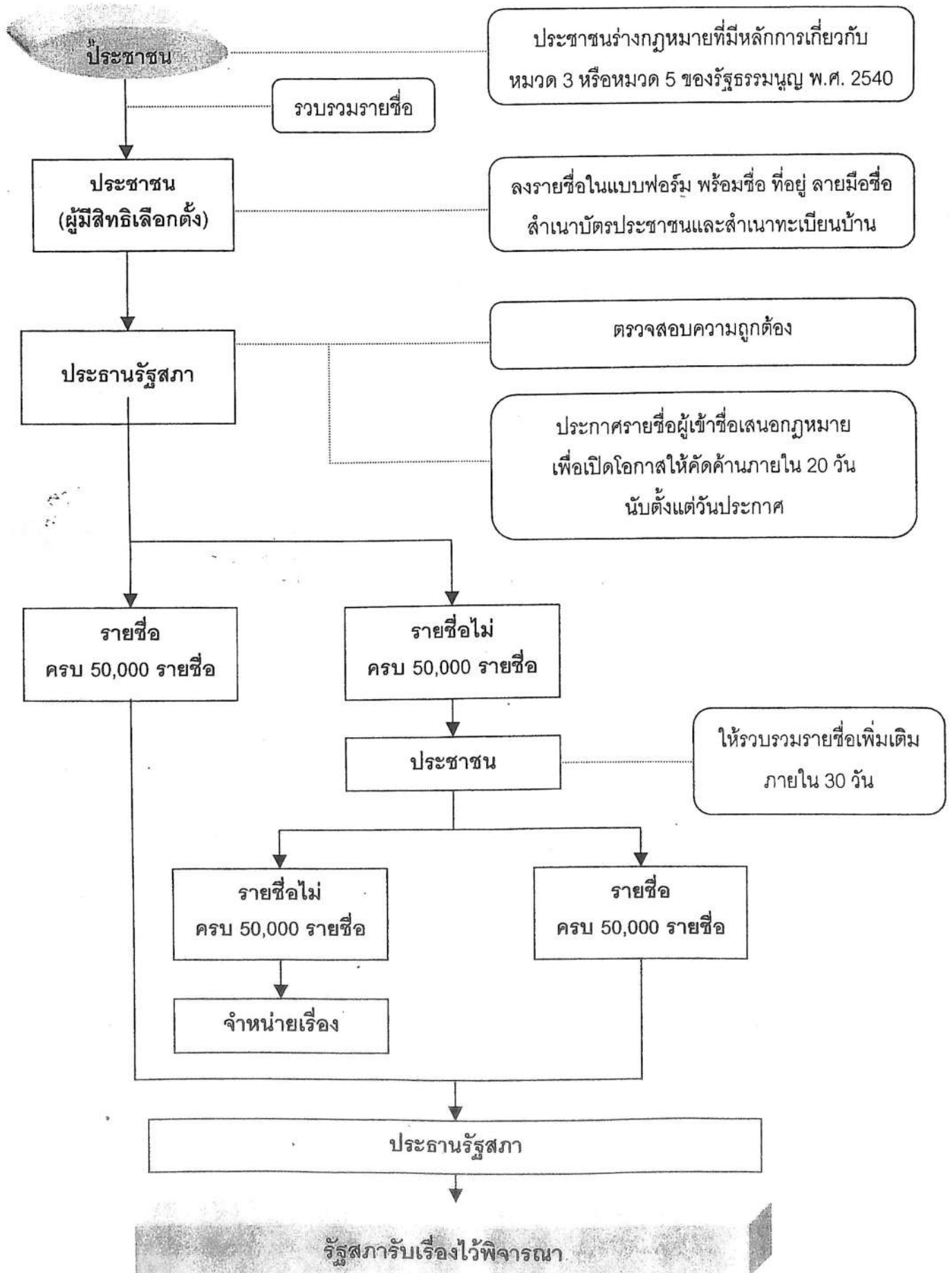
นางสาววิมล วร.ประ.ดำ.ส.ส.ก.น.น.น.น.น.
นางสาววิมล วร.ประ.ดำ.ส.ส.ก.น.น.น.น.น.

ชาวบ้านทั่วประเทศรวมตัวคัดค้าน

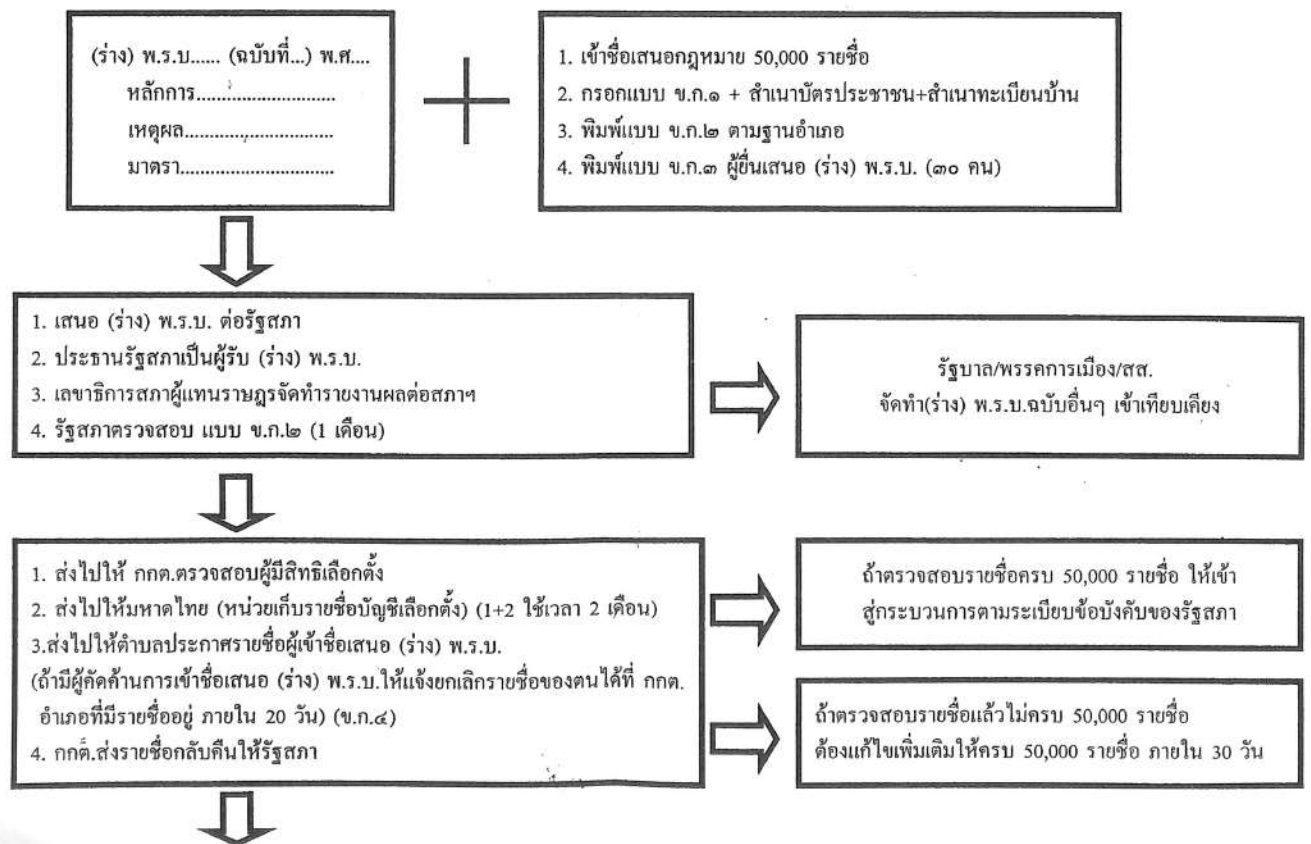
16 ก.ย. 2541

กรมวิทย์ฯเห็น

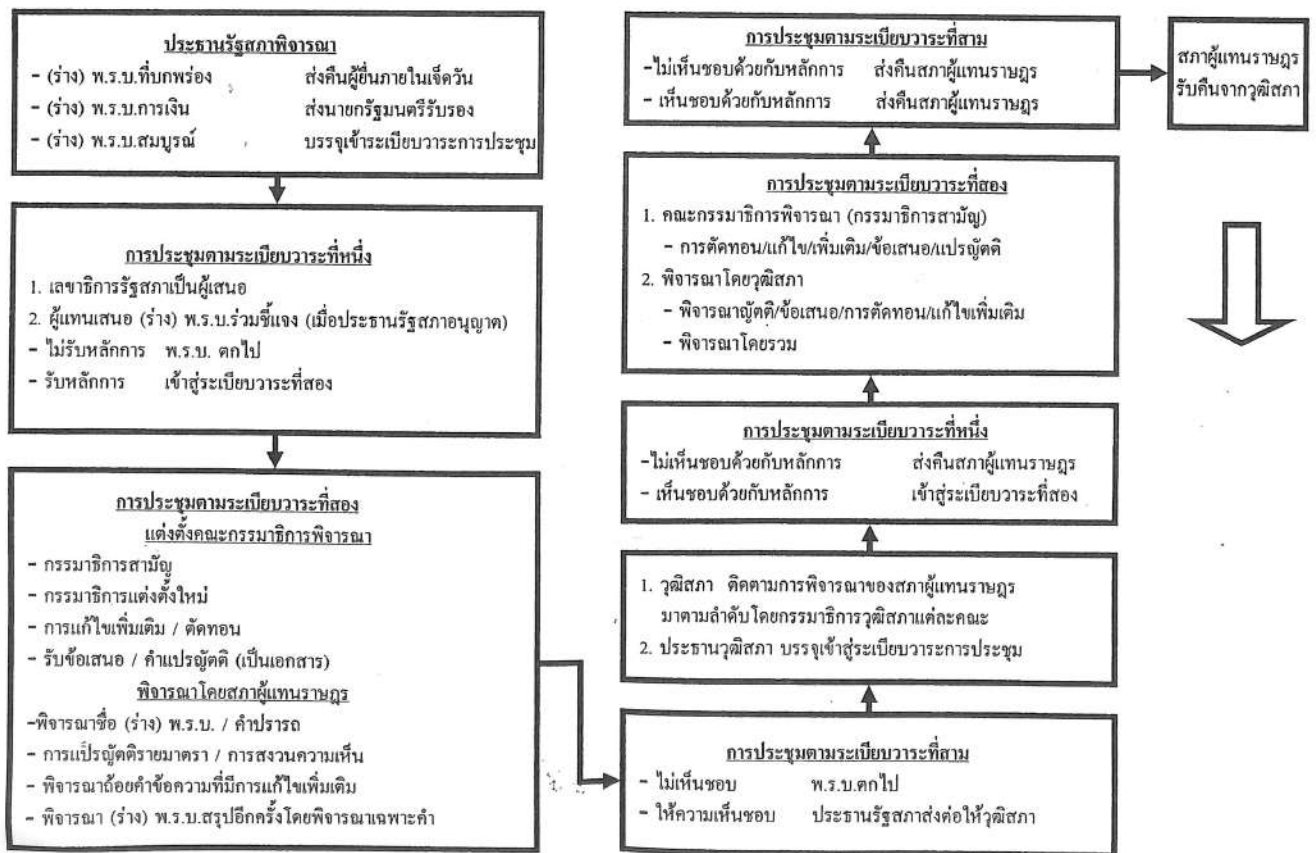
ขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง



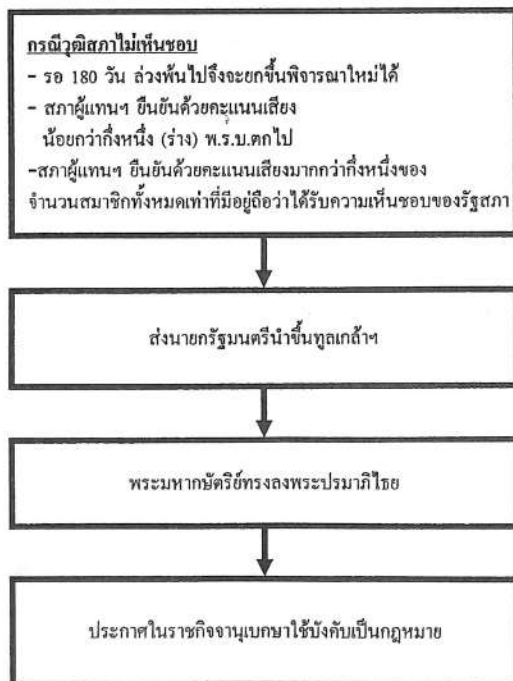
กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องรายชื่อเพื่อเสนอ (ร่าง) พ.ร.บ.



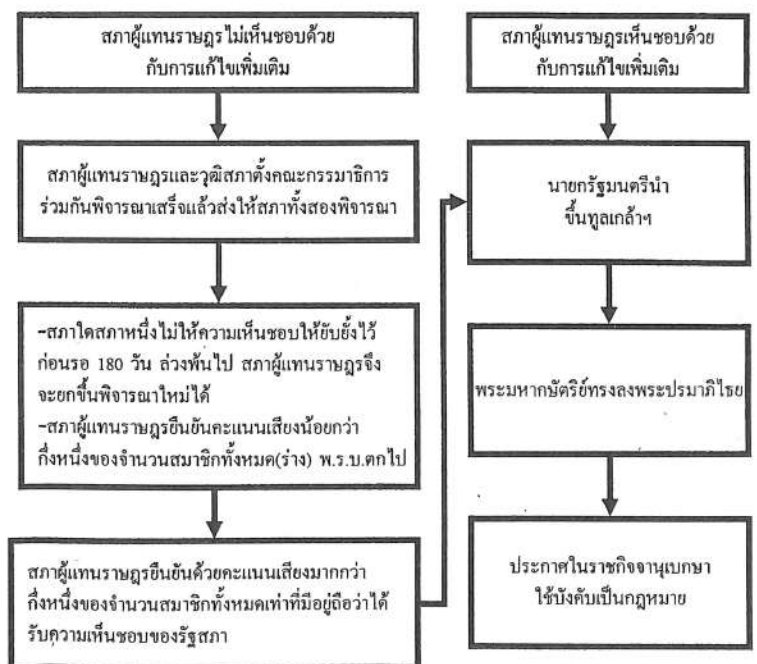
กระบวนการพิจารณา (ร่าง) พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ



กรณีวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วย



กรณีวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมในหลักการสำคัญ



หมวด 6**การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมาย**

ข้อ 122 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้เลขาธิการ
จัดทำรายงานผลการดำเนินการร่างพระราชบัญญัตินั้น เพื่อให้สภาทราบด้วย

ข้อ 123 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้นำ
ความในหมวด 5 การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อที่ประชุมมาบังคับใช้โดย
อนุโลมยกเว้นข้อ 105 วรรค 2 และข้อ 106 และให้เลขาธิการเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

ในการนี้ ประธานจะอนุญาตให้ตัวแทนผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติเข้าชี้แจงด้วยก็ได้

ข้อ 124 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ถ้าสภามีมติรับ
หลักการ ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในวาระที่สองในการตั้งกรรมการให้มีตัวแทน
ของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยตามจำนวนที่ประธานเห็นสมควร

(* ในทางปฏิบัติจริงตัวแทนประชาชนผู้เสนอกฎหมายเข้าไปเป็นกรรมการวิสามัญ ดังกล่าวได้ หากได้รับการ
เสนอชื่อโดยรัฐบาลเป็นพรรคการเมืองต่าง ๆ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิแต่มีชื่อในฐานะผู้เสนอกฎหมาย)

หมวด 5

การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ 100 ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตราและต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

- (1) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (2) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นให้กำหนดโดยชัดเจน

ข้อ 101 ให้ประธานสภาตรวจสอบหากมีข้อบกพร่องให้ประธานสภาแจ้งสมาชิกนั้น ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับ

ข้อ 102 ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินให้ประธานสภาแจ้งให้ผู้เสนอทราบ หากผู้เสนอไม่คัดค้าน ให้ถือว่าไม่มีกรณีเป็นที่สงสัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา 169 ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง

หากผู้เสนอแจ้งคัดค้านตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธานกรรมการสามัญทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ข้อ 103 ให้จัดประชุมวินิจฉัยตามข้อ 102 ภายในสิบห้าวัน

ข้อ 104 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ 105 วาระที่หนึ่ง รับหลักการ / ไม่รับหลักการ

ข้อ 108 พิจารณาโดย คณะกรรมการ

การพิจารณาโดย กรรมการเต็มสภา (สส. ทุกคนเป็นกรรมการกระทำ โดย รัฐมนตรีร้องขอ หรือ สมาชิกร้องขอ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 20 คน และที่ประชุมอนุมัติ)

คณะกรรมการอาจเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือคัดค้าน หรือใช้มาตราเดิมได้ แต่ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

- ข้อ 110 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น คณะกรรมาธิการที่สภาตั้งสมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไข
เพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติลงหน้าเป็นหนังสือต่อประธาน
“ คณะกรรมาธิการภายในกำหนดเจ็ดวันจากวันที่สภารับหลักการ
การแปรญัตติต้องแปรเป็นรายมาตรา
- ข้อ 111 เมื่อคณะกรรมาธิการ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น
โดย แสดงร่างเดิม และการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา
- ข้อ 112 ในการพิจารณาในวาระที่สอง ถ้าสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใด และ
ประธานสภาเห็นว่าทำให้มีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินให้ประธานสภาสั่ง
ระงับการลงมติในวาระที่สามไว้ก่อนแล้วส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาและประธาน
คณะกรรมาธิการสามัญทุกคณะ เป็นผู้วินิจฉัยภายในสิบห้าวัน และให้นำความในข้อ 102
และข้อ 103 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม
- ข้อ 115 ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่ คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณา
เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ให้ สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะ
ถ้อยคำ หรือ ข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่มีการสงวนคำแปรญัตติ หรือที่มีการสงวน
ความเห็นไว้ (ทั้งนี้เว้นมติที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น)
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมให้พิจารณา เรียงตามลำดับ
มาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย
- ข้อ 116 เมื่อได้พิจารณาตามข้อ 115 จนจบร่างแล้วให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งและ
ในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใด
ไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่
- ข้อ 117 เมื่อใดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาลงมติในวาระที่สามว่าเห็น
ชอบหรือไม่เห็นชอบ โดยไม่มีการอภิปราย

กรณียุบสภา / จัดตั้งรัฐบาลใหม่

มาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า ในกรณีที่อาชญาของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือบรรดาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้ว มิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

ในกรณีที่อาชญาของสภาผู้แทนสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณีจะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รัฐสภายังมิได้เห็นชอบต่อไปได้ ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังเลือกตั้งทั่วไปและรัฐสภามีมติเห็นชอบด้วย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีมิได้ร้องขอภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไปอันตกไป

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไปตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมรัฐสภา

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544

หมวด 7

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไป

ข้อ 125 เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้พิจารณาต่อไปในวาระนั้น และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งเข้าอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการธิการให้สภาตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่

ข้อ 126 ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน ให้สภาตั้งกรรมการร่วมกับฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่และให้ประธานสภาแจ้งไปยังวุฒิสภาเพื่อทราบ

ข้อ 127 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ค้างการพิจารณาให้ดำเนินการขอการพิจารณาต่อไปตามที่กำหนดไว้ใน หมวด 5 การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่)

พ.ศ.....

หลักการ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๑๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผล

เนื่องด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งออกโดยหลักเกณฑ์วิธีการและข้อกำหนดตามมาตรา ๑๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เพิ่มข้อบังคับให้ประชาชนต้องปฏิบัติตามมากกว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหลายประการ จึงเป็นสิ่งขัดขวางการใช้ประโยชน์จากกฎหมายรัฐธรรมนูญสิ่งนี้พิสูจน์ได้โดยนับจากมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประชาชนไทยไม่อาจทำให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๗๐ แต่เรื่องเดียว ดังนั้นเพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินการร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายจนเกิดผลตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๗๐ จึงสมควรดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่.....)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

.....

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่) พ.ศ.....

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มเติมความ “ด้วยลายมือชื่อหรือประทับลายมือ” ระหว่างความ “ร่วมลงชื่อ” “กับความ” ในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ในมาตรา ๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติว่า ด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ให้เพิ่มเติมความ”หรือลายมือ” ระหว่าง “ลายมือชื่อ” กับความ “ของผู้เข้าร่วมซื้อเสนอกฎหมาย” ในมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความ “และสำเนาทะเบียนบ้าน” ในมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖ ให้เพิ่มเติมความ “ภายในเก้าสิบวัน” ระหว่างความ “มาตรา ๗” กับความ “ถ้าเห็นว่าถูกต้อง” ในมาตรา ๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความ “ภายในสามสิบวัน” ให้เพิ่มเติมความ “ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน” แทน ในตรา ๘ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๘ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้ท้ายความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“ ภายหลังร่างพระราชบัญญัติเสนอตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉบับใดผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศใช้ในพระราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ประธานรัฐสภาจัดคำตอบแทนตามมูลค่าจริงอันเกิดจากระบวนการรวบรวมรายชื่อเพื่อเสนอกฎหมายแก่ผู้ยื่นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความ “ประกาศ” ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความ “เก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ” ให้เพิ่มเติม “หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันเริ่มดำเนินการ” แทน ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความ “กรอกข้อความและลงชื่อ” ให้เพิ่มเติมความ “แสดงข้อความและลงชื่อหรือลายมือ” แทน ในมาตรา ๑๑ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒ ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่) พ.ศ....	หลักการและเหตุผล
	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่) พ.ศ. มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	
มาตรา ๖ วิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้อาจกระทำโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเองหรืออาจร้องขอให้คณะกรรมการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายก็ได้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์และจะถอนการเข้าชื่อภายหลังอีกมิได้	มาตรา ๓ ให้เพิ่มเติมความ “ด้วยลายมือชื่อหรือประทับลายมือ” ระหว่างความ “ร่วมลงชื่อ” “กับ ความ” ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ในมาตรา ๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติว่า ด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	
มาตรา ๗ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเองครบจำนวนห้าหมื่นคนให้ยื่นเรื่องเสนอต่อประธานรัฐสภา โดยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ (๑) ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณา แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อของผู้เข้าร่วมลงชื่อเสนอกฎหมายและผู้แทนการเสนอกฎหมายตามที่ประธานรัฐสภากำหนด พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และสำเนาทะเบียนบ้านของทุกคน	มาตรา ๔ ให้เพิ่มเติมความ “หรือลายมือ” ระหว่าง “ลายมือชื่อ” กับความ “ของผู้เข้าร่วมชื่อเสนอกฎหมาย” ในมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	
	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความ “และสำเนาทะเบียนบ้าน” ในมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	

พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่) พ.ศ.....	หลักการและเหตุผล
มาตรา ๘ เมื่อประธานรัฐสภาได้รับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตาม <u>มาตรา ๗</u> ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อเสนอกฎหมายไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามประกาศในวรรคหนึ่ง โดยมีได้ร่วมชื่อเสนอกฎหมายด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้พิจารณารื้อถอนชื่อตนเองออกจากรายชื่อรายชื่อผู้เข้าร่วมเสนอกฎหมายได้ภายในยี่สิบวัน แต่วันปิดประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าเสนอกฎหมายที่ไม่มีการคัดค้านเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง และถ้ามีจำนวนครบห้าหมื่นคนให้ประธานรัฐสภาดำเนินการให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไปแต่ถ้ามีจำนวนไม่ครบห้าหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้ผู้แทนการเสนอกฎหมายตามมาตรา ๗ (๒) ทราบเพื่อดำเนินการจัดการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบห้าหมื่นคน <u>ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่</u> ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวมิได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติม จนครบห้าหมื่นคนให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง	มาตรา ๖ ให้เพิ่มเติมความ “ภายในเก้าสิบวัน” ระหว่างความ “มาตรา ๗” กับความ “ถ้าเห็นว่าถูกต้อง” ในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความ “ภายในสามสิบวัน” ให้เพิ่มเติมความ “ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน” แทน ในตรา ๘ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้ท้ายความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ “ ภายหลังร่างพระราชบัญญัติเสนอตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉบับใดผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศใช้ในพระราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ประธานรัฐสภาจัดคำตอบแทนตามมูลค่าจริงอันเกิดจากระบวนการรวบรวมรายชื่อเพื่อเสนอกฎหมายแก่ผู้ยื่นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้”	

พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่) พ.ศ.....	หลักการและเหตุผล
มาตรา ๑๐ เมื่อประธานกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำขอตามมาตรา ๙ ให้ดำเนินการจัดส่งร่างพระราชบัญญัติและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งให้แต่ละจังหวัดดำเนินการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดทราบว่ามี การเสนอกฎหมายในเรื่องใดและให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายไปปลงชื่อตามระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด ทั้งนี้การกำหนดระยะเวลาเข้าชื่อต้องไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ	มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความ “ประกาศ” ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความ “เก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ” ให้เพิ่มเติม “หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันเริ่มดำเนินการ” แทน ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	
มาตรา ๑๑ ในระหว่างระยะเวลาที่กำหนดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในสถานที่ที่กำหนดไว้ในจังหวัดที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง ในการใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปแสดงตนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง พร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นใดที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้แสดงตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยถูกต้อง ให้จัดให้ผู้นั้น กรอกข้อความ และ_ ชื่อในแบบพิมพ์การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ในกรณีจำเป็นให้การจัดการการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติในการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยก็ได้	มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความ “กรอกข้อความและลงชื่อ” ให้เพิ่มเติมความ “แสดงข้อความและลงชื่อหรือลายมือ” แทนในมาตรา ๑๑ วรคสามแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒	
	มาตรา ๑๒ ให้ประธานรัฐสภา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	

(ร่าง)

แผนงานและงบประมาณ

เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน :

กรณีศึกษาพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

รวบรวมรายชื่อ 300,000 รายชื่อ ตามพ.ร.บ.ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542

- กรณีศึกษาพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
- กรณีศึกษาการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542(ตามมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540)

คณะทำงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน

ในมูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและสถาบันส่งเสริมการปฏิรูประบบยุติธรรม

มกราคม 2547

1. ชื่อโครงการ

เครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน กรณีศึกษาพระราชบัญญัติ
สุขภาพแห่งชาติ

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อส่งเสริมกระบวนการศึกษาและพัฒนา รูปแบบวิธีการในการใช้ประโยชน์จากรัฐธรรมนูญ
มาตรา 170
- 2.2 ผลักดันพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติเข้าสู่กระบวนการนิติบัญญัติ
- 2.3 เสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542
- 2.4 จัดทำข้อมูลพื้นฐานสนับสนุนภาคประชาชนในการเสนอกฎหมายฉบับอื่นๆตามบัญญัติใน
หมวด 3 หรือ หมวด 5 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

3. แนวทางการดำเนินงาน

- 3.1 จัดทำและเสนอแผนปฏิบัติการเพื่อผลักดันพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติเข้าสู่กระบวนการ
นิติบัญญัติ และกระบวนการเสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.2542 เสนอเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชนพิจารณา
- 3.2 จัดทำสิ่งสนับสนุนเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ในการใช้สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติว่า
ด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.2542 และทำความเข้าใจถึงประโยชน์ของพระราช
บัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
- 3.3 จัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน (ฉบับแก้ไขปรับ
ปรุง)
- 3.4 จัดทำระบบจัดการและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการลงชื่อสนับสนุนการเสนอพระราช
บัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน
(ฉบับแก้ไขปรับปรุง)ตามกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
- 3.5 นำพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ภาคประชาชน (ฉบับแก้ไขปรับปรุง)เสนอต่อประธานรัฐสภา
- 3.6 จัดระบบติดตามความก้าวหน้าของกระบวนการนิติบัญญัติในการพิจารณาพระราชบัญญัติ
สุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน (ฉบับ
แก้ไขปรับปรุง)
- 3.7 รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานสู่สาธารณะตามช่องทางที่เหมาะสม
- 3.8 รวบรวมฐานข้อมูล และสรุปสังเคราะห์บทเรียนจากการดำเนินงานเพื่อเครือข่ายส่งเสริม
กระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชนสามารถพัฒนารูปแบบ วิธีการในการดำเนินงาน
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวม

4. การบริหารโครงการ

4.1 การกำหนดแผนปฏิบัติงาน การตัดสินใจเชิงหลักการแนวทางขับเคลื่อนเป็นไปโดยที่ประชุมเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรภาคประชาชนและองค์กรเอกชน ที่เห็นด้วยกับหลักการและแนวทางการดำเนินงาน

4.2 การบริหารโครงการ ดำเนินงานโดยคณะทำงานเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน ในมูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนาและสถาบันส่งเสริมการปฏิรูประบบยุติธรรม

5. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

1 กุมภาพันธ์ 2547 ถึง 31 มกราคม 2548

6. คณะทำงานเครือข่ายฯ ประกอบด้วย

- คุณไพฑูรย์ สมแก้ว
- คุณเรืองศักดิ์ หวังพรพิมลมาศ
- คุณปัญญา ชัยโยธา

7. แผนปฏิบัติงานโครงการ

กิจกรรม	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
- เตรียมร่างเอกสารพร้อมพิมพ์	→											
- ประชุม สกกช.ครั้งที่ 1		2										
- ประชุมสกกช.ครั้งที่ 2 ก่อนเคลื่อน		X										
- พิมพ์เอกสาร/จัดสิ่งสนับสนุน - จัดการระบบจัดส่ง - จัดทำ/ส่ง software เก็บ บันทึกข้อมูล - จัดการระบบส่งกลับ(เอกสาร+disc)												
- เครือข่ายรวบรวมรายชื่อ/บันทึก/ตรวจสอบ												
- เชิญถอดรายชื่อครั้งแรก: เป้า 100,000 ชื่อ				X (100,000)				X (200,000)				
- ยื่นประธานรัฐสภา					*							
- เปิดตัว เริ่มสื่อสารสาธารณะ												
- ทวงถาม และรายงานความคืบหน้าของงานภาคประชาชน									5-6 ส.ค.			

8. งบประมาณ 6,450,000 บาท(หกล้านสี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

8.1 ค่าใช้จ่ายเพื่อรวบรวมรายชื่อต่อคน(เป้าหมาย 300,000 ชื่อ)

- 10 บาท x 200,000 ชื่อ 2,000,000 บาท (31.0 %)

ค่าใช้จ่ายนี้ครอบคลุม

- การบริหารจัดการ(เตรียมประชุมแกนเครือข่าย และ คุยกับชาวบ้าน)
- การถ่ายเอกสารหลักฐาน
- การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เอกสาร
- การkeyข้อมูลใส่ softwareที่ส่งให้
- ค่าจัดส่งเอกสารจากแกนเครือข่ายถึงแกนทำงาน และส่งเอกสารกับ สกกช.
- ค่าติดตามแจ้งความเคลื่อนไหวหลังยื่นรายชื่อ

8.2 ค่าจัดทำเอกสาร สิ่งสนับสนุน 3,450,000 บาท (53.5%)

ประกอบด้วย

- เอกสารชี้แจงพ.ร.บ.สุขภาพ + แบบลงลายมือชื่อ ขก.1 จำนวน 300,000 ชุดx2 บาท
- เอกสารชี้แจงแก้กม.รายชื่อ+แบบ ขก.1 จำนวน 300,000 ชุดx 2 บาท
- คู่มือแกนทำงาน จำนวน 50,000 ชุดx5บาท
- บัตรขอบคุณ จำนวน 200,000 ใบx1 บาท
- โปสเตอร์ให้ความรู้ จำนวน 50,000 ชุดx15 บาท
- สติกเกอร์ จำนวน 500,000 ใบx0.50บาท
- แผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน 100,000 แผ่นx10บาท
- ค่าขนส่งสิ่งสนับสนุนให้แกนจังหวัด 300,000 บาท

8.3 ค่าบริหารจัดการ 1,000,000 บาท (15.5%)

ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายในการจัดการประชุมแกน สกกช. 500,000 บาท
- ค่าประสานงานและบริหารจัดการ 500,000 บาท

ประชุม กับ ส.ส. พ.ร.บ. ๑.

ประชุม ส.ส.

จัดทีมดูแลระบบ แผน [2] เลค

แผน [1]

เป้าหมาย

ผ่านทริสภาค 3 ทริสภาคในสส. → ผ่านสส. → 000 กม. ก่อน
สภา 48

• ทีมขับเคลื่อน + ติดตาม + กวดขัน ในแผน สปส.

อำนวยการ

• วิเคราะห์ร่างพรบ. → นวัตกรรม → พรบ. Version ใหม่

→ นวัตกรรม → แผนแม่บท

✓ จำแนก อ. ไรคอมิต / ไรไม่ได้

✓ จำแนก อ. ไรก่อน / ไรแล้ว

อำนวยการ

• ผลักดันเข้า วาระ 1, 2, 3 รอได้ ใน สมัยประชุมปี (กค, ทค, ...)

• ผลักดันต่อ → เข้า สว. , ติดตามผลักดันจนผ่าน

• งานส่วงาน: แล้งวัฒนธรรม ส่วนงาน: ...

อำนวยการ

- ๑๕๐๐

- ๑๕๐๐ / ๑๕๐๐

- ๑๕๐

แผน 2 เป้าหมาย ผลักดันด้วยแรงกดดันให้ตลอด mclv สท 49
 นรือไม่เกิน สท 50

- ถังท้มแกนจับเดลิชั่น
 - ← 1104 WAR ROOM
 - ← ได้มีเวลา F.T.
 - ← ทวเวลา P.T.
 - ← คทว.เดริอท์
 - ← กรมฉัตร (ดิศา)
 - ← ฐาน
 - ← ไม้เตียน
 - ← ปท.
- งานประสานผลักดัน สค. ลว (Lobby)
- งานสร้างพันธมิตร 110: 110 ร่วมฝึกทหารเรือ | ฐาน | สค.
 | ไม้เตียน | ลว.
- งานเดริอท์ / SOCIAL ACTION / Events
- งานสร้างกระแสที่มีพลัง - ต่อเนื่อง / 30.

จะเปลี่ยนจากแผน 1 → แผน 2
 ✓ สัญญาณ/ตัวบ่งชี้ ผ่าน 3 วรรคในสท 49 นี้?
 ✓ Deadline สิ้นสท 49 (wc 47)

2547

2548

9 10 11 12

1 2 3 4 5

1. งานจัดวางโต๊ะ / บริหารจัดโต๊ะ

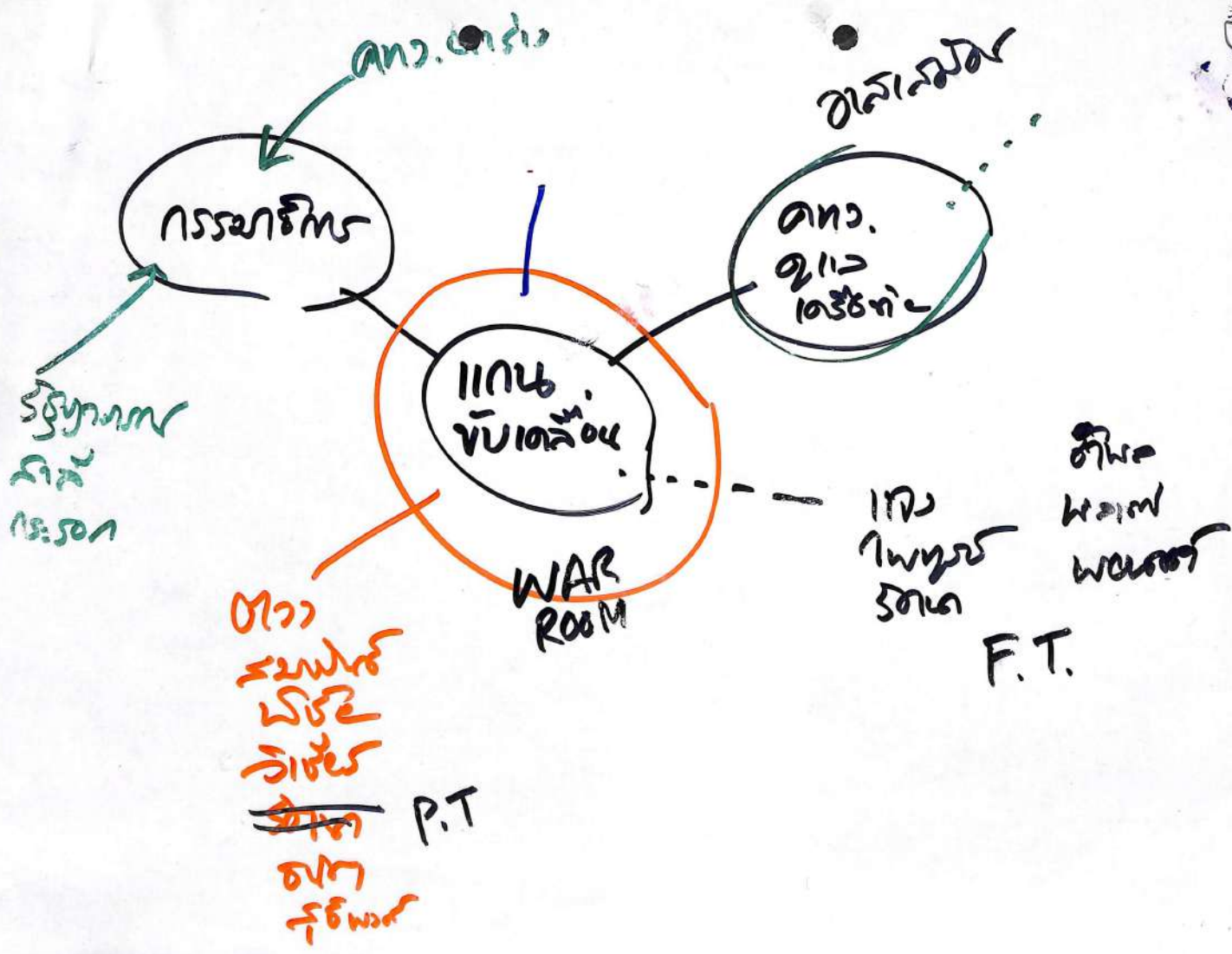
- 1.1 จัดที่นั่งโต๊ะเครื่องดูดฝุ่น (1) F.T. (2) P.T
- 1.2 คำนวณ: ทำงานโต๊ะเครื่องดูดฝุ่น
- 1.3 กระดาษพิมพ์
- 1.4 สม. กว้าง / WAR ROOM
- 1.5 อุปกรณ์: ภาชนะใส่ของบนพื้นที่

2. งานบริหาร

- 2.1 จัดทำ พรบ. Version II + รวบรวมแผนแม่บท
- 2.2 ทำคู่มือที่นั่งโต๊ะเครื่องดูดฝุ่น / แผนโต๊ะเครื่องดูดฝุ่น
- 2.3 ฐานข้อมูล
- 2.4 วิจัย ประเมินผล

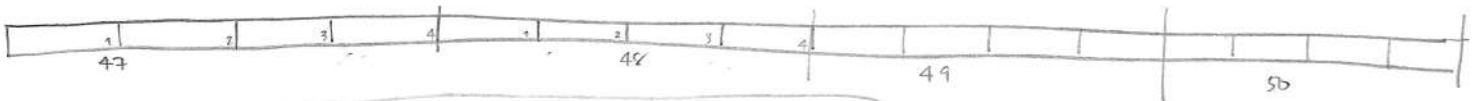
3. ผลักดันตามแผน (H)

- 3.1 ทำเรื่องร่วม กฤษฎีกา / รัฐสภา จน รัฐสภา ตัดสินใจ 3 กระดาษ
- 3.2 ติดต่อนายกรัฐมนตรี / ส.ส. จนผ่าน 3 กระดาษ
- 3.3 งาน Lobby ส.ส. ในชั้นสภาสูง
- 3.4 งาน Lobby ส.ส. ใน ชั้น สภาสูง
- 3.5 งานโต๊ะเครื่องดูดฝุ่น โต๊ะเครื่องดูดฝุ่น ที่ประชุม
- 3.6 งานโต๊ะเครื่องดูดฝุ่น โต๊ะเครื่องดูดฝุ่น / โต๊ะเครื่องดูดฝุ่น
- 3.7 ประเมินผล / ประเมินผลตามแผน 1 → 2



4. ผลิตภัณฑ์ตามแผน(2)

- 4.1 เป็ดตัว ทยลด. / สร้าวอัตลักษณ์ / เข้ารับปิ้ง
- 4.2 ร่มแบบทอทำจาก ธรรมชาติ
- 4.3 งาน Lobby ส.ส. ในจังหวัด
- 4.4 งาน Lobby ส.ว. ในจังหวัด
- 4.5 งานเครื่องเรือนที่ตกแต่ง / ต่อเติม
- 4.6 วัสดุ วัสดุจาก พท. / ประดิษฐ์ / วัสดุ
- 4.7 งานเครื่องเรือนที่ทำจากไม้ / ไม้ทาสี



11.4.1

ค่า 3 ข้อ: 1. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.

- 1. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.
- 2. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.
- 3. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.

- Stressing
- WSU. Vis. nous system
- WTV. WSN

Charter
Basic Law

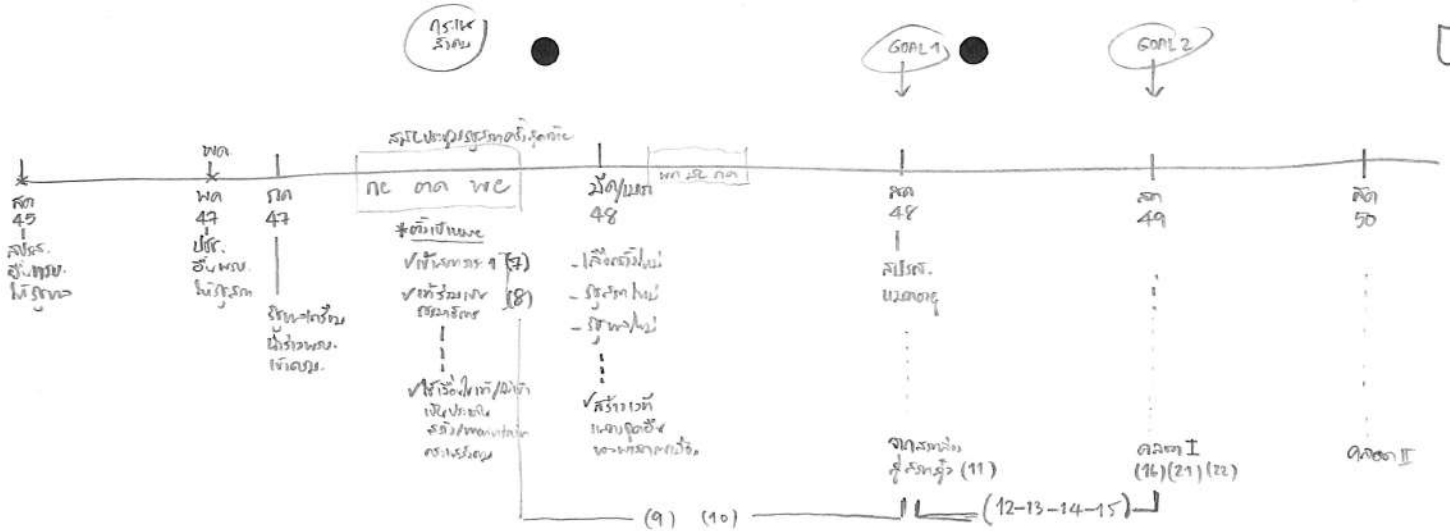
✓ 18.5.2018
✓ 18.5.2018

11.4.2
ค่า 3 ข้อ: 1. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.

1. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.
2. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.
3. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.
4. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.
5. ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50.

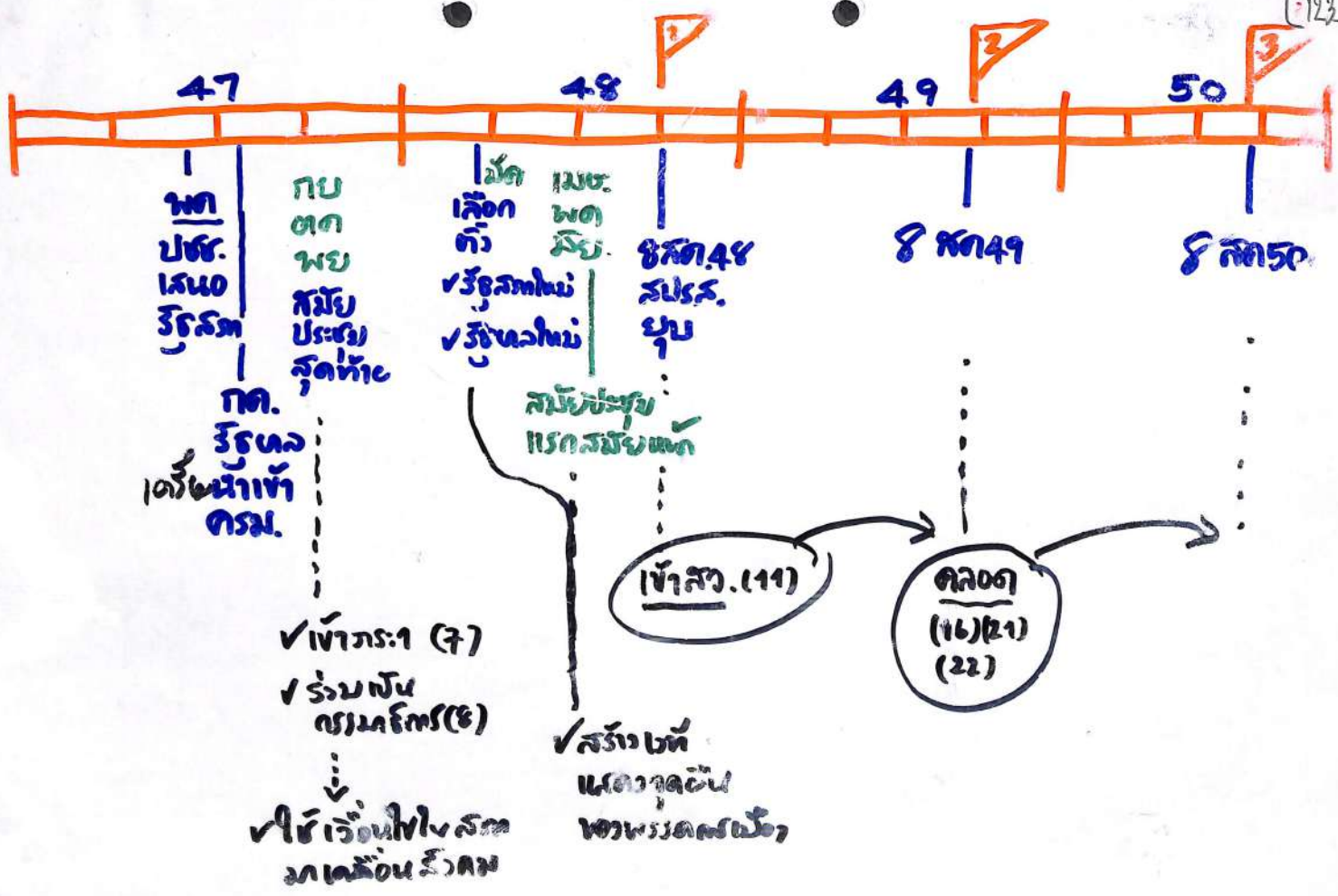
ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3
- ข้อ 1	- ข้อ 2	- ข้อ 3
- ข้อ 4	- ข้อ 5	- ข้อ 6
- ข้อ 7	- ข้อ 8	- ข้อ 9
- ข้อ 10	- ข้อ 11	- ข้อ 12

- ข้อ 1



შედეგები მიღებულია 3 პირისგან: 1 პირი - დონიკი, 2 პირი - სოსი, 3 პირი - გ. ვ. (პენსიონერი, 70 წლისა + სოსი, 60 წლისა)

16.11.17 $\frac{1}{2} \ln \left(\frac{1+\sin \theta}{1-\sin \theta} \right) = \frac{1}{2} \ln \left(\frac{1+\frac{1}{2}}{1-\frac{1}{2}} \right) = \frac{1}{2} \ln \left(\frac{3}{1} \right) = \frac{1}{2} \ln 3$ (the last bit is for the modulus sign which is ignored)



สรุปสาระสำคัญจากการประชุมโครงการขับเคลื่อนร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ...

วันที่ 3 สิงหาคม 2547 ณ ห้องประชุมสถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

1. สถานการณ์ความคืบหน้าของการเสนอกฎหมายภาคประชาชน และรัฐบาล

1.1 ร่างพ.ร.บ. ภาคประชาชน

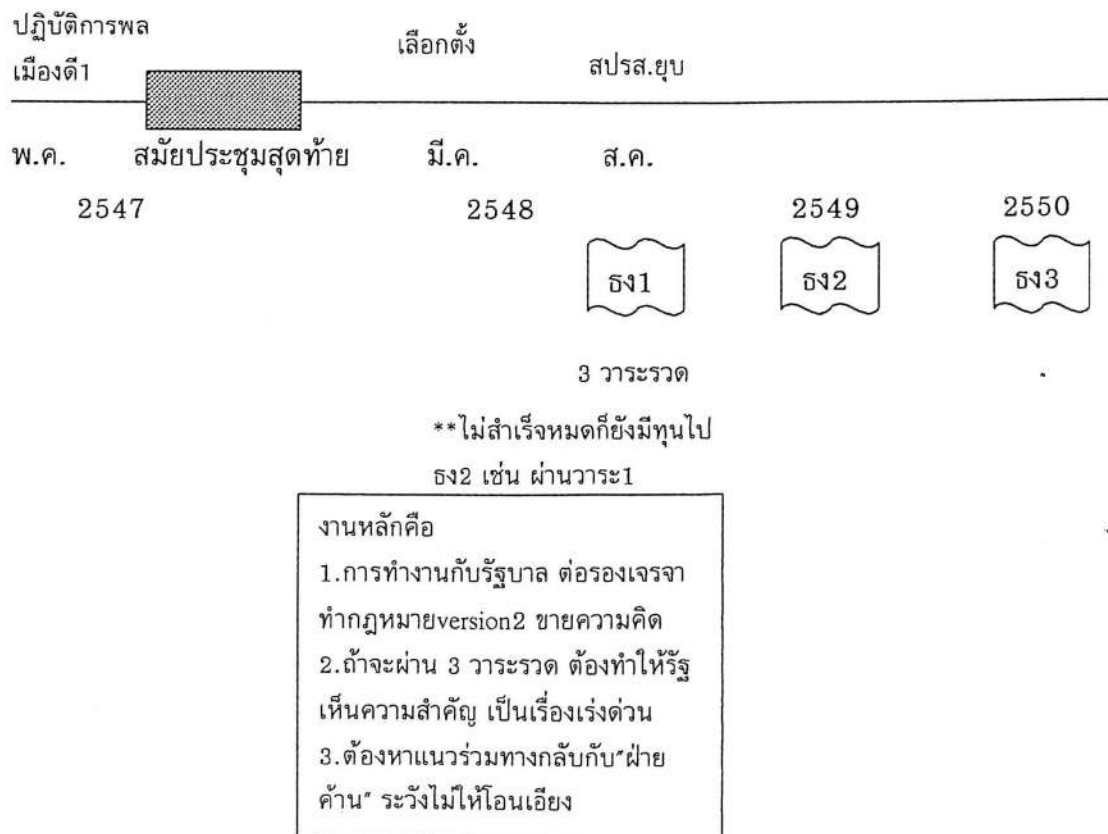
- สรุปยอดจำนวนรายชื่อผู้เสนอกฎหมาย ส่องรัฐสภา รวม 130,317 คน ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทั้งสิ้น 102,244 คน(78.45%) ขณะนี้ได้รับรวบรวมรายชื่อที่ผ่านการตรวจสอบส่งประธานรัฐสภาเพื่อส่งไปตรวจการใช้สิทธิเลือกตั้ง ที่ กกต.เมื่อ30ก.ค.47 ประเมินจากอัตราส่วนจำนวนรายชื่อ: จำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า จังหวัดขอนแก่นมีสัดส่วนมากที่สุด(2.18%) จังหวัดอื่นๆเฉลี่ยที่ 0.3-0.5%(มีรายชื่อสำรองที่ยังไม่ส่งสภาอยู่ที่สภช.อีก9,000ชุด)
- งบประมาณที่ใช้ดำเนินงานหารายชื่อทั้งในส่วนพ.ร.บ.สุขภาพ(4,277,040บาท) และพ.ร.บ.แก้ไขกฎหมาย...(1,976,956บาท) รวมทั้งสิ้น 6,253,996 บาท คิดเป็นขาดดุลจากงบประมาณที่มี 253,996 บาท
- จากการวิเคราะห์ตัวเลขหลังกระบวนการตรวจสอบของสภา พบว่า อาจมีข้อบกพร่องโดยพบว่าบางจังหวัดเช่น สกลนคร ซึ่งส่งรายชื่อมาถึง 1944ชุด แต่สภาแจ้งว่าไม่ผ่านการตรวจสอบเลย ซึ่งแกนจังหวัด(อ.ทศพล)ยืนยันว่าได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้วก่อนส่งเข้ามา จึงขอให้ทำหนังสือทวงถาม แจ้งข้อสงสัยในการตรวจสอบให้สภาทราบด้วย เพื่อหาทางแก้ไขในอนาคต
- บทเรียนจากการดำเนินงานของภาคประชาชนได้แก่
 - กระบวนการรวบรวมรายชื่อ จำเป็นต้องใช้งบประมาณดำเนินการ ดังนั้นภาคประชาชนจะมีกลไก งบประมาณในการดำเนินงานกฎหมายภาคประชาชนได้อย่างไร
 - ถ้ายังไม่มีมีการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ภาคประชาชนใดๆจะดำเนินการไม่ได้เลย ต้องมีกลไกสนับสนุนเช่น สกช.
 - ไม่มีกลไกติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายภาคประชาชน ได้เลย เช่น กรณีรายชื่อจังหวัดสกลนครที่หายไป
 - ต้องมีความเข้มข้นในการให้ความรู้ถึงกระบวนการกฎหมายภาคประชาชน ซึ่งก็เกี่ยวข้องกับกลไกและงบประมาณอีก
 - ควรวิเคราะห์Unit Costหลังจากทราบจำนวนจากการตรวจสอบของกกต.แล้ว ว่าต้องใช้เงินลงทุนทำงานเพื่อการเข้าชื่อเท่าไร
 - สกช.ควรเขียนบทเรียน ประสพการณ์จากการดำเนินงานครั้งนี้ในหลายมิติ เช่น มิติทางเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ การบริหารจัดการ การบริหารเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันไป
 - จำทำอย่างไรให้สื่อมวลชนสนใจในการให้ความรู้ในวงกว้างแก่ประชาชน โดยเฉพาะเรื่องสุขภาพ ซึ่งจะช่วยให้เกิดกระอสมลักตัน พ.ร.บ.สุขภาพ และเป็นการให้ความรู้แก่ภาคประชาชนด้วย

1.2 ร่าง พ.ร.บ. ภาครัฐบาล

- ได้มีการพิจารณาผ่านคณะกรรมการกลั่นกรอง คณะที่ 7 ไปแล้วรอการนำเข้าเสนอในคณะรัฐมนตรี โดยประธาน(ดร.วิษณุ) เสนอว่า ควรพิจารณาปรับหมวด 6 ออกมาเขียนในลักษณะแผนแม่บท ส่วนร่าง พ.ร.บ.ให้คงอยู่ในส่วนหลักการสำคัญและกลไก ซึ่งจะช่วยให้ผ่านการพิจารณาได้ง่ายขึ้น

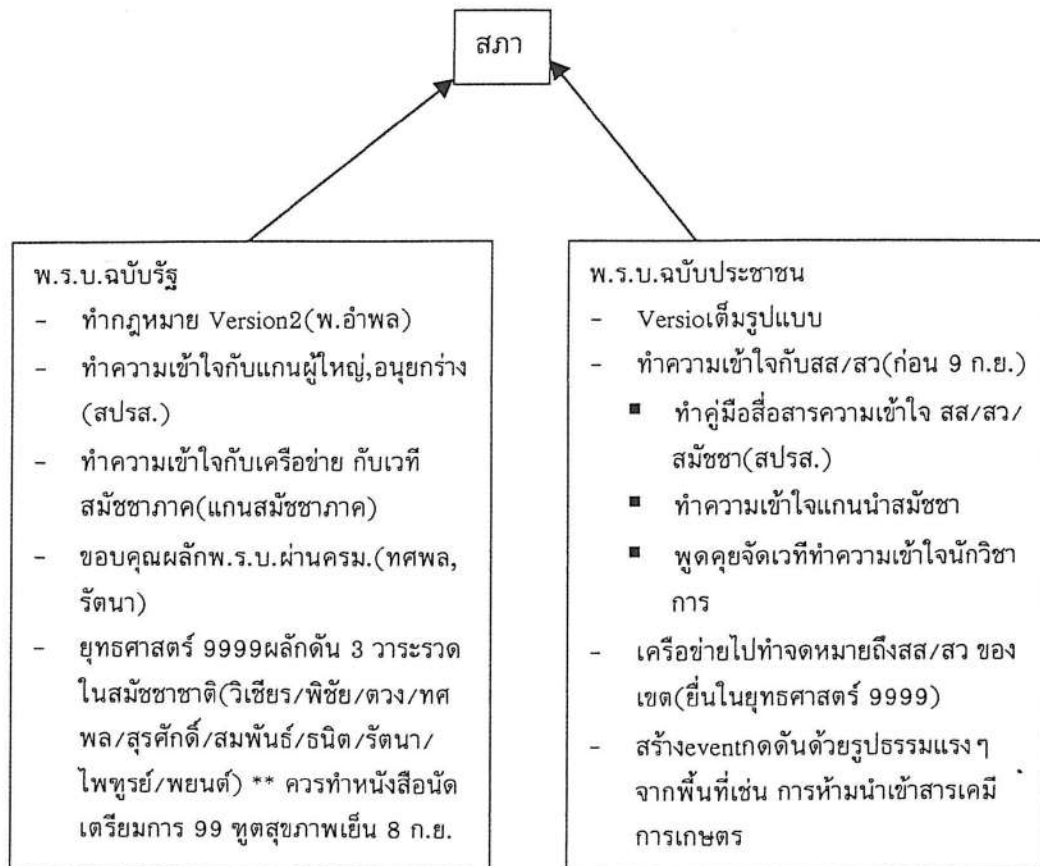
2. พิจารณาแผนการขับเคลื่อนพ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ....

- 2.1 ที่ประชุมเห็นด้วยกับการปักธงเป้าหมาย 3 ระยะ คือ 1.ส.ค.48 2. ส.ค.49 3.ส.ค.50 แต่ไม่ได้หมายความว่าถ้าไม่สำเร็จในปี 2550 แล้วจะไม่ดำเนินการต่อ



2.2 ที่ประชุมได้จัดทำรายละเอียดการขับเคลื่อนงานระยะต่อไป และผู้รับผิดชอบ ดังนี้

- คณะทำงานกลาง ได้แก่ พ.อำพล ไพฑูรย์ รัตนา ปิติพร อำพล พยงค์ ชัยพร ให้มีการประชุมกันทุกสัปดาห์
- ก) ทีมเกาะติด ทำงานกับสภา รัฐบาล: ผู้รับผิดชอบ นพ.อำพล และสปรส.



ข) การทำงานกับสื่อ : ผู้รับผิดชอบ LDI นพ.พลเดช คุณไพฑูรย์ ทีมต้านคอร์รัปชั่น(คุณปัญญา) คุณวิเชียร

• สื่อกระแสหลัก

- ต้องกำหนด(มี)ผู้รับผิดชอบติดตามงานสื่อเพื่อผลักพ.ร.บ.ที่สามารถ
 - เกาะติดเฉพาะประเด็น
 - สื่อสารทุก event ของการเคลื่อนไหวให้กับสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งสื่อกระแสหลัก สื่อท้องถิ่น
 - วางแผน รูปแบบ จุดพลุ บูรณาการกิจกรรมเคลื่อนไหวพ.ร.บ.ได้ออกสื่อทุกประเภท(TV. นสพ. วิทย์ Web สื่อถึงพรรคการเมือง)
- ตั้งทีมงานช่วยวางแผนยุทธศาสตร์สื่อ ตามจังหวะก้าวของทีมเครือข่าย ทีมเกาะติด
- พิจารณาการสื่อสารถึงนายกรัฐมนตรีได้แก่
 - Cut OUT ใหญ่สี่มุมเมือง "เรารักทักษิณ แต่เราก็อีก พ.ร.บ.สุขภาพ ผ่านให้สักหน่อยเถอะ" (ราคาที่เคยทำกว้าง 8ม.ยาว10ม.กันฝนได้ เขียนพร้อมติดตั้ง 20,000บาท,ค่าเช่าโครง 18,000-20,000บาท/เดือน)
 - ใช้ประโยชน์บัตร 1 ล้านแผ่น
 - ส่งจดหมายถึงตุ๋นนายกฯโดยส่งมารวมที่สภช.

- หาคณโทรเข้ารายการวิทยุ
- สื่อท้องถิ่น
 - จัดเสวนาแกนสหพันธ์วิทยุชุมชน(35คน)และแกนสื่อดีมีสุข
 - วัตถุประสงค์การเสวนาคือ ออกแบบการสร้างกระแสกระบวนกรขับเคลื่อนการผลักดันพ.ร.บ.สุขภาพ...ภาคประชาชน(ไม่ใช่เนื้อหา)
 - กลุ่มเป้าหมายคือ1)ภาคีเครือข่าย 2) ประชาชนทั่วไป
 - เนื้อหาในเวทีเสวนา ได้แก่
 - สถานการณ์ความเคลื่อนไหวของพ.ร.บ.ภาคประชาชน
 - จังหวะก้าว/แผนกระบวนกรตามธง1-2-3
 - เนื้อหาที่เป็นหัวใจของพ.ร.บ. การสื่อเชื่อมถึงสมัชชาพื้นที่ และการจัดกิจกรรมเชื่อมสส/สวในพื้นที่
 - กำหนดแผนการทำงานเชื่อมกับกระบวนกรรวมในเรื่อง
 - การเชื่อมโยงการทำงานกับสื่ออื่น จังหวะไหนจะเข้ากับใคร ได้แก่ Cable TV สื่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน นักแต่งเพลงท้องถิ่น
 - การดึงเนื้อหาเข้ารายการฮิต DJดังในพื้นที่
 - ควรมีการตั้งคณะทำงานสื่อของกลุ่มหลังเสวนาเสร็จเพื่อติดตามความก้าวหน้าของงานกันเอง
 - ส่วนกลางต้องทำสื่อเสียงเช่นspotสั้น สัก 1 ชุด และมีทุนให้พื้นที่ผลิตสื่อเฉพาะพื้นที่เช่นสื่อเสียง ทั้งในด้านภาษา และเนื้อหาที่เข้ากับพื้นที่
 - อาจพิจารณาจัดทำประกาศนียบัตรเป็นเกียรติกับสื่อที่ร่วมงานด้วย
 - ในระยะยาวอาจต้องคิดถึงรายการประจำ เช่น รายการสื่อดีมีสุขในส่วนกลาง
- ค) การทำงานกับเครือข่าย: ผู้รับผิดชอบ คุณรัตนา คุณชัยพร คุณธนิต
 - สร้างความรู้ ความเข้าใจ พ.ร.บ.ให้ครอบคลุมประชาชนทุกระดับ เริ่มจากสมัชชาพื้นที่ไปเชื่อมเครือข่ายอื่น เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา นักการเมืองท้องถิ่น
 - สร้างพื้นที่ในการขับเคลื่อนเป็นเวทีสาธารณะ เอาเรื่องพ.ร.บ.ไปแทรกในเนื้อหา วาระ
 - ออกแบบวิธีการขับเคลื่อน สร้างกระแสที่กระทบถึงการกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยอาจใช้กรณีนำร่องจากพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จแล้ว
 - จับมือกลุ่มจังหวัด ในการขับเคลื่อนเป็นภาพรวมโยอาจต้องมีกลไกกลางช่วยการเชื่อมโยง
 - สื่อสารข้อมูลตัวอย่างความสำเร็จในการนำพ.ร.บ.ไปใช้ในพื้นที่ เทคนิคการทำงานเชื่อมพ.ร.บ.กับเครือข่ายอื่น

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากที่ประชุม

- หุต 99 คน ควรมีปราชญ์ชาวบ้าน สมัชชาจังหวัด และเครือข่ายเฉพาะอื่น ๆ
- อาจจัดทำบทสัมภาษณ์บุคคลทั่วไปถึงความเห็นต่อพ.ร.บ.สุขภาพลงใน นสพ.
- ขอสรุปจากเวทีสมัชชาชาติต้องได้ลงนสพ.เหมือนเวทีสิ่งแวดล้อม

ประชุมคณะทำงานกลาง 9 ส.ค. 47 ที่ สปส 13.30 น. ให้เตรียมเสนอ กฎหมายVersion2และแผนแม่บท(หมวด6)/ แผนปฏิบัติการ 3 เดือน(รายสัปดาห์)พร้อมงบประมาณของงานสื่อ และงานเครือข่าย

วาระการประชุม
คณะผู้แทนเสนอพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
ตามกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน
วันที่ 18 มิถุนายน 2547 เวลา 10.00 - 13.30 น.
ณ สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา ชั้นที่ 2

วาระการประชุม

- วาระที่ 1 รายงานสรุปกิจกรรมการยื่น พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2547 และสรุปปัญหาอุปสรรคการรวบรวมรายชื่อของเครือข่ายภาคีในภาพรวม
- วาระที่ 2 พิจารณาแจ้งหะก้าวงการผลักดัน พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ
- วาระที่ 3 กำหนดคณะทำงานติดตามและกลไกการติดตามกระบวนการเสนอ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติโดยภาคประชาชน
- วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

* หัวข้อในวงเล็บแสดงเนื้อหาที่อยู่ในกระบวนการร่าง

สรุป: 1. ทักท้วง 1 ข้อ. 2. ข้อ Action ตามมาตรา 4. 3. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
เพื่อ. 4. ทักท้วง 1 ข้อ. 5. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
รวมแล้ว 5 ข้อ. 6. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ

1. สรรพ. 2. ทักท้วง 1 ข้อ. 3. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
สรุป: 1. ทักท้วง 1 ข้อ. 2. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
ทักท้วง 1 ข้อ. 3. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
กับเครือข่าย (เพื่อ. 4. ทักท้วง 1 ข้อ. 5. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
* เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
1. ทักท้วง 1 ข้อ. 2. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
2. → เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ

1. ทักท้วง 1 ข้อ. 2. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
2. → เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
3. → เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ

1. ทักท้วง 1 ข้อ. 2. เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
2. → เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ
3. → เรื่องการร้องเรียนของ ก.ม. 1-2 ต่อกรมการ

ขั้นตอนการลงรับและตรวจสอบ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ

เป้าหมาย พ.ร.บ.สุขภาพสุขภาพแห่งชาติ
๒๐๐,๐๐๐ รายชื่อ

เป้าหมาย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ว่าด้วยการ
เข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๐๐,๐๐๐ รายชื่อ

พื้นที่รวบรวม พ.ร.บ.
76 จังหวัด

เครือข่ายสมาชิกสุขภาพ
เครือข่ายหมออนามัย
เครือข่ายภาคี



จัดส่งเอกสารมาที่ ศูนย์ประสานงานเครือข่ายส่งเสริม
กระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน (สทช.)



ลงทะเบียนรับ



คัดแยกเอกสารออกเป็นตามอำเภอ/จังหวัดต่าง ๆ



ผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง (สมบูรณ์ / ไม่สมบูรณ์)

- ตรวจสอบแบบ ขก.๑ (ลงรายละเอียดข้อความครบถ้วนและถูกต้อง)
- ตรวจสอบเอกสารประกอบ เช่น สำเนาบัตรประชาชน, สำเนาทะเบียนบ้าน
- ตรวจสอบลายเซ็น / การรับรองสำเนาถูกต้อง



จัดทำฐานข้อมูลแบบ ข.ก.๒



ตรวจนับรายชื่อพ.ร.บ. แยกกลุ่มเป็นจังหวัด / ภาค / จัดเก็บลงตงปิดผนึกเพื่อเตรียมยื่นต่อรัฐสภา
วันที่ 27 พฤษภาคม 2547

สรุปแผนดำเนินการรวบรวมรายชื่อ พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ

1-28 กุมภาพันธ์ 2547	1. เตรียมเนื้อหา พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และติดต่อประสานงานกับรัฐสภาในหลักการเพื่อศึกษากฎระเบียบต่างๆของรัฐสภาในการเสนอกฎหมายโดยประชาชน ตามมาตรา ๑๗๐ ที่ระบุว่า "ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้" 2. ประชุมซักซ้อมทำความเข้าใจกับแกนนำเครือข่ายฯ ในแนวทางการทำงาน เช่น วัตถุประสงค์ / เป้าหมาย / ผลงาน (เชิงคุณภาพ) / กำหนดระยะเวลาจัดส่งผลงานที่ชัดเจน และ กำหนดแกนทำงานพร้อมจัดเตรียมพื้นที่ทำงาน (ทำงานเชิงรุก) 3. จัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ พ.ร.บ. ทั้ง 2 ฉบับ สำหรับประชาชนและเครือข่ายฯ 4. จัดเตรียมสิ่งสนับสนุนเครือข่ายฯ เช่น แบบฟอร์ม ข.ก.๑ / แบบฟอร์มตัวอย่างวิธีการออกแบบ ข.ก.๑ (เพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมาย) / คู่มือประกอบการทำงาน / แผ่นบันทึกข้อมูลแบบ ข.ก.๒ / บัตรพลเมืองดี
1 - 10 มีนาคม 2547	1. จัดทำสัญญาเครือข่ายฯ (รับเป้าหมายรายชื่อพร้อมโอนงบประมาณ) 2. จัดส่งสิ่งสนับสนุนเครือข่ายฯ
1 มีนาคม ถึง 27 พฤษภาคม 2547	1. เครือข่ายสมาชิกสุขภาพ / เครือข่ายหมออนามัย / เครือข่ายคนจน / เครือข่ายพลังชุมชนพลังแผ่นดิน / เครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชัน / มูลนิธิเด็ก / กศน. กุญบุรี / ชมรมพยาบาล / ชมรมผู้สูงอายุ / ชมรมคนพิการ / นักศึกษาพยาบาล ฯลฯ เป็นแกนนำในการเคลื่อนงานรวบรวมรายชื่อเพื่อเสนอกฎหมาย พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ และ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ๒๕๔๒ 2. ร่วมเชื่อมประสานเวที/ เผยแพร่ / ทำความเข้าใจกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชน / อธิบายถึงประโยชน์และสาระสำคัญของ พ.ร.บ.
15 เมษายน ถึง 25 พฤษภาคม 2547	จัดส่งรายชื่อ พ.ร.บ. ทั้ง 2 ฉบับ มาที่ สกช.เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เช่น 1. แบบ ขก๑ เขียนชื่อพ.ร.บ.ถูกต้องหรือไม่ และเซ็นชื่อรับรอง 2. ตรวจสอบเอกสารประกอบพ.ร.บ.ตามระเบียบของรัฐสภา (สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / สำเนาทะเบียนบ้าน มีการรับรองสำเนาถูกต้องครบถ้วน) 3. รายชื่อแบบ ข.ก.๒ ตรงกับ แบบ ข.ก.๑ หรือไม่ (ตรวจแยกตามฐานอำเภอ) 4. จัดทำฐานข้อมูลรายชื่อแบบ ข.ก.๒ โดยแยกเป็นกลุ่มฐานอำเภอรวบรวมเพื่อเตรียมยื่นต่อประธานรัฐสภาในวันที่ 27 พฤษภาคม 2547

27 พฤษภาคม 2547	ยื่น พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ ต่อประธานรัฐสภาที่ทำเนียบรัฐบาล 83,022 รายชื่อ (รอบที่ 1)
4 มิถุนายน 2547	ยื่นต่อ ผอ.ทองคำ แก้วพรหม ที่สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สะพานควาย) 6,637 รายชื่อ (รอบที่ 2)
7 มิถุนายน 2547	ยื่นต่อ ผอ.ทองคำ แก้วพรหม ที่สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สะพานควาย) 23,753 รายชื่อ (รอบที่ 3)
15 มิถุนายน 2547	ยื่นต่อ ผอ.ทองคำ แก้วพรหม ที่สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สะพานควาย) 3,470 รายชื่อ (รอบที่ 4) รวมรายชื่อยื่นเสนอกฎหมาย ทั้งหมด 116,682 รายชื่อ
15 มิถุนายน ถึง 30 สิงหาคม 2547	ติดตามรายชื่อ พ.ร.บ.ที่ยังตกค้างกับเครือข่ายฯ เพื่อสำรองไว้ในการยื่น พ.ร.บ. (ตามระเบียบ รัฐสภาระบุว่าถ้าตรวจสอบรายชื่อแล้วไม่ครบ ๕๐,๐๐๐ รายชื่อ ต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้ครบ ๕๐,๐๐๐ รายชื่อภายใน ๓๐ วัน)

สรุปการประชุมเตรียมการของเลขาธิการคณะทำงาน สกช.

วันที่ 30 เมษายน 2547

วาระที่ 1 แผนปฏิบัติงานเพื่อเตรียมการในวันยื่นเสนอรายชื่อ (31 พ.ค.)

- การเตรียมการด้านเอกสาร
 - ยอดแบบ ขก.1 ที่ส่งมาถึง สกช. ณ วันที่ 29 เม.ย. ~ 15,000 ชุด มีความสมบูรณ์ 90-95% ส่วนที่อยู่เครื่องขายหมอนามัย ~ 3,000 ชุด ส่วนใหญ่ได้ส่งกลับไปแก้ไขเนื่องจากพบความบกพร่องมาก ได้แก่ กรอกรายละเอียดไม่ครบ ไม่ลงนามรับรองสำเนาเอกสาร
 - ขณะนี้เลขาธิการคณะทำงานสกช.ได้แจ้งแกนเครือข่ายกำหนดdead lineส่งเอกสารที่ 30 เม.ย. ดังนั้นคาดว่าจะเช็คยอดชัดเจนได้ประมาณ 10 พ.ค. ซึ่งน่าจะเกิน 50,000 ชื่อที่ครบสมบูรณ์
 - ที่ประชุมคาดว่าชุดเอกสารยื่นเสนอกฎหมายน่าจะเรียบร้อยภายในวันที่ 25 พ.ค. กรณีที่ยอดรายชื่อก่อนวันยื่นกฎหมายมีมากกว่า 50,000 ชื่อไม่มากนัก ซึ่งเสี่ยงต่อไม่ถึงยอดจากการตรวจสอบของ กกต. ให้เลขาธิการคณะทำงาน สกช.เตรียมกระบวนการรวบรวมรายชื่อเพื่อช่อมในกลุ่มมวลชนที่จัดตั้งได้ไว้เลย
 - กิจกรรมของการสื่อสารสาธารณะให้ดำเนินการตามแผนฯโดยอิสระไม่ต้องพะวงกับจำนวนการรวบรวมรายชื่อที่ดำเนินการอยู่
- การประสานงานกับสภาฯเพื่อยื่นเสนอกฎหมาย
 - ที่ประชุมยืนยันเป้าหมายวันเสนอรายชื่อ 31 พ.ค. โดยมอบหมายให้คุณไพฑูรย์ ประสานงานเพื่อนัดหมายกำหนดเวลายื่นเอกสารอย่างไม่เป็นทางการกับทางประธานรัฐสภาได้เลย ไม่ต้องรอตรวจสอบยอดรายชื่อแล้ว
 - ที่ประชุมขอให้ประสานถึงรายละเอียดวันที่เหมาะสมในการยื่นกฎหมายด้วย เพราะวันที่ 31 พ.ค. เป็นวันจันทร์ แม้จะเป็นวันประชุมสภาวันสุดท้ายแต่เกรงว่า สส./สว.จะมาน้อยมากเนื่องจากกลับต่างจังหวัดตั้งแต่วันศุกร์ ดังนั้นวันที่ยื่นกฎหมายน่าจะเป็นวันพฤหัสบดีที่ 27 พ.ค.ซึ่งมีการประชุม มีนักข่าวอยู่ จะดีกว่าวันที่ 31 พ.ค. หรือไม่
- รายละเอียดกิจกรรมในวันที่ 31 พ.ค.
 - ที่ประชุมเห็นชอบกับแผนที่กลุ่มสื่อฯจัดทำ แต่อาจเพิ่มกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมเสริมในขบวนรถตุ๊ก หรือก่อนแถวยื่นกฎหมายด้วย เพื่อให้มีบรรยากาศคึกคัก อย่างกัลยาณมิตร
 - ชุดเอกสารที่ต้องมีการเตรียมการในวันที่ยื่นสภาฯ ประกอบด้วย
 1. หนังสือนำเรื่องการยื่นเสนอกฎหมายถึงประธานรัฐสภา - ใครออกหนังสือ ใครลงนาม
 2. แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย(ข.ก.1) แยกตามจังหวัด อำเภอ
 3. แบบแสดงบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย (ข.ก.2) - ทั้งเอกสารและแผ่นข้อมูล
 4. แบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้แทนการเสนอกฎหมาย - เสนอ ก็คน ใครบ้าง ต้องใช้เอกสารอะไร จัดทำเอกสารเมื่อไร

วาระที่ 2 ร่างเป้าหมาย วาระการประชุมคณะผู้แทนการเสนอกฎหมาย และคณะทำงานสภช. 20 พ.ค.

เข้า: ประชุมคณะผู้แทนการเสนอกฎหมาย - พิจารณารายชื่อเพื่อยืนยันคนที่จะเชิญเข้าประชุม
เป้าหมาย ; ทำความเข้าใจกระบวนการ และความสมัครใจในการร่วมกระบวนการ

วาระการประชุม :

วาระ1 - เลขา สภช.แจ้งความเป็นมา วัตถุประสงค์ หลักการของกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน และบทบาทหน้าที่ของคณะผู้แทนการเสนอกฎหมาย

วาระ2 - ที่ประชุมแสดงความเห็นและความสมัครใจในการร่วมกระบวนการ และเป็นคณะผู้แทนการเสนอกฎหมาย โดยแบ่งบทบาทการเป็นแกนนำ/ คณะผู้ชี้แจงร่างพ.ร.บ.ในสภา(10 คน) / ร่วมเป็นกรรมาธิการสส.(20คน) / ร่วมเป็นกรรมาธิการสว.(20คน)

วาระที่ 3 - เสนอแผนปฏิบัติการในภาพรวมเพื่อพิจารณา

เข้า: ประชุมร่วมคณะผู้แทนการเสนอกฎหมายกับคณะทำงานสภช.

เป้าหมาย : ระดมความเห็นต่อรายละเอียดของกระบวนการดำเนินงาน

วาระการประชุม

วาระที่1 - แจ้งสถานการณ์ด้านการยอรายชื่อที่รวบรวมได้ และการเตรียมเอกสารเพื่อยื่นเสนอกฎหมาย

วาระที่2 - พิจารณาแผนปฏิบัติงานด้านการสื่อสารสาธารณะ และความร่วมมือในการจัดกิจกรรมสื่อสาร

วาระที่3 - พิจารณารายละเอียดของกิจกรรมในวันที่ 31 พ.ค. และ 24 มิ.ย.

วาระที่ 3 ร่างกิจกรรมและแผนการดำเนินงานในกิจกรรมวันที่ 24 มิ.ย.

- Themeหลักของกิจกรรมในวันที่ 24 มิ.ย. คือ การเมืองภาคประชาชน
- เนื่องจากในวันที่ 24 มิ.ย.อาจมีการจัดงานของหลายองค์กร จึงให้หาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม ซึ่งมีทางเลือก 3 ช่องทาง ได้แก่
 - ทางเลือกที่ 1 ยืนยันวันที่ 24 มิ.ย. โดยสภช. ประสานร่วมการจัดงานกับภาคีอื่นๆ
 - ทางเลือกที่ 2 เลื่อนวันจัดงานเป็น 22 หรือ 23 มิ.ย.
 - ทางเลือกที่ 3 ประสานชวนองค์กรภาคีร่วมจัดในลักษณะ "สัปดาห์การเมืองภาคประชาชน" ร้อยเรียงกิจกรรมของภาคีเป็นลำดับกันทั้งสัปดาห์ สำหรับของสภช. เน้นเรื่อง "กระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน"
- มอบเรื่องศักดิ์ 1) ประสานงานหาข้อมูล ว่าในวันที่ 24 มิ.ย มีองค์กรภาคีอื่นใดจัดกิจกรรมในวันที่ 24 มิ.ย.บ้าง เช่น พระปกเกล้า กรรมาธิการ 2 สภา สภาที่ปรึกษา กลุ่มคนเดือนตุลาฯฯ 2) ประสานงานเบื้องต้นถึงความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมร่วมกัน 3) ติดต่อจองหอประชุมเล็ก ม.ธรรมศาสตร์เพื่อการจัดกิจกรรม
- ร่างกิจกรรมของสภช. เวลา 14.00 - 17.00 น. หอเล็กธรรมศาสตร์ได้แก่
 - กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมก่อนเวทีเสวนา(หน้าหอประชุม)

- กิจกรรมเสวนา "กระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน" วิทยากรได้แก่ อ.นิธิ/พ่อเล็ก/ นพ.นิรันดร์/อ.สมบัติ-เสกสรร-วุฒิพงษ์(คนใดคนหนึ่ง)/คุณบุญเลิศ ช้างใหญ่/อ.สมพันธ์(กม.สุขภาพ)/คุณรสนา(กม.ผู้บริโภค)/ผู้แทนกม.ป่าชุมชน...พ.พลเดช ดำเนินรายการ
- กลุ่มเป้าหมาย(เชิญ~100คน)- เครือข่ายสมัชชาสุขภาพ/ป่า/สลัม/ผู้สูงอายุ/คุ้มครองผู้บริโภค (สทช.รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเฉพาะต่างจังหวัด)
- เพิ่มเวทีเสวนาในเมืองใหญ่(เชียงใหม่/ขอนแก่น/หาดใหญ่)ก่อน 24 มิ.ย.เพื่อสื่อท้องถิ่นช่วยเพิ่มกระแส

รายละเอียดกำหนดการยื่นเสนอพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ
โดยกระบวนการภาคประชาชน
วันที่ 27 พฤษภาคม 2547

สาย 1 จาก สกช. ถึงรัฐสภา

06.00 - 07.00น..

ชนเอกสาร ขก.1กว่า 100,000 รายชื่อ ขึ้นรถบรรทุก 6 ล้อ ที่จอดรอที่
สกช. โดยพนักงาน 5 คน(ผู้ดูแล เรื่องศักดิ์)

07.00 - 08.00 น.

รถบรรทุกออกเดินทางจากสกช. ถึงรัฐสภา (ผู้ดูแล เรื่องศักดิ์ สุนีย์)

08.00 - 08.15น.

ชนเอกสาร ขก. 1 ขึ้นไปจัดเรียงส่งไว้ที่อาคารรัฐสภา (ผู้ดูแล ไพฑูรย์
ประสานงานคุณทองคำ)

** เรื่องศักดิ์พร้อมรถบรรทุก กลับ สกช. สุนีย์และสมฤทัยดูแลเอกสารที่
สภา มีช่างภาพเก็บภาพบรรยากาศ กิจกรรม**

9.00 - 10.00น. รถสามล้อเครื่อง 9 คันมาถึง สกช. ตกแต่งด้วยป้ายผ้า 18 ผืน

10.00 - 10.30น. เครือข่ายนครปฐม/ชุมชน กทม./หมอนม้าย/เด็ก จำนวน 30 คน มา
ถึง สกช. เตรียมซักซ้อมความเข้าใจและเคลื่อนขบวน (ผู้ดูแล สุรศักดิ์
เรื่องศักดิ์)

** ขบวนขนแบบ ขก.2 คันละ 1 กล้อง พร้อมอาหารและน้ำ**

10.30 - 12.00 น. ขบวนรถสามล้อเครื่องแบ่งเป็น 3 สาย ที่อนุสาวรีย์ชัย/หัวลำโพง/
สนามหลวง เคลื่อนตัวเข้าไปยังลานพระบรมรูปทรงม้า พักรอตั้งขบวน
9 คัน ** มีช่างภาพ รถมอเตอร์ไซด์เก็บภาพ**

12.30-12.45 น. ขบวนรถสามล้อเครื่อง 9 คัน พร้อมเครือข่ายเคลื่อนจากลานพระบรม
รูปทรงม้าถึงหน้าประตูรัฐสภา รอสมทบคณะผู้แทนยื่นเสนอกฎหมาย
(สาย2) พระ และกลุ่มผู้พิการ

สาย 2 จาก สปรส. ถึงรัฐสภา

11.00 - 12.00 น. คณะผู้ยื่นเสนอกฎหมายบางส่วนมาพร้อมที่ สปรส. เพื่อ

- จัดทำแบบ ขก.3 (ผู้ดูแล อรรถพรณ)
- สรุปทำความเข้าใจประเด็นการแถลงข่าว ทั้งในภาพรวมและเฉพาะประเด็น (ผู้ดูแล สุมาลี)
- ค่าใช้จ่ายเดินทาง(ผู้ดูแล ศิริธร)
- รับประทานอาหารกลางวัน

12.00 - 12.45 น. เดินทางโดยรถตู้ 2 คัน ไปยังรัฐสภา พร้อมของ ขก.3(ผู้ดูแล อรรถพรณ สุมาลี)

12.45 - 13.00 น. สัมพบกับเครือข่ายภาคี และคณะผู้ยื่นเสนอกฎหมายบางส่วนที่รอที่ อาคารรักษาการณรัฐสภาเดินเท้าจากประตูเข้าสู่อาคารรัฐสภา ไปยัง ห้องที่เตรียมไว้ (ผู้ดูแล ปิติพร ไพฑูรย์)

13.00 - 13.39น. จัดเตรียมความพร้อม และตกแต่งสถานที่(ผู้ดูแล พลินี ภูงค์)

13.39 - 14.00น.กลุ่มผู้แทนฯ ยื่นเสนอกฎหมายต่อประธานรัฐสภา(นายอุทัย พิมพ์ใจชน) กล่าวแถลงนำโดย นายตวง อันทะไชย และนางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ (ผู้ดูแล ไพฑูรย์ ประสานคุณทองคำ)

- เปิดให้ผู้สื่อข่าวซักถามหลังยื่นกฎหมาย(ผู้ดูแล พลินี ภูงค์)

ผู้ร่วมเสนอรายชื่อต่อประธานรัฐสภา 27 พ.ค. 47

สปรส.	รัฐสภา	รร.ปริญพาเลซ-รัฐสภา
1. อ.ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์	1. นพ.วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์	1. ครูบาสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์
2. นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ จ.สุพรรณบุรี	2. นายณรงค์ ปฏิบัติสรกิจ	2. น.ส.กาญจนา ทองทั่ว
3. นายเรืองเดช จอมเมือง จ.น่าน	3. นายปรีชา จันทรภักดี จ.สุราษฎร์ธานี	
4. นายดวง อันทะไชย จ.ร้อยเอ็ด (กุ่ม)	4. นายน้ำค้าง มั่นศรีจันทร์ จ.ฉะเชิงเทรา	
5. นายทศพล สมพงษ์ จ.สกลนคร	5. นายสัญญา สุตพันธ์วิหาร	
6. นายวิเชียร กุดตวัส จ.ราชบุรี	6. นายสุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์ จ.อยุธยา	
7. นายพิชัย ศรีใส จ.สงขลา	7. น.ส.สมลักษณ์ ลิ้ม	
	K นก	
	K นก	
	W. W/10	

แผนการปฏิบัติงานของเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน / พรบ.สุขภาพแห่งชาติ

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา									
		กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิ.ย	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย		
1	ขบวนการจัดการด้านเอกสารพิมพ์	29									
2	จัดส่งเอกสารออก		(12)								
3	การจัดงานด้านการเงิน		(12)								
4	จัดส่งsoftware แผ่นบันทึกข้อมูล		12								
5	ติดตามสัญญาและใบเสร็จรับเงินงวดแรก										
6	การจัดการด้านการเงินงวดสอง(20 %)										
7	ติดตามเอกสารกลับ(เอกสาร+disk)										
8	เครือข่ายรวบรวมรายชื่อ/บันทึก/ตรวจสอบ										
9	เครือข่ายรายชื่อครั้งแรก			X	140,000						
10	บันทึกตรวจสอบครั้งที่สอง				60,000						
11	ประชุมเวที สกช.	2	3	20							
12	ยื่นเอกสารต่อประธานรัฐสภา										
13	เปิดตัวเริ่มสื่อสารสาธารณะ										
14	ทวงถามและรายงานความคืบหน้าต่อภาคประชาชน							5-6 ส.ค.			

-ให้ตามคดี
 เติบโต
 สอบ และ
 (ทุก Agency)

(ทุก Agency)
 (ทุก Agency)

17 มี.ค. 15 15:00 น. ลงไป

พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ

ศึกษา พ.ร.บ.
พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ

เรียน พ.ร.บ.

ขอ. ก่อ. เรือ, ม.เกษตรฯ

การประชุม 27 มี.ย. 47)

(ชีว)

สรุปแผนปฏิบัติการสื่อสาร

3 พ.ค. 15 9.00 น. 15

พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ

ช่วงเวลา	Event กิจกรรม	เนื้อหาประเด็น	ช่องทางสื่อ	รูปแบบ วิธีการสื่อ	แหล่งข่าว Speaker
ก่อน 21 พ.ค. (1-20 พ.ค.)	ปูกระแสนสื่อส่วนกลางให้ประชาชนทั่วไป	กระบวนการการมีส่วนร่วมภาคประชาชน : กรณีศึกษา การเข้าชื่อเสนอ ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ	- สิ่งพิมพ์ รายวัน / รายสัปดาห์ - มติชน M/W - ข่าวสด - ผู้จัดการ - โพสต์ทูเดย์ - บางกอกโพสต์ -คมชัดลึก -บ้านเมือง -แนวหน้า -สยามรัฐ - สื่อมวลชนท้องถิ่น	บทความทั่วไปจากบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ	ผู้เขียน - อ.สมพันธ์ - อ.วิฑูรย์ - นพ.พลเดช - นพ.อำพล - อ.ไพฑูรย์ - คุณประสงค์ - คุณภัทร - นพ.นิรันดร์ - คุณโสภณ - อ.นิธิ - นพ.วิธาน
(1-15 พ.ค.)	เสนอผ่านสื่อท้องถิ่น	เชิญชวนประชาชนในพื้นที่ให้เข้าชื่อเสนอ ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ			

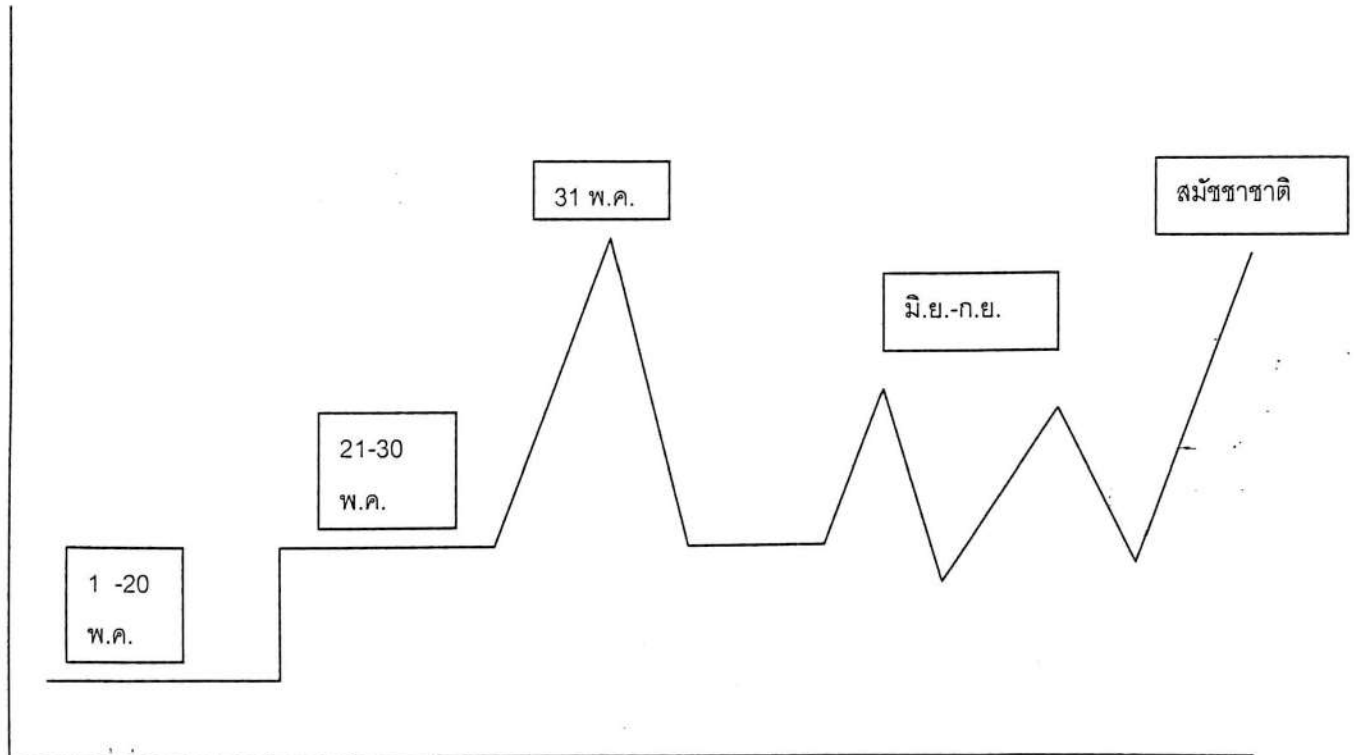
ช่วงเริ่มปฏิบัติการ

ช่วง เวลา	Event กิจกรรม	เนื้อหาประเด็น	ช่องทางสื่อ	รูปแบบ วิธีการสื่อ	แหล่งข่าว Speaker
วันที่ 21 พ.ค.47	จัดเวทีสาธารณะ กระบวนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ณ สภาที่ปรึกษาฯ	ว่าด้วย “การเข้าชื่อเสนอกฎหมายภาคประชาชน”	เชิญสื่อมวลชนทุกแขนง	- เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมงาน - ส่งข่าวแจก	
วันที่ 22-30 พ.ค. 47	สร้างกระแสก่อนวันแสดงพลังประชาชนโดยการยื่นรายชื่อผู้สนับสนุนร่าง พ.ร.บ.สุขภาพฯ ที่สภา วันที่ 31 พ.ค.47	ทำให้เห็นความสำคัญของการแสดงพลังภาคประชาชนตามรัฐธรรมนูญมาตรา 170 จึงเชิญชวนพี่น้องประชาชนคนไทยร่วม	- ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ - วิทย์ (FM. 96.5 , 101 ,ร่วมด้วยช่วยกัน, วิทย์ศึกษา ,	- ฝากข้อความประชาสัมพันธ์กับสื่อวิทยุ -เชิญผู้ทรงคุณวุฒิออกรายการ	

ช่วงเวลา	Event กิจกรรม	เนื้อหาประเด็น	ช่องทางสื่อ	รูปแบบ วิธีการสื่อ	แหล่งข่าว Speaker
		“ปฏิบัติการพลเมืองดี” ข้อความ “ปฏิบัติการ <u>พลเมืองดี</u> พบกันที่รัฐสภา 31 พ.ค. นี้”	บันทึกสถานการณ์, สำนักข่าวไทย, วิทยุจุฬาฯ จส.100, วิทยุเกษตร, สวพ.91, รายการซีพจร ชุมชน) • โทรทัศน์ (รายการเช้าวันนี้ , กรอง สถานการณ์, ถึงลูกถึงคน , เหตุบ้านการเมือง, คมชัดลึก (เนชั่น) , ที่นี้ ประเทศไทย , บ้านเลขที่ 5 หนี่แผ่นดิน, ไทยวันใหม่, รวมพลังสร้างสุข) • IT ฝากข้อความไว้ในเครือ ข่ายสุขภาพ (Thai NGO/ สสส /LDI / ศูนย์ข่าวเพื่อ ประชาชน /เครือข่ายขอ. ก่าจร /มสช. /สปรส./ สปสช. /สถาบันพระปก เกล้า/ พอช./ลานสุขภาพ/ สวรส./หมอชาวบ้าน/ เครือข่ายเด็ก/บ้าน นอก.com เป็นต้น) รวม ทั้งให้ประชาคมในพื้นที่ เข้าไปแสดงความเห็นใน puntip.com ห้องสนทนา เพื่อแสดงความเห็นต่อ ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่ง ชาติ ซึ่งต้องมีผู้เข้าไป Lead ประเด็นไว้	วิทยุ • เชิญผู้ทรงคุณ วุฒิออกรายการ โทรทัศน์ • -ฝากข้อความ ประชาสัมพันธ์ กับรายการต่างๆ	
ระหว่างงาน 31 พ.ค. 47	วันปฏิบัติการพลเมืองดี • จัดขบวนรถตุ๊กๆ ดัด	การยื่นรายชื่อเพื่อเสนอ	• -ติดต่อประสานงาน นัดหมายกับนักข่าว	ช่วงเช้า ก่อนยื่น • เชิญผู้ทรงคุณ	

ช่วง เวลา	Event กิจกรรม	เนื้อหาประเด็น	ช่องทางสื่อ	รูปแบบ วิธีการสื่อ	แหล่งข่าว Speaker
ประมาณ 11.00 น.	ป้ายผ้า “ปฏิบัติการ พลเมืองดี สนับสนุน ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพ แห่งชาติ” ขนรายชื่อ ผู้สนับสนุน จาก 4 ภาค 4 ขบวน มาร่วม ตัวกันหน้ารัฐสภา • แฉลงความเป็นมา เป็นไปของกระบวนการนี้ให้นักข่าวเข้าใจลึกๆ (ผู้แฉคือ • นพ.เสม เป็นผู้อื่น รายชื่อผู้สนับสนุน ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพฯ บริเวณโถงชั้นล่าง หน้าห้องนักข่าว พร้อมด้วยตัวแทน จากเครือข่าย / องค์ กรต่างๆ (ผู้พิการ, เครือข่ายเกษตร , แรง งานนอกระบบ, เครือ ข่ายเด็ก, ตัวแทนจาก ชุมชนแออัด ฯลฯ) • ให้ผู้ร่วมงานถือบัตร พลเมืองดี • ถือป้ายผ้าแสดงเจต จานงตาม รธน. มาตรา 170	กฎหมายในครั้งนี้เป็น การแสดงพลังภาคประชาชน ตามรัฐธรรมนูญ ม. 170 ซึ่งเป็นไปอย่าง กัลยาณมิตร ตามสิทธิของ พลเมือง ไม่ก้าวร้าวรุนแรง	ในสภาก่อนวันงาน • เชิญนักข่าวที่สนใจ และติดตามกระบวน การนี้มาโดยตลอด • ถ่ายทอดสดทางวิทยุ ถ่ายทอดสดทางอินเตอร์ เนต • ประสานงานไปยัง สื่อมวลชนท้องถิ่น ถ่ายทอดเสียงไปยัง วิทยุชุมชน และช่วย ประชาสัมพันธ์การ จัดงานครั้งนี้ ให้ผู้มี รายชื่อสนับสนุน พ. ร.บ.สุขภาพได้ร่วม เป็นส่วนร่วมของ งาน • แจ้งการยื่นรายชื่อไป ยังสื่อมวลชนท้องถิ่น ถึงการยื่นรายชื่อ ในวันที่ 31 พ.ค.	วุฒิสภากรายการ – โทรทัศน์/วิทยุ บอกให้ประชาชน ทราบว่าจะมีการยื่นรายชื่อผู้ สนับสนุนร่าง พ.ร.บ.สุขภาพฯ ช่วงค่ำ • เชิญผู้ทรงคุณ วุฒิสภากรายการ โทรทัศน์/วิทยุ – แจ้งผลการ ดำเนินการและ การติดตามผล ต่อไป	
24 มิ.ย. 47	จัดเวทีสาธารณะ สร้างกระแสการมีส่วนร่วม เสนอกฎหมาย	ถอดบทเรียนกระบวนการ เสนอกฎหมายภาคประชาชน			

สรุปการสร้างกระแสของแผนงานสื่อสารสาธารณะ



แผนการปฏิบัติงานของเครือข่ายส่งเสริมกระบวนการเสนอกฎหมายภาคประชาชน / พรบ.สุขภาพแห่งชาติ

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา							
		กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิ.ย	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย
1	ขบวนการจัดการด้านเอกสารพิมพ์	29							
2	จัดตั้งเอกสารออก		(12)						
3	การจัดงานด้านการเงิน		(12)						
4	จัดตั้งsoftware แผ่นบันทึกข้อมูล		12						
5	ติดตามสัญญาและใบเสร็จรับเงินงวดแรก								
6	การจัดการด้านการเงินงวดสอง(20 %)								
7	ติดตามเอกสารกลับ(เอกสาร+disk)								
8	เครือข่ายรวบรวมรายชื่อ/บันทึก/ตรวจสอบ								
9	เครือข่ายรายชื่อกครั้งแรก			X 140,000					
10	บันทึกตรวจสอบครั้งที่สอง				60,000				
11	ประชุมเวที สกช.	2	3	20					
12	ยื่นเอกสารต่อประธานรัฐสภา								
13	เปิดตัวเริ่มสื่อสารณะ								
14	ทวงถามและรายงานความคืบหน้าต่อภาคประชาชน							5-6 ส.ค.	

ติดตามผล
 หน่วยงาน
 สกช. (หรือ Agency)
 (หรือ Agency)

